

ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ІНСТИТУТУ СТАРОСТ

РЕГІОНАЛЬНИЙ ВИМІР

*Цей аналіз підготовлено на запит
Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади,
місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування
за експертної підтримки ГО “ДЕСПРО”*

ПЕРЕЛІК СКОРОЧЕНЬ:

ТГ	територіальна громада
СО	старостинський округ
ГО	громадське обговорення
ОДА	обласна державна адміністрація
ОВА	обласна військова адміністрація
МР	місцева рада
Закон	Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні”
Комітет	Комітет Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування
Інформація ОДА 2022	Інформація, надана ОДА Комітету у 2022 році в рамках контрольної функції для дослідження стану виконання Закону в частині вимог статті 54¹ Закону
Інформація ОВА 2023	Інформація, надана ОВА Комітету у 2023 році в рамках контрольної функції для дослідження стану виконання Закону в частині вимог частини першої статті 54¹ Закону

ЗМІСТ

I. ВСТУП	4
II. УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АНАЛІЗУ ПРАКТИКИ ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ ПРИ ПРОЦЕДУРАХ ЗАТВЕРДЖЕННЯ СТАРОСТ НА ПОСАДИ	5
III. ПРАКТИКА ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ ПРИ ПРОЦЕДУРАХ ЗАТВЕРДЖЕННЯ СТАРОСТ НА ПОСАДИ В окремих областях:	23
1. <i>Вінницька область</i>	23
2. <i>Волинська область</i>	31
3. <i>Дніпропетровська область</i>	36
4. <i>Житомирська область</i>	43
5. <i>Закарпатська область</i>	52
6. <i>Київська область</i>	57
7. <i>Кіровоградська область</i>	60
8. <i>Львівська область</i>	69
9. <i>Одеська область</i>	77
10. <i>Полтавська область</i>	82
11. <i>Рівненська область</i>	84
12. <i>Сумська область</i>	87
13. <i>Тернопільська область</i>	96
14. <i>Харківська область</i>	108
15. <i>Хмельницька область</i>	113
16. <i>Черкаська область</i>	118
17. <i>Чернівецька область</i>	131
18. <i>Чернігівська область</i>	134
IV. ВИСНОВКИ	139
V. РЕКОМЕНДАЦІЇ	142

I. ВСТУП

За результатами аналізу практики застосування законодавства щодо інституту старост, проведеного у 2022 році на запит Комітету за експертної підтримки ГО “ДЕСПРО”, серед іншого було рекомендовано провести додатковий аналіз застосування законодавства щодо інституту старост в частині практики проведення громадських обговорень кандидатур на посади старост.

Така рекомендація аргументована наступними чинниками:

➤ 01.08.2021 набрав чинності Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост “№ 1638-IX,¹ яким серед іншого було внесено зміни до частини першої статті 54¹ Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, відповідно до яких встановлювались вимоги до обов’язкового громадського обговорення кандидатур на посади старост перед їх затвердженням на посади.

➤ У згаданому дослідженні виявлено факти затвердження старост в один день зі створенням старостинських округів, що викликало зацікавленість в контексті належного виконання вимог частини першої статті 54¹ Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” щодо громадського обговорення кандидатур на посади старост (громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю): яким чином і у який спосіб місцева рада в один день спромоглась утворити і старостинські округи, і провести належним чином громадське обговорення, і прийняти рішення про затвердження на посади старост.

➤ У статті 1 Додаткового протоколу Європейської хартії місцевого самоврядування зазначається, що *“право участі у справах місцевого органу влади означає право вживати рішучих заходів для визначення або впливу на здійснення повноважень та обов’язків місцевого органу влади”*².

➤ У Рекомендації СМ/Рес (2018)44 згадується, що *“демократія участі, яка поважає і визнає роль всіх учасників, може сприяти і доповнювати представницьку і пряму демократію, надаючи демократичним установам більшої сприйнятливості, а, отже, сприяючи формуванню інклюзивних і стабільних суспільств”*³.

➤ Серед 12 принципів доброго демократичного врядування, які промотує Центр експертизи доброго врядування Ради Європи, що закріплені в Стратегії інновацій та доброго врядування на місцевому рівні, схваленій рішенням Комітету міністрів Ради Європи в 2008 році, є Принцип 1 Стратегії “Чесне проведення виборів, представництво та участь”, що передбачає залучення громадян до місцевої публічної діяльності у чітко визначені способи.⁴

Отже, аналіз практики застосування чинного законодавства, що регулює аспекти громадського обговорення як інструменту розвитку інституту старост, є нагальним і актуальним.

З огляду на вищевказане та відповідно до частини першої статті 11 Закону України “Про комітети Верховної Ради України” Комітет на виконання контрольних функцій, які в тому числі згідно із пунктом 1 частини першої статті 14 цього Закону полягають в аналізі практики застосування законодавчих актів у діяльності державних органів, їх посадових осіб з питань, віднесених до предметів відання комітетів, підготовці та поданні відповідних висновків та рекомендацій на розгляд Верховної Ради України, звернувся до окремих обласних військових адміністрацій з проханням надати інформацію про виконання сільськими, селищними, міськими радами на території відповідної області вимог частини першої статті 54¹ Закону щодо громадського обговорення кандидатур на посади старост. Відповідними обласними військовими адміністраціями для здійснення аналізу було надано інформацію по кожній запитуваній територіальній громаді, що включала:

- ✓ інформацію про створення СО, затвердження старост, форму громадського обговорення кандидатур на посади старост тощо;
- ✓ копії протоколів такого громадського обговорення кандидатур на посади старост.

¹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1638-20#Text>

² https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_946#n2

³ <https://rm.coe.int/09000016807954c3>

⁴ <https://www.coe.int/en/web/good-governance/12-principles>

II. УЗАГАЛЬНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ АНАЛІЗУ ПРАКТИКИ ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ ПРИ ПРОЦЕДУРАХ ЗАТВЕРДЖЕННЯ СТАРОСТ НА ПОСАДИ

01.08.2021 року набув чинності Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост” № 1638-IX.⁵

Цим Законом серед іншого було внесено зміни до частини першої статті 54¹ Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, відповідно до яких було запроваджено обов’язкове громадське обговорення кандидатур на посади старост перед їх затвердженням на посади та встановлено низку вимог до його проведення.

Основні новели законодавчих змін щодо громадського обговорення кандидатур старост передбачають:

1. Староста затверджується сільською, селищною, міською радою лише на строк її повноважень за пропозицією відповідного сільського, селищного, міського голови, що вноситься за результатами громадського обговорення, проведеного у межах відповідного старостинського округу.

2. Імператив щодо проведення громадського обговорення (далі – ГО).

3. Варіативність у виборі форм ГО: громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю.

4. Імператив щодо затвердження сільською, селищною, міською радою порядку проведення громадського обговорення кандидатури старости.

5. Єдиний суб’єкт внесення кандидатури старости на громадське обговорення: сільський, селищний, міський голова.

6. Кандидатура старости вважається погодженою з жителями відповідного СО, якщо в результаті ГО отримала таку підтримку у старостинському окрузі:

✓ з кількістю жителів до 1500 - більше 20 відсотків голосів жителів від загальної кількості жителів відповідного старостинського округу, які є громадянами України і мають право голосу на виборах;

✓ з кількістю жителів від 1500 до 10 тисяч - більше 17 відсотків голосів;

✓ з кількістю жителів від 10 тисяч до 20 тисяч - більше 14 відсотків голосів;

✓ з кількістю жителів від 20 тисяч до 30 тисяч - більше 10 відсотків голосів;

✓ з кількістю жителів більше 30 тисяч - більше 7 відсотків голосів жителів від загальної кількості жителів відповідного старостинського округу, які є громадянами України і мають право голосу на виборах.

7. Імператив щодо документування результатів проведеного ГО (складання протоколу).

8. Протокол за результатами ГО має містити такі відомості:

✓ дата (період) і місце проведення громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю),

✓ кількість жителів відповідного старостинського округу, які є громадянами України і мають право голосу на виборах,

✓ відомості про кандидатуру старости,

✓ кількість учасників громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю), які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням прізвища, власного імені (усіх власних імен) та по батькові (за наявності), числа, місяця і року

⁵ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1638-20#Text>

народження, серії та номери паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), що засвідчується підписом таких учасників.

9. Кандидатура старости відповідного СО, не підтримана сільською, селищною, міською радою, не може бути повторно внесена для затвердження в цьому СО протягом поточного скликання відповідної місцевої ради.

Регіональний вибір для аналізу ситуації зумовлено такими факторами:

✓ З огляду на режим воєнного стану, активні бойові дії в окремих областях та пріоритетність захисту національних інтересів з фокусу дослідження виключено Луганську, Донецьку, Запорізьку, Херсонську, Миколаївську, області.

✓ В Івано-Франківській області не виявлено фактів одночасного створення СО та затвердження старост після 01.08.2021 року, тому ця область у фокус дослідження також не потрапила.

Для аналізу стану громадського обговорення як інструменту розвитку інституту старост було обрано окремі територіальні громади, у яких за інформацією ОДА 2022 були одночасно утворені СО та затверджені старости у період після 01.08.2021 року (тобто після набуття чинності Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост “№ 1638-IX):

№	область	район/назва ТГ/дата створення СО / затвердження старост
1.	ВІННИЦЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Гайсинський р-н: Джулинська ТГ (08.10.2021), Соболівська ТГ (Побірський СО - 29.10.21); ✓ Жмеринський р-н: Станіславчицька ТГ (19.10.2021); ✓ Могилів-Подільський р-н: Бабчинецька ТГ (Бандишівський СО-26.11.2021); ✓ Тульчинський р-н: Вапнярська ТГ (08.12.2021), Крижопільська ТГ (Голубецький СО, Заболотненський СО, Крикливецький СО, Красносільський СО, Тернівський СО, Шарапанівський СО 30.09.2021); Хмельницький р-н: Війтівецька ТГ (Качанівський СО, Терешпільський СО, Мар’янівський СО - 08.10.2021).
2.	ВОЛИНСЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Володимирський р-н: Поромівська ТГ (22.09.2021); ✓ Ковельський р-н: Старовижівська ТГ (19.11.2021), Шацька ТГ (26.10.2021); ✓ Луцький р-н: Рожищенська ТГ (22.10.2021).
3.	ДНІПРОПЕТРОВСЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Кам'янський р-н: Верхньодніпровська ТГ (12.10.2021), Саксаганська ТГ (Саївський СО - 07.12.2021); ✓ Криворізький р-н: Апостолівська ТГ (11.11.2021), Новопільська ТГ (Новомайський - 24.12.2021); ✓ Синельниківський р-н: Зайцівська ТГ (10.11.2021), Покровська ТГ (Андріївський СО, Вишнівський СО, Коломійцівський СО, Олександрівський СО - 20.10.2021).
4.	ЖИТОМИРСЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Житомирський р-н: Андрушківська ТГ (17.09.2021), Корнинська ТГ (21.10.2021), Попільнянська ТГ (Голуб’ятинський, Липківський СО - 22.09.2021); Потіївська ТГ (Гуто-Потіївський, Новобудський СО -26.11.2021), Станишівська ТГ (Туровецький СО - 28.10.2021), Черняхівська ТГ (Андріївський, Бежівський, Клітищенський, Очеретянський, Пекарщинський СО - 04.12.2021); ✓ Коростенський р-н: Гладковицька ТГ (27.10.2021), Коростенська ТГ (28.10.2021), Малинська ТГ (01.11.2021); ✓ Новоград-Волинський р-н: Ярунська ТГ (Орепівський СО - 28.09.2021).

5.	ЗАКАРПАТСЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Берегівський р-н: Великоберезька ТГ (22.10.2021), Пийтерфолвівська ТГ (29.10.2021); ✓ Ужгородський р-н: Холмківська ТГ (01.12.2021); ✓ Тячівський район: Углянська ТГ (Великоугольський СО - 09.11.2021); ✓ Немає дати утворення СО та затвердження старост: Горондівська ТГ, Вишківська ТГ, Білківська ТГ, Баранинська ТГ, Солотвинська ТГ, Кольчинська ТГ, Вилоцька ТГ, Чинадівська ТГ, Рахівська ТГ.
6.	КИЇВСЬКА	Броварський р-н: Великодимерська ТГ (26.11.2021), Зазимська ТГ (08.11.2021).
7.	КИРОВОГРАДСЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Голованівський р-н: Побузька ТГ (17.09.2021); ✓ Кропивницький р-н: Катеринівська ТГ (Грузьківський СО, Могутненський СО – 29.10.2021), Новгородківська ТГ (21.10.2021); ✓ Новоукраїнський р-н: Добровеличківська ТГ (Липнязький СО, Дружелюбівський СО – 13.10.2021), Мар'янівська ТГ (18.11.2021), Піщаноблідська ТГ (29.10.2021); ✓ Олександрійський р-н: Великоандрусівська ТГ (27.10.2021), Олександрійська ТГ (05.10.2021), Попельнастівська ТГ (19.08.2021).
8.	ЛЬВІВСЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Львівський р-н: Куликівська ТГ (01.11.2021), Кам'янка-Бузька ТГ (Стрептівський СО, Дернівський СО – 25.11.2021), Комарнівська ТГ (01.10.2021), Жовтанецька ТГ (22.10.2021), Підберізцівська ТГ (Миклашівський СО, Чижиківський СО, Чорнушовицький СО - 28.11.2021); ✓ Червоноградський р-н: Великомостівська ТГ (28.12.2021), Добротвірська ТГ (15.12.2021); ✓ Стрийський р-н: Розвадівська ТГ (Крупський СО – 22.12.2021); ✓ Яворівський р-н: Мостиська ТГ (28.10.2021).
9.	ОДЕСЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Болградський р-н: Кубейська ТГ (29.10.2021); ✓ Ізмаїльський р-н: Саф'янівська ТГ (08.10.2021); ✓ Березівський р-н: Курісівська ТГ (19.11.2021); ✓ Подільський р-н: Долинська ТГ (24.12.2021), Піщанська ТГ (Пужайківський СО – 17.12.2021), Савранська ТГ (30.09.2021).
10.	ПОЛТАВСЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Полтавський р-н: Зіньківська ТГ (11.12.2021, окрім Проценківського СО); ✓ Миргородський р-н: Комишнянська ТГ (29.10.2021).
11.	РІВНЕНСЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Дубенський р-н: Привільненська ТГ (27.10.2021); ✓ Рівненський р-н: Горбаківський СО Бабинської ТГ (08.12.2021) Городоцька ТГ (30.09.2021); ✓ Сарненський р-н: Вирівська ТГ (24.09.2021).
12.	СУМСЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Конотопський р-н: Кролевецька ТГ (Алтинівський СО, Бистрицький СО, Білогривський СО Добротівський СО Дубовицький СО Камінський СО Мутинський СО Обтівський СО Спаський СО Тулиголівський СО Ярославецький СО – 22.10.2021), Путивльська ТГ (В'язенський СО, Рев'якинський СО, Чорнобривкинський СО – 28.10.2021); ✓ Охтирський р-н: Боромлянська ТГ (Жигайлівський СО - 6.10.2021), Великописарівська ТГ (22.12.2021); ✓ Роменський р-н: Андріяшівська ТГ (28.10.2021), Коровинська ТГ (25.11.2021); Сумський р-н: Ворожбянська ТГ (22.10.2021), Краснопільська ТГ (Славгородський СО, Ряснянський СО, Покровський СО, Грабовський СО -29.10.2021); ✓ Шосткинський р-н: Березівська ТГ (27.10.2021).

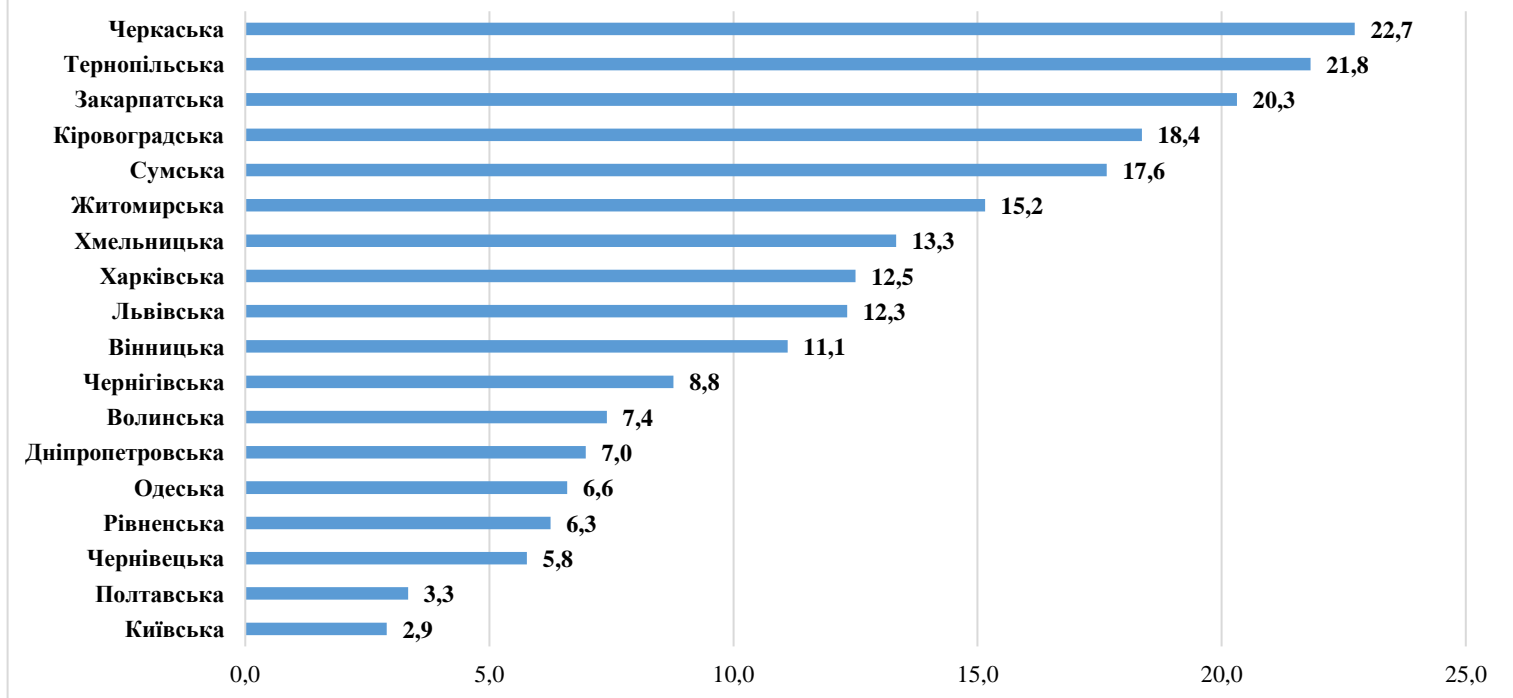
13.	ТЕРНОПІЛЬСЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Кременецький р-н: Борсуківська ТГ (23.09.2021), Великодедеркальська ТГ (Садківський СО, Мізюринсько-Радощівський СО – 28.10.2021), Шумська ТГ (16.11.2021); ✓ Тернопільський р-н: Білецька ТГ (19.10.2021), Козівська (13.10.2021, окрім Потіцького СО і Ценівського СО), Саранчуківська ТГ (27.11.2021, Котівський СО - 13.10.2021); ✓ Чортківський р-н: Борщівська ТГ (20.11.2021), Бучацька ТГ (09.11.2021), Гримайлівська ТГ (Глібівський СО, Красненський СО – 27.08.2021), Заводська ТГ (12.11.2021), Заліщицька ТГ (07.10.2021), Товстенська ТГ (? - 26.10.2021).
14.	ХАРКІВСЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Богодухівський р-н: Валківська ТГ (22.10.2021, окрім Високопільський СО, Миківський СО), Краснокутська ТГ (12.10.2021); ✓ Ізюмський р-н: Борівська ТГ (22.10.2021), Оскільська ТГ (24.11.2021), Савинська ТГ (22.10.2021); ✓ Куп'янський р-н: Кіндрашівська ТГ (27.10.2021, окрім Просянського СО), Куп'янська ТГ (01.10.2021).
15.	ХМЕЛЬНИЦЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Хмельницький р-н: Городоцька ТГ (Новосвітський СО -29.10.2021), Наркевицька ТГ (Дзеленецький СО - 26.10.2021); ✓ Кам'янець-Подільський р-н: Новодунаєвецька ТГ (28.10.2021, окрім Морозівського СО); ✓ Шепетівський р-н: Грицівська ТГ (25.10.2021), Ізяславська ТГ (13.10.2021), Михайлюцька (19.11.2021), Нетішинська ТГ (01.12.2021), Судилківська ТГ (21.10.2021).
16.	ЧЕРКАСЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Звенигородський р-н: Селищенська ТГ (21.10.2021), Єрківська ТГ (12.10.2021), Лисянська ТГ (01.10.2021); ✓ Золотоніський р-н: Золотоніська ТГ (22.12.2021); ✓ Уманський р-н: Іваньківська ТГ, Ладжинська ТГ (частина СО), Бабанська ТГ (05.11.2021); Жашківська ТГ (21.10.2021); ✓ Черкаський р-н: Березняківська ТГ (12.11.2021), Будищенська ТГ (26.11.2021), Медведівська ТГ (20.11.2021), Степанецька ТГ (27.10.2021), Балаклівська ТГ, Бобринська ТГ, Кам'янська ТГ (частина СО – різні дати).
17.	ЧЕРНІВЕЦЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Чернівецький р-н: Острицька ТГ (Великобудський СО – 29.10.2021), Герцаївська ТГ (Байраківський СО, Куликівський СО, Петрашівський СО, Тернавський СО – 23.09.2021), Ставчанська ТГ (10.12.2021).
18.	ЧЕРНІГІВСЬКА	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Корюківський р-н: Менська ТГ (Данилівсько-Садовий, Осьмаківсько-Ушнянський та Покровсько-Слобідський СО - 01.01.2022); ✓ Прилуцький район: Варвинська ТГ (Гнідинцівський, Озерянський СО - 21.10.2021); Линовицька ТГ (24.12.2021); ✓ Чернігівський р-н: Новобілоуська ТГ (09.12.2021).

Таким чином, проаналізовано ситуацію в окремих 131 ТГ у 18 областях (це 11,5% від загальної кількості ТГ зазначених областей). У цих ТГ створено 824 СО, з яких 590 (71,6%) створено одночасно із затвердженням старост (за даними ОДА 2022).

Найбільше ТГ проаналізовано у Черкаській, Тернопільській, Закарпатській областях:

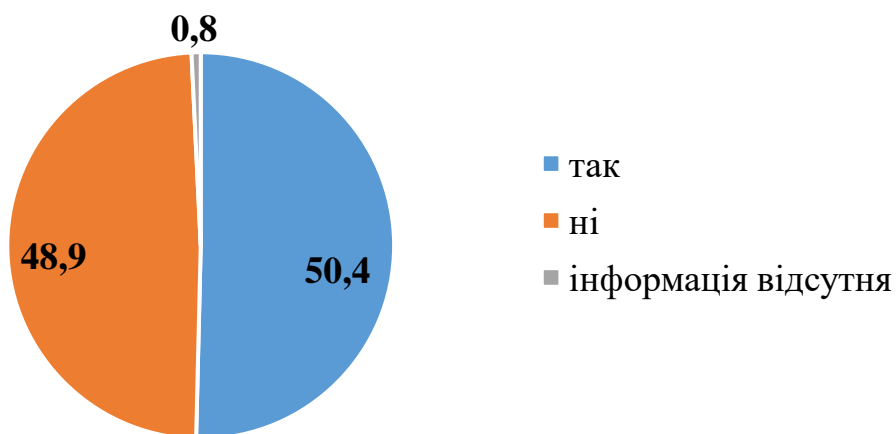

% ТГ області, які проаналізовано

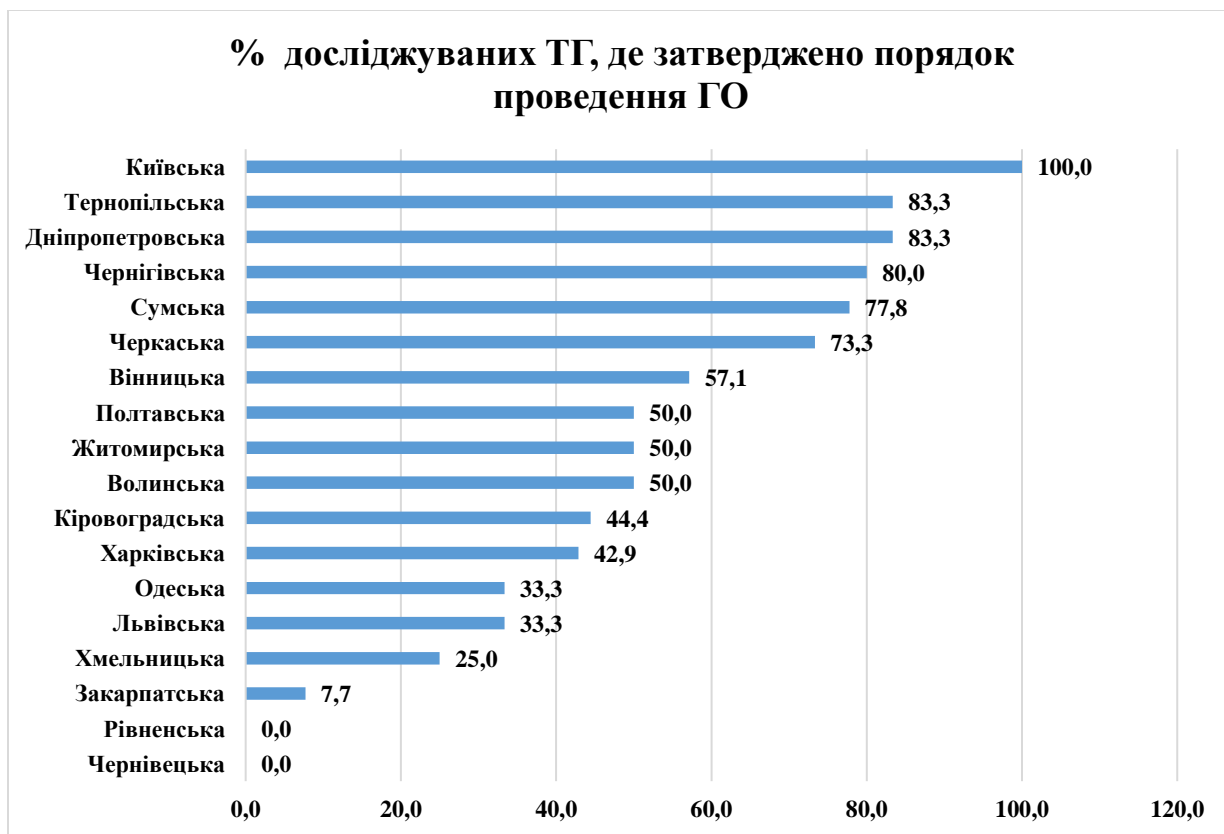

Із 131 ТГ лише у 66 (50,4%) ТГ сільською, селищною, міською радою було затверджено порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости, хоча відповідно до положень частини першої статті 54¹ Закону це обов'язок МР:

Чи затверджено МР порядок проведення ГО (%)?

Однак варто зазначити, що в жодній досліджуваній ТГ Чернівецької області порядок проведення ГО місцевими радами не затверджувався. По Рівненській області інформація щодо затвердження порядку проведення ГО відсутня:

Із 824 досліджуваних СО ГО відбулось у 143 (17,4%) СО (за даними ОВА 2023).

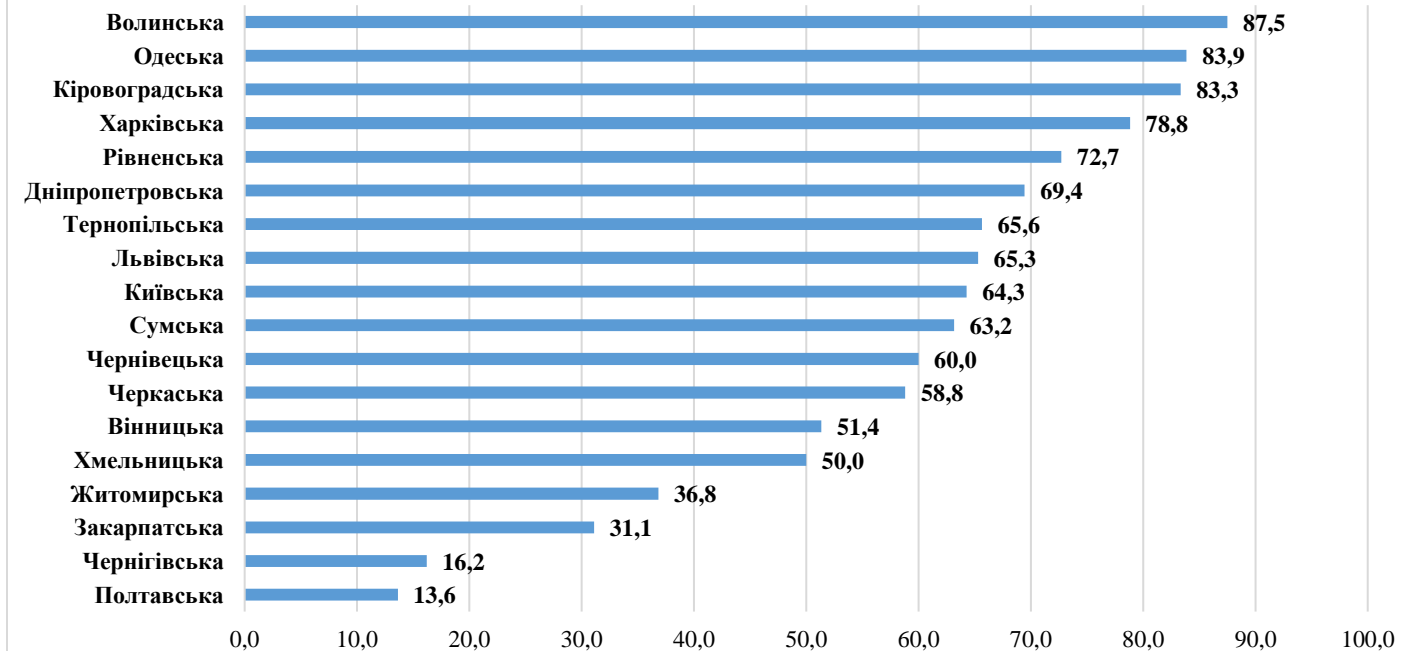
У 201 (24,4%) СО ГО не повинно було проводитись, оскільки призначення старост відбулось до 01.08.2021 року (або посади старост є наразі вакантними).

А 480 (58,3%) старост було затверджено після 01.08.2021 року без проведення ГО, що є недотриманням вимог частини першої статті 54¹ Закону:

Найбільший % випадків не проведення ГО у досліджуваних СО у Волинській (87,5 %), Одеській (83,9%), Кіровоградській (83,3%) областях. Найменший % не проведення ГО – у Полтавській (13,6%) та Чернігівській (16,2%) областях:

% досліджуваних СО, де повинно було відбутись ГО кандидатур на посади старост, але ГО не відбулось

При визначенні причин не проведення ГО у досліджуваних СО було встановлено наступне:

Причини не проведення ГО перед затвердженням старост (%)

Найбільший відсоток (42,9 %) із названих причин не проведення ГО у ТГ, де воно повинно було відбутись, - так зване “перепризначення” старост населених пунктів на посади старост СО при їх створенні.

Історія цієї проблеми полягає у тому, що суттєва частина місцевих рад у свій час не створювала СО, а затверджувала старост по населеним пунктам. Усвідомивши помилковість такого “призначення”, місцеві ради утворили СО, однак, розуміння того, що в новостворених СО старости мають затверджуватись за процедурами ГО у відповідності до частини першої статті 54¹ Закону (у разі такого затвердження у період після 01.08.2021 року), на жаль, було не в усіх місцевих радах.

Отже, такі “перепризначення” при створенні СО після 01.08.2021 року є доволі дискусійним. Частина місцевих рад приймала рішення “встановити”, інші – “визнати”, “вважати”, “визначити” старост населених пунктів старостами у новостворених СО або ж просто перейменовували самі посади. Здебільшого навіть конфігурація таких новостворених СО була інакшою, ніж умовна попередня територія діяльності старости. Окрім того, варто зазначити, що Закон оперує поняттям “затвердження”, коли йдеться про номінацію старости на посаду, а не “встановлення”, “визнання”, “вважання”, “визначення” тощо.

В окремих поясненнях мотивацією такого “перепризначення” є посилання на положення статті 32 Кодексу законів про працю України⁶ в частині застосування особливостей змін істотних умов праці при переведенні на іншу роботу.

Така позиція є сумнівною, оскільки принципи застосування положень частини першої статті 54¹ Закону щодо проведення ГО варто розглядати саме через філософію демократії участі, закладену законотворцем. Адже основна ідея проведення ГО перед затвердженням кандидатури старости на посаду є саме пошук консенсусу з членами територіальної громади щодо призначення старости.

У 41,8 % досліджуваних ТГ неможливо встановити причини не проведення ГО перед затвердженням кандидатур на посади старост з огляду на відсутність пояснень щодо цього в інформації як ОДА 2022, так і ОВА 2023 та/або відсутності на офіційних сайтах ТГ рішень про створення СО та/або затвердження старост на посади. Детальніше про такі випадки йтиметься далі – у частині дослідження “Практика громадського обговорення при процедурах затвердження старост на посади в окремих областях”.

У 9,9 % випадків згадано про громадське обговорення, проте протоколи для аналізу не надано, тому важко стверджувати про належне виконання приписів частини першої статті 54¹ Закону в частині проведення ГО.

В 1 ТГ, як зазначено у інформації ОВА 2023, “рішення прийнято головою і затвержене МР” (Кіровоградська область, Мар’янівська ТГ).

В 1,1% випадків в ТГ не повинно було проводитись ГО: такі висновки зроблено після встановлення помилковості інформації ОВА 2023.

У 1 ТГ аргументами не проведення ГО перед затвердженням кандидатур старост **названо режим воєнного стану, далі цитата: “Старосту затверджено сесією сільської ради на період дії воєнного стану без обговорення, у зв’язку з воєнним станом, за пропозицією сільського голови. До введення воєнного стану кандидатури старост проходили процедуру громадського обговорення, протоколи громадських слухань та громадських обговорень додаються. Кадрові зміни під час дії воєнного стану відбувалися без громадського обговорення”** (Чернігівська область, Іванівська ТГ).

⁶ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>

Однак період дії режиму воєнного стану не є підставою непроведення ГО у контексті частини першої статті 54¹ Закону.

Відповідно до статті 64 Конституції України в умовах дії режиму воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень (окрім передбачених статтями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 Конституції).

Отже, встановлення обмежень прав і свобод є дискрецією.

Згідно із частиною першою статті 19 Закону України "Про правовий режим воєнного стану" в умовах воєнного стану забороняються, серед іншого, проведення виборів Президента України, а також виборів до Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим і органів місцевого самоврядування; проведення всеукраїнських та місцевих референдумів; проведення страйків, масових зібрань та акцій. Таким чином, не всі форми безпосередньої локальної демократії є забороненими на час дії режиму воєнного стану, а лише вибори та референдуми, страйки, масові зібрання та акції.

Вочевидь, з міркувань безпеки громадян питання ГО в умовах воєнного стану потребує додаткового вивчення та регулювання.

Є окремі випадки (2,2 %), коли місцева рада приймала рішення про незастосування положень частини першої статті 54¹ Закону в частині проведення ГО:

УКРАЇНА
Боромлянська сільська рада
Тростянецького району Сумської області
12 сесія 09 скликання

РІШЕННЯ

06 жовтня 2021

Про утворення старостинських округів
та затвердження Положення про старосту

Керуючись пунктом 6¹ частини 1 статті 26, статтею 54¹ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Законом України №1638 «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост», з метою забезпечення захисту прав, свобод, представництва інтересів жителів населених пунктів Боромлянської територіальної громади, Боромлянська сільська рада

ВИРІШИЛА:

1. Утворити на території Боромлянської сільської ради два старостинських округи:

1.1. Гребениківський старостинський округ з центром в селі Гребениківка, до складу якого входять села: Братське, Градське, Гребениківка, Набережне.

1.2. Жигайлівський старостинський округ з центром в селі Жигайлівка, до складу якого входить село Жигайлівка.

2. Затвердити Положення про старосту Боромлянської сільської ради (додається).

3. До старост, які були затверджені на засіданні 01 сесії 09 скликання 19.11.2020 року, положення абзацу 2 частини 1 статті 54¹ Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», не застосовуються.

4. Контроль за виконанням цього рішення покласти на постійну комісію з питань прав людини, законності, депутатської діяльності, етики та регламенту.

Сільський голова

Василь РОМАНІВКА

СУДИЛКІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
ШЕПЕТІВСЬКОГО РАЙОНУ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
13 СЕСІЯ VIII СКЛИКАННЯ

РІШЕННЯ

21 жовтня 2021 року

с.Судилків

№ 4

Про утворення старостинських округів
Судилківської сільської ради та затвердження
Положення про старосту.

З метою забезпечення представництва інтересів жителів населених пунктів Судилківської сільської ради, що увійшли до її складу з адміністративним центром в с.Судилків, керуючись ст. 26, 54¹ Закону України «Про місцеве самоврядування», Законом України «Про службу в органах місцевого самоврядування», Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост», сільська рада

ВИРІШИЛА:

1. Утворити на території Судилківської сільської ради 4 (чотири) старостинських округи в таких межах:

- Городищенський старостинський округ з центром в с. Городище, за адресою: 30423,

- Серединський старостинський округ з центром в с. Сердині, за адресою: 30426,

- Новичківський старостинський округ з центром в с. Новичі, за адресою: 30437,

- Хролинський старостинський округ з центром в с. Хролин, за адресою: 30434.

2. Затвердити Положення про старосту Судилківської сільської ради (Додаток 1).

3. До осіб, призначених на посаду старости рішенням I сесії Судилківської сільської ради VIII скликання від 24.11.2020 № 6, 8, 9, 10 «Про затвердження на посаду старости Судилківської сільської ради» не застосовуються п. 4.1 Положення про Старосту Судилківської сільської ради.

4. Віднести до підпорядкування адміністративного центру Судилківської сільської ради: с.Красносілка, с.Лозичине, с.Білокриниччя, с.Вовківці, с.Вовківчики, с.Рудня Новенька, с.Климентівчичі.

5. Рішення I сесії Судилківської сільської ради VIII скликання від 24.11.2020 № 5 «Про затвердження Положення про старосту - вважати таким, що втратило чинність.

6. Контроль за виконанням рішення покласти на постійну комісію з питань прав

УКРАЇНА
КРАСНОКУТЬСЬКА СЕЛИЩНА РАДА
БОГОДУХІВСЬКОГО РАЙОНУ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

РІШЕННЯ

XIV сесія VIII скликання

«12» жовтня 2021 року

№ 2591-VIII

смт Краснокутськ

Про утворення старостинських округів
Краснокутської селищної ради та
затвердження «Положення про старосту
Краснокутської селищної ради»

З метою забезпечення представництва інтересів жителів населених пунктів Краснокутської селищної ради, що увійшли до новоствореної територіальної громади з адміністративним центром в смт Краснокутськ, у зв'язку з необхідністю приведення нормативних актів селищної ради у відповідність з нормами діючого законодавства та відповідно до Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 р № 280/97-ВР (зі змінами), Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування», Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо розвитку інституту старост» від 14.07.2021 року № 1638-IX, враховуючи рішення селищної ради I сесії VIII скликання від 04.12.2020 року № 13-VIII «Про затвердження кандидатур старост, закріплених за ними населених пунктів Краснокутської селищної ради», рішення III сесії VIII скликання від 22.12.2020 року № 66-VIII «Про закріплення кандидатури старости, закріплення за ним населених пунктів Краснокутської селищної ради», Краснокутська селищна рада

ВИРІШИЛА:

1. Утворити на території Краснокутської територіальної громади 12 (дванадцять) старостинських округів в таких межах:

- 1.1. **Мирнівський старостинський округ** [redacted]
- 1.2. **Качалівський старостинський округ** [redacted]

- 1.3. **Китченківський старостинський округ** [redacted]
  - 1.4. **Копицький старостинський округ** [redacted]
  - 1.5. **Колонгаївський старостинський округ** [redacted]
  - 1.6. **Костянтинівський старостинський округ** [redacted]
  - 1.7. **Любівський старостинський округ** [redacted]
  - 1.8. **Мурафський старостинський округ** [redacted]
  - 1.9. **Олексійський старостинський округ** [redacted]
  - 1.10. **Пархомівський старостинський округ** [redacted]
  - 1.11. **Рабоконицький старостинський округ** [redacted]
  - 1.12. **Каплунівський старостинський округ** [redacted]
2. Назвати старосту, призначеної на посаду рішенням I сесії VIII скликання від 04 грудня 2021 року № 13-VIII «Про затвердження кандидатур старост, закріплених за ними населених пунктів Краснокутської селищної ради» та рішенням III сесії VIII скликання від 22 грудня 2020 року № 66-VIII «Про затвердження кандидатури старости, закріплення за ним населених пунктів Краснокутської селищної ради» — старостами — відповідних старостинських округів та до них не застосовується п.4.1. Положення про старосту Краснокутської селищної ради.

Вочевидь, прийняття місцевою радою рішення не дотримуватись вимог статті 54¹ Закону є дискусійним в контексті положення статті 19 Конституції України (“Органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України”).

Основною проблемою даного дослідження стало масове неспівпадіння інформації ОДА 2022 та ОВА 2023 переважно в частині дат створення СО та затвердження старост (а в окремих випадках інформація ОДА 2022 та інформація ОВА 2023 не співпадали навіть з даними з офіційного сайта ТГ).

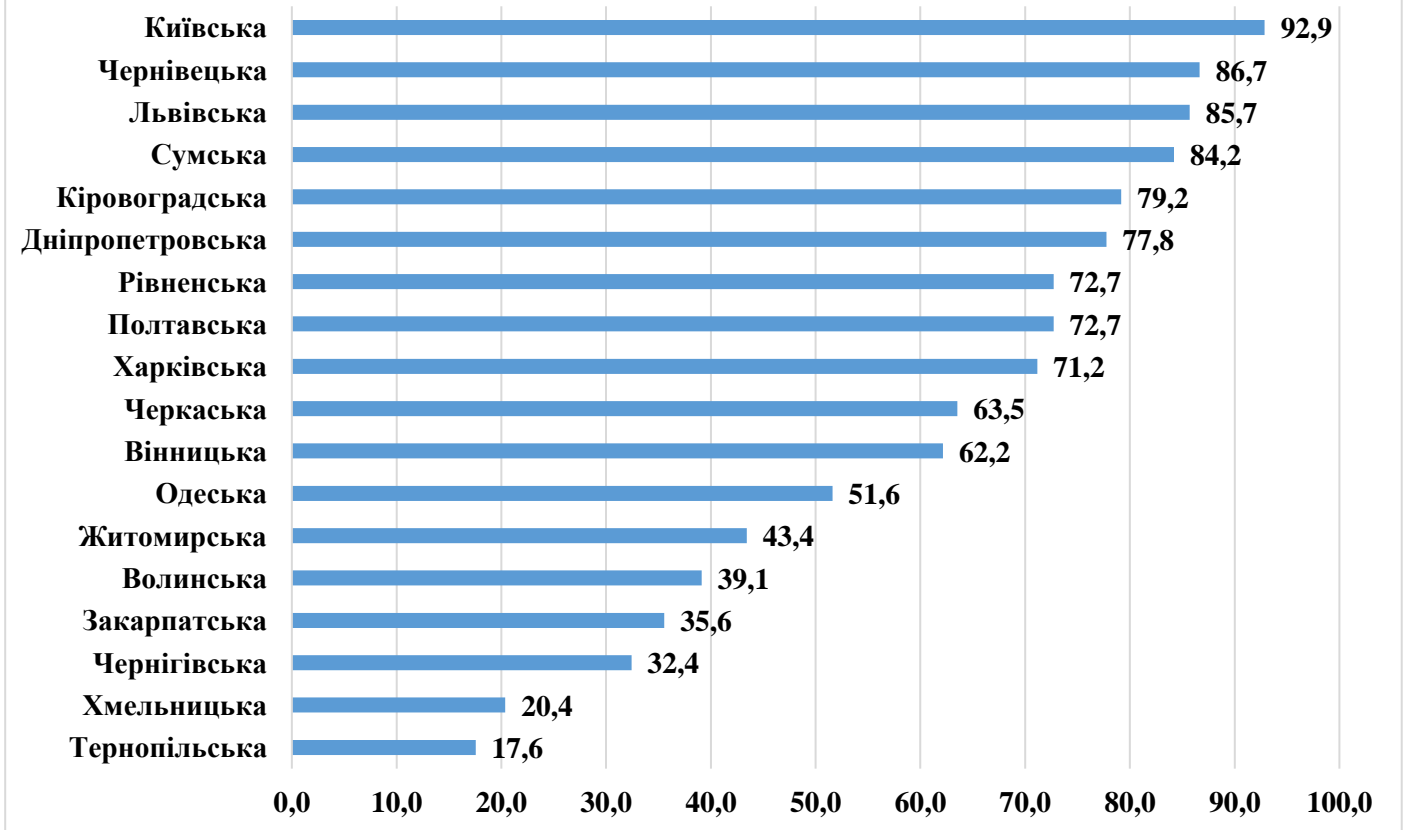
Окрім несуттєвих опісок і неточностей є значна частина неспівпадінь саме щодо дати затвердження старост.

Так, в інформації ОДА 2022 в усіх досліджуваних областях визнано факти одночасного створення СО та затвердження старост в один день. А вже в інформації ОВА 2023 дати затвердження старост масово змінено на більш ранні: саме на ті, коли такі старости затверджувались у населених пунктах. Детальніше про такі випадки йтиметься далі – у частині дослідження “Практика громадського обговорення при процедурах затвердження старост на посади в окремих областях”.

У цілому є незрозумілим, чому одна й та сама інформація, яка є константою, змінена упродовж року.

Таким чином, постає питання однакового розуміння ОДА та ОВА дати, з якої староста вважається затвердженим в СО, а відтак трактування правозастосування положень щодо процедур затвердження старост:

Неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 по датам утворення СО та/або затвердження старост (% досліджуваних СО)

Що стосується **форми громадського обговорення**, то законодавець дав можливість її вибору: частина перша статті 54¹ Закону визначає громадське обговорення як *“громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю”*.

На практиці найчастіше застосовуваними стали саме інші форми консультацій – опитування, найчастіше у вигляді підписних листів за кандидатуру старости, збір підписів на підтримку тощо. Іншою популярною формою є громадські слухання. Також часто застосовуваними були і збори громадян.

Очевидною тенденцією є тяжіння до вибору онлайн-форм обговорення. Це частково зумовлено обмеженнями карантинних заходів, неможливістю проведення багатолюдних зібрань з міркувань безпеки під час дії режиму воєнного стану.

Однак в інформації ОВА 2023 є певні неузгодженості: подекуди було зазначено, що ГО відбулось одночасно і у формі загальних зборів, і у формі громадських слухань. Часто у зведеній інформації вказувалось, що форма ГО - “громадські слухання”, але із змісту протоколів очевидно, що це інша форма, наприклад, збір підписів на підтримку кандидатури тощо.

Така ситуація свідчить про недостатнє розуміння представників органів місцевого самоврядування та виконавчої влади особливостей кожної з форм прямої демократії.

Слід зауважити, що громадське обговорення в контексті законодавства України є узагальненим поняттям. Зустрічаються різні терміни: “консультації”, “обговорення”, “консультативне опитування”, “публічні консультації” тощо. У різних випадках використовуються різні трактування і самого терміну “громадське обговорення”. Наприклад, у наказі Міністерства охорони навколишнього природного середовища України 18 грудня 2003 р. № 168 - *“громадське обговорення (публічне слухання або відкрите*

засідання)”, у наказі Державної митної служби України від 10 вересня 2004 р. № 658 - “*громадське обговорення (громадське слухання або відкрите обговорення та інші форми, передбачені законодавством)*”, у Порядку залучення громадськості до обговорення питань щодо прийняття рішень, які можуть впливати на довкілля від 29.06.2011 № 771 “*громадське обговорення*” вживається у значенні “*процедури, спрямованої на врахування думки громадськості, її представників (представника), під час прийняття рішень*”.⁷ Стаття 7 Закону України “Про добровільне об’єднання громад” містить визначення громадського обговорення як “*громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю*”.

Варто врахувати, що відповідно до статті 13 Закону “*територіальна громада має право проводити громадські слухання — зустрічатися з депутатами відповідної ради та посадовими особами місцевого самоврядування, під час яких члени територіальної громади можуть заслуховувати їх, порушувати питання та вносити пропозиції щодо питань місцевого значення, що належать до відання місцевого самоврядування*”.

А відповідно до статті 8 Закону загальні збори громадян за місцем проживання є формою їх безпосередньої участі у вирішенні питань місцевого значення.

Щодо проведення громадських слухань Закон чітко встановлює, що “*порядок організації громадських слухань визначається статутом територіальної громади*.” Отже, враховуючи висновки відповідного дослідження⁸, де акцентовано на недостатньо належній статутній нормотворчості, виникає потреба у додатковому вивченні: яким нормативно-правовим регулюванням користувались під час ГО кандидатур на посади старост у формі громадських слухань, якщо статут територіальної громади не затверджено.

Закон встановлює, що “*порядок проведення загальних зборів громадян за місцем проживання визначається законом та статутом територіальної громади*.” На жаль, на сьогодні є чинною архаїчна Постанова Верховної Ради України від 17 грудня 1993 р. № 3748-ХІІ “Про затвердження Положення про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні”, що встановлює порядок скликання і проведення загальних зборів, компетенцію зборів, перелік питань, які можуть виноситися на загальні збори.⁹ У зв’язку із змінами, які відбулися в правовому полі України з моменту ухвалення вказаної Постанови, її зміст частково увійшов у протиріччя із Конституцією України, законами України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про органи самоорганізації населення”, “Про об’єднання співвласників багатоквартирного будинку” тощо. Але при цьому дана Постанова і на теперішній час не втратила чинності і регламентує питання організації і проведення загальних зборів громадян за місцем проживання.

Отже, якщо формою ГО обрано громадські слухання, варто користатись Законом та нормами статуту відповідної територіальної громади в питаннях організації процесу.

У випадку проведення ГО у формі загальних зборів процедури мають відповідати Закону, статуту та Положенню про загальні збори громадян за місцем проживання в Україні. Зокрема таке положення обумовлює права участі та його обмеження, встановлює норми представництва (у разі такого), суб’єктність в питаннях ініціативи, організації таких зборів тощо.

У результаті дослідження виявлено, що **ГО відбулось у 143 досліджуваних СО. Однак для аналізу надано лише 112 (78,3%) протоколів таких ГО:**

⁷ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1229-04#Text>

⁸ <https://komsamovr.rada.gov.ua/uploads/documents/43740.pdf>

⁹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3748-12#Text>

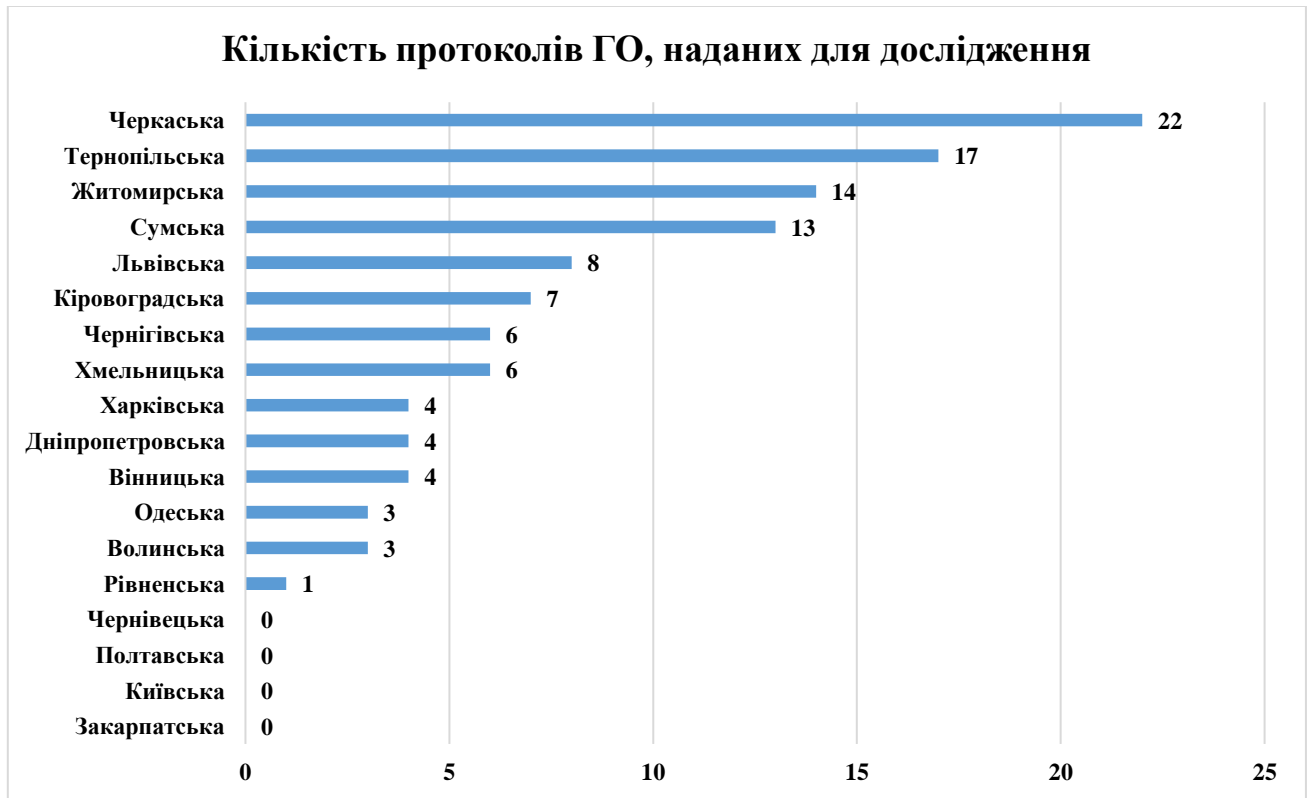

Наявність протоколів ГО (%)

Найбільше протоколів ГО для дослідження надано ОВА Черкаської, Тернопільської, Житомирської областей. Жодного протоколу не надано Чернівецькою, Полтавською, Київською, Закарпатською ОВА:

Кількість протоколів ГО, наданих для дослідження

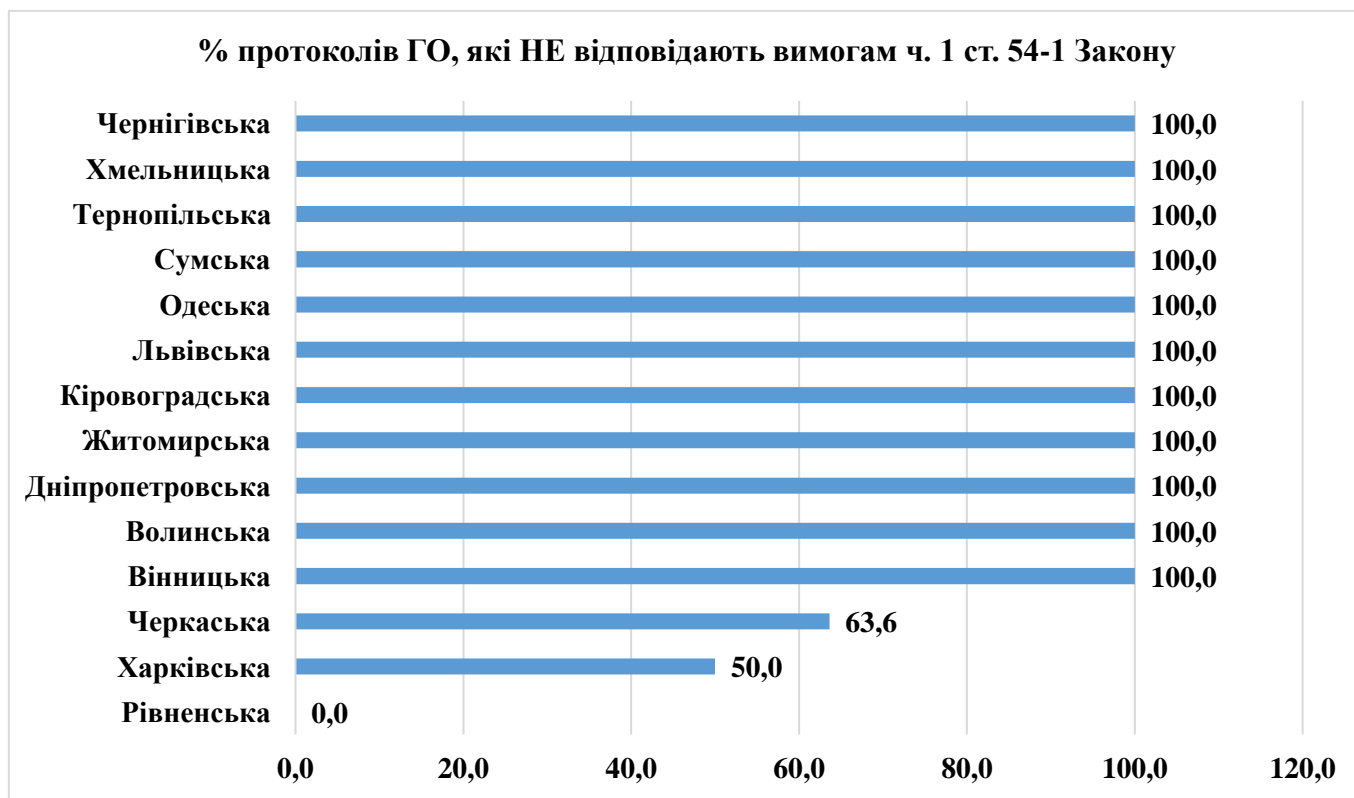
Варто зазначити, що частина перша статті 54¹ Закону встановлює обов'язковість документування процедури громадського обговорення та визначає чіткі вимоги до підтверджувального документа – протоколу.

Протокол за результатами ГО повинен містити такі відомості:

✓ дата (період) і місце проведення громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю),

- ✓ кількість жителів відповідного старостинського округу, які є громадянами України і мають право голосу на виборах,
- ✓ відомості про кандидатуру старости,
- ✓ кількість учасників громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю), які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням прізвища, власного імені (усіх власних імен) та по батькові (за наявності), числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), що засвідчується підписом таких учасників.

Однак за результатами аналізу 112 протоколів можна констатувати масове недотримання вищезазначених вимог:

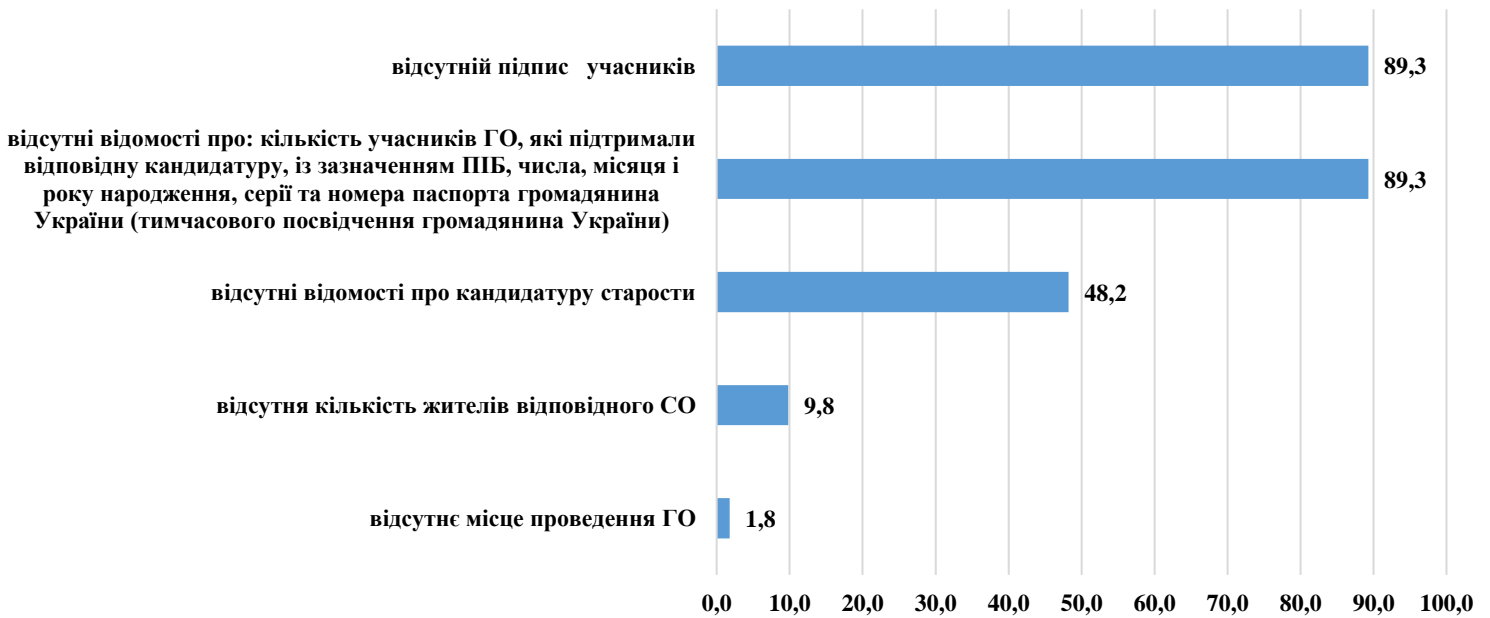

Основною проблемою у 100 із 112 (89,29 %) протоколів ГО є те, що вони містять відомості лише про кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру старости, **без зазначення ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України).**

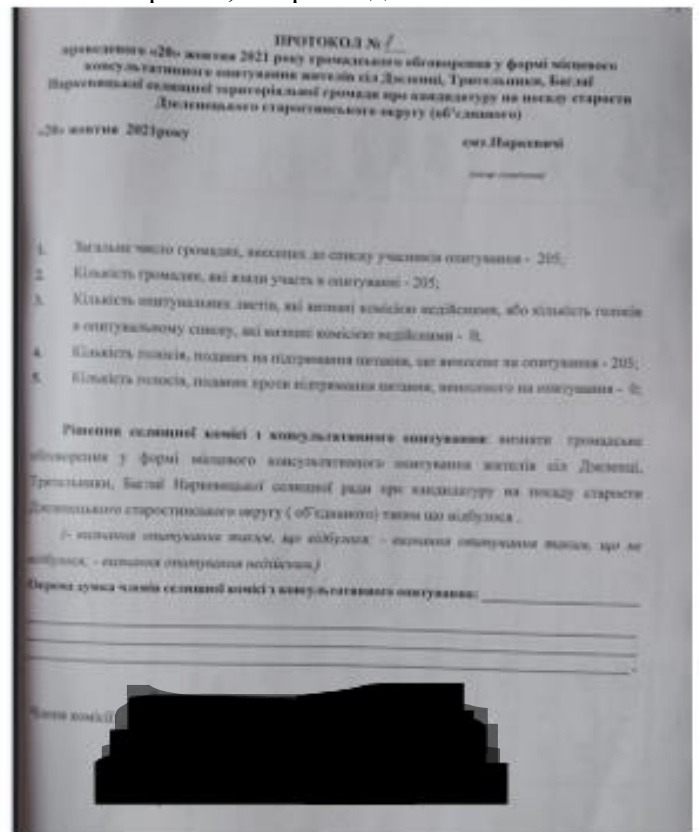
Ще однією проблемою є **відсутність підписів таких учасників**: 110 протоколів ГО (89,29 %) підписано “головою зборів”, “секретарем”, “організаційним комітетом”, “комісією” тощо. В поодиноких протоколах ГО є згадка про те, що “підписні листи додаються” або “додається список учасників”.

У 54 (48,21 %) протоколах ГО відсутні відомості про кандидатуру старости, а є лише дані ПІБ такої кандидатури. В 11 (9,8 %) протоколах ГО відсутня інформація щодо кількості жителів відповідного СО. У 2 (1,78 %) протоколах ГО не вказано місце проведення ГО:

Невідповідність протоколів ГО вимогам ч. 1 ст. 54-1 Закону (%)

Окремі протоколи взагалі не містили даних про предмет обговорення, наприклад:

Як вже зазначалось вище, умовами підтримки кандидатури старости на посаду є набрання відповідної кількості голосів “ЗА”. Кандидатура вважається погодженою з жителями відповідного СО, якщо в результаті ГО отримала таку підтримку у старостинському окрузі:

✓ з кількістю жителів до 1500 - більше 20 відсотків голосів жителів від загальної кількості жителів відповідного старостинського округу, які є громадянами України і мають право голосу на виборах;

- ✓ з кількістю жителів від 1500 до 10 тисяч - більше 17 відсотків голосів;
- ✓ з кількістю жителів від 10 тисяч до 20 тисяч - більше 14 відсотків голосів;
- ✓ з кількістю жителів від 20 тисяч до 30 тисяч - більше 10 відсотків голосів;
- ✓ з кількістю жителів більше 30 тисяч - більше 7 відсотків голосів жителів від загальної кількості жителів відповідного старостинського округу, які є громадянами України і мають право голосу на виборах.

В цілому у досліджуваних СО було дотримано вимоги Закону щодо належного % підтримки кандидатур на посади старост під час ГО, за винятком окремих випадків:

1. У Дніпропетровській області у Покровській ТГ: за даними ОВА 2023, *“враховуючи висновки протоколу громадських обговорень в 3-х населених пунктах Вишнівського старостинського округу, кандидатура ... не набрала відповідної підтримки голосів, а отже, вважається не погодженою з жителями відповідного старостинського округу та не винесена на затвердження селищною радою”* (111 голосів з 1250 жителів ОС, а це 8,8%).
2. У Сумській області в Андріяшівській ТГ кандидатура на посаду набрала лише 11,7% голосів на підтримку замість необхідних 20 %. Однак **не зважаючи на неотримання належної підтримки, її було затверджено на посаду 28.10.2021**, що є порушенням вимог Закону.
3. У Житомирській області в Станишівській ТГ на посаду старост **затверджено осіб, які отримали недостатню кількість голосів на підтримку**: Зарічанський СО (9,8 %), Ліщинський СО (2,8 %), Луківський СО (3,7 %), Пісківський СО (9,8 %).

Окрім того, залишається дискусійною доцільність різного підходу до визначення належної підтримки кандидатури в Законі. І мається на увазі не лише визначення різного %, необхідного для підтримки кандидатури. Сумнівним насамперед є різний підхід до обрахунку:

- в одних випадках % має рахуватись від загальної кількості жителів відповідного старостинського округу, які є громадянами України і мають право голосу на виборах :
  - ✓ з кількістю жителів до 1500 - більше 20 відсотків;
  - ✓ з кількістю жителів більше 30 тисяч - більше 7 відсотків;
- в інших випадках законодавець пропонує % рахувати від *“голосів”* не указуючи: виборців чи жителів:
  - ✓ з кількістю жителів від 1500 до 10 тисяч - більше 17 відсотків голосів;
  - ✓ з кількістю жителів від 10 тисяч до 20 тисяч - більше 14 відсотків голосів;
  - ✓ з кількістю жителів від 20 тисяч до 30 тисяч - більше 10 відсотків голосів.

Суттєво ускладнює виконання таких вимог Закону достовірне встановлення кількості жителів СО, особливо в умовах дії режиму воєнного стану: міграція населення, “закриті” реєстри. Окрім того, жоден реєстр не має обліку жителів та виборців в межах території СО.

Подекуди указані в інформації ОВА 2023 цифри кількості населення СО суттєво відрізняються від тих, що були надані в інформації ОДА 2022. Наприклад, у Попільнянській ТГ Житомирської області кількість населення за інформацією ОВА 2023 (10176 осіб) на 2507 осіб менша, ніж в інформації ОДА 2022 (12683 осіб).

Не додають довіри до результатів ГО сумнівні дані окремих протоколів. Наприклад, у протоколі ГО Борщівської ТГ Тернопільської області зазначено, що за даними ДРВ станом на 07.05.2023 року кількість жителів СО становить 482. Однак у період дії режиму воєнного стану Державний реєстр виборців є

“закритим”, його дані не оновлюються та не оприлюднюються, офіційний веб-сайт неактивний. Далі фото із протоколу зазначеного ГО:

період з 15.04.2023 року по 07.05.2023 року.
 Кількість жителів старостинського округу, які є громадянами України та мають право голосу на виборах станом на 07.05.2023 року (відповідно даних веб-сайту Державного реєстру виборців) – 482 особи.
 Підписання до підписання листів – опитування громадянських обговорень.

Вбачається нестандартною також практика прийняття рішень про затвердження старост чи створення СО з відтермінуванням. Так, на офіційному сайті Саксаганської ТГ Дніпропетровської області є рішення місцевої ради від 7 грудня 2020 року №6-1/VIII “Про утворення старостинських округів”.¹⁰ Але частина 3 цього рішення має відтермінувальну дію: “Рішення в частині 1 (1.1., 1.2, 1.3,) набирає законної сили після внесення змін до Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”. Тобто створення СО набуває чинності після “внесення змін до Закону”. По-перше, не зрозуміло, яких саме “змін” це стосується, по-друге, жодних перешкод для створення СО, пов’язаних із будь-якими змінами до Закону, не було і немає. По-третє, не зрозуміло, як працювали старости у період з 07.12.2020 року по 14.07.2021 року, якщо за задумом місцевої ради норма щодо створення самих СО не набула чинності.

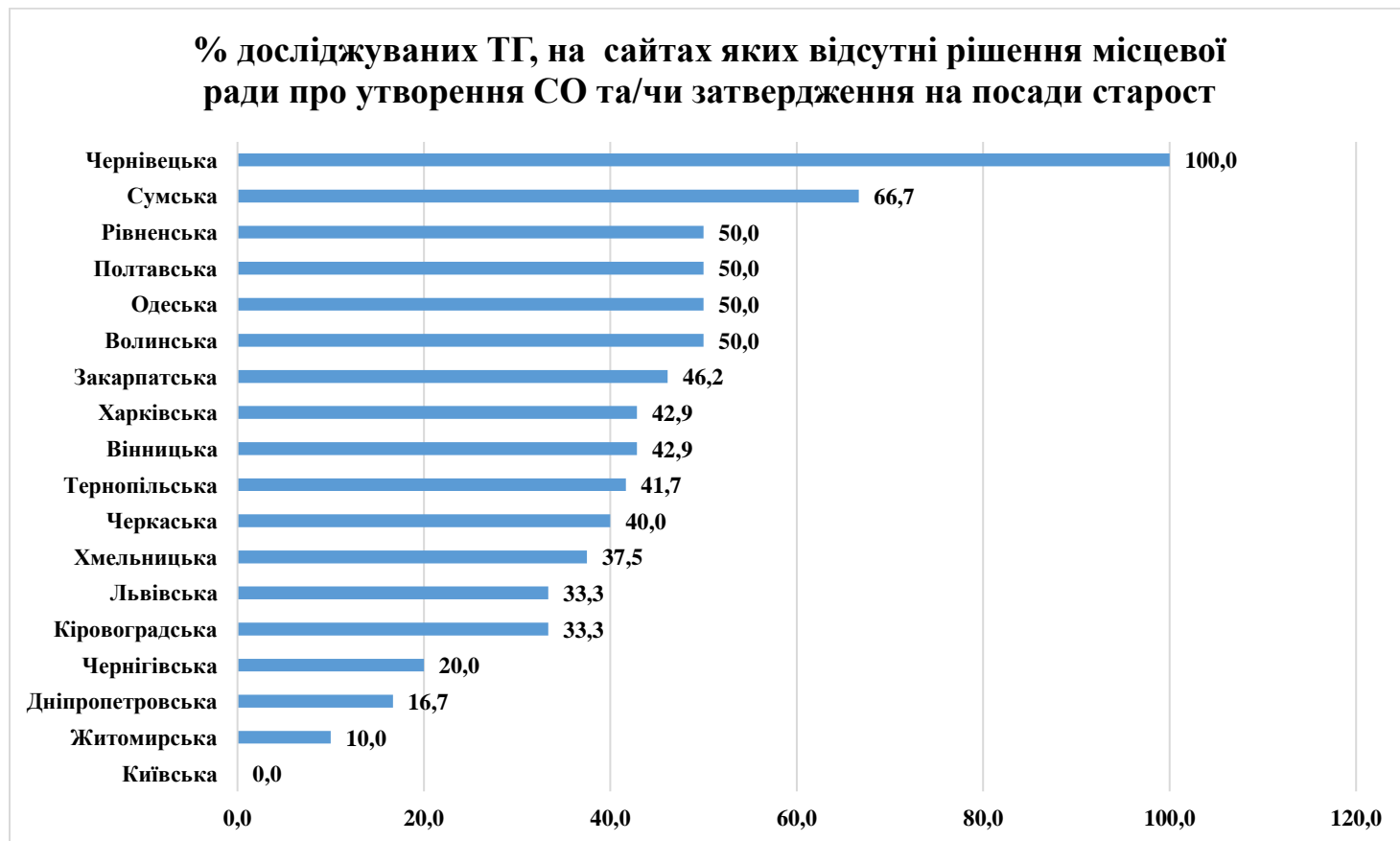
На жаль, досі зустрічається нерозуміння територіального принципу діяльності старост саме в СО, а не населених пунктах. Наприклад, у Піщанобродській ТГ Кіровоградської області існують паралельно старости СО та старости населених пунктів:

Структура та чисельність апарату Піщанобродської сільської ради		
№ з/п	Назва структурного підрозділу та посад	Кількість штатних посад
Керівництво територіальної громади		
1	Сільський голова	1
2	Секретар сільської ради	1
3	Перший заступник сільського голови	1
4	Заступник сільського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, ЖКГ	1
5	Заступник сільського голови з соціально-гуманітарних питань	1
6	Старости Любомирського, Червонополянского старостинських округів, староста сіл Глиняне, Новоглиняне, Міжколодажне, староста сіл Перчунове, Сміливе, староста сіл Миколаївка, Новопетрівка, староста сіл Олексіївка, Кирилівка	6

17 (15,2 %) протоколів досліджуваних ГО являють собою не єдиний документ, а кілька окремих протоколів. Частина з них – це протоколи ГО по окремим населеним пунктам, що входять до складу СО. А частина – це протоколи, де зафіксовано різні етапи процесу ГО (наприклад, створення робочої групи, затвердження підписних листів, розгляд робочою групою результатів опитування тощо). Вочевидь, що “множинність” протоколів не передбачена Законом.

¹⁰ <https://saksagansil.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi/pro-utvorennya-starostinskih-okrugiv>

Під час даного дослідження виявлено ще одну проблему: відкритості та прозорості роботи місцевих рад. Суттєва частина рішень місцевих рад щодо утворення старостинських округів та затвердження на посади старост взагалі відсутні на офіційних сайтах. А навіть там, де такі рішення є, вони здебільше не систематизовані, пошукові системи часто не працюють, або рішення є лише за якийсь окремий період, тобто фрагментарно розміщені:

III. ПРАКТИКА ГРОМАДСЬКОГО ОБГОВОРЕННЯ ПРИ ПРОЦЕДУРАХ ЗАТВЕРДЖЕННЯ СТАРОСТ НА ПОСАДИ в окремих областях

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

У Вінницькій області до аналізу предмету дослідження визначено 7 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Із 7 ТГ у 4 ТГ (57,1%) місцевою радою затверджено Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.
2. До аналізу надано 4 (15,4%) протоколи ГО. З цього переліку у 3 випадках громадське обговорення відбулось у вигляді загальних зборів, в одному - громадських слухань. Вимоги до % голосів на підтримку кандидатур старост було дотримано.
3. В усіх наявних протоколах є порушення вимог щодо їх оформлення, визначених законом: кількість учасників ГО у протоколах зафіксована у %, підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости.
4. В усіх 7 ТГ дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 частково (Вапнярська ТГ – повністю) не співпадають.
5. Існує практика “перезатвердження” та “перепризначення” старост у новостворені СО без громадського обговорення – у 34,6% (9 СО).
6. У 3 ТГ неможливо встановити причину неспівпадіння даних ОДА 2022 та ОВА 2023, а, отже, і потребу проведення ГО: відсутні відповідні рішення на офіційному сайті ТГ.
7. Виявлено помилку в інформації ОДА 2022 щодо Соболівської ТГ (дата призначення старости):

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено					
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	помилки в інфо ОДА 2022 (по к-сті СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Джулинська	6	6		6		6	“перепризначення” старост в новоутворені СО		
Соболівська	7	1			1				
Станіславчицька	5	5		5		5	не встановлено		1
Бабчинецька	3	1		1		1	не встановлено		1
Вапнярська	4	4		4		4	не встановлено		1
Крижопільська	8	6	3	4			протоколи по 4 СО не надано, але в рішенні МР визнано, що було ГО	3	
Війтівецька	4	3	1	3		3	“подовжено повноваження” старост в новоутворені СО	1	
всього	37	26	4	23	1	19		4	3

1. ДЖУЛИНСЬКА ТГ

Відповідно до даних ОДА 2022 всі 6 СО було утворено 28.10.2021 року одночасно із затвердженням кандидатур старост. Затвердження кандидатур старост повинно було відбутись у відповідності до вимог частини першої статті 54¹ з внесенням кандидатур старост на громадське обговорення (громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю) сільським, селищним, міським головою.

Однак таких громадських обговорень не відбулось.

В інформації ОВА 2023 зазначено, що *“відповідно до рішення 17 сесії 8 скликання сільської ради №17/2 повноваження раніше призначених старост сіл продовжено на посадах старост відповідних старостинських округів”*.

Отже, дані ОДА 2022 і ОВА 2023 не співпадають.

Проте таке “продовження” не може розглядатись як підстава невиконання вимог частини першої статті 54¹ Закону щодо громадського обговорення кандидатур на посади старост з наступних підстав.

28.10.2021 року рішенням № 14-2 Джулинської сільської ради було створено старостинські округи Джулинської сільської ради та затверджено Положення про старосту. У цей же день рішенням № 14-20 Джулинської сільської ради попереджено щодо зміни істотних умов праці старост та наступне вивільнення старост Джулинської сільської ради. 29.12.2021 року рішенням № 17-2 Джулинської сільської ради “Про внесення змін до рішення 2 сесії 8 скликання від 26.11.2020 року №2/3” так би мовити “перезакріпила” за новими СО старост, призначених ще 26.11.2020 року.¹¹

Тобто, відбулось затвердження старост у новоутворених СО, що раніше працювали в умовних СО, які мали іншу конфігурацію.

Окрім того, в інформації ОВА 2023 зазначено, що особа здійснює свої повноваження як в.о. старости до результатів громадських слухань. Таке “призначення” ВО старости відбулось 26.11.2020 і було продовжено 28.10.2023 року. Отже, статусу тимчасового ВО наразі вже майже 3 роки.

Таким чином, під час “перепризначення” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.

2. СОБОЛІВСЬКА ТГ

Відповідно до даних ОДА 2022 1 СО (Побірський СО) із 7 СО було утворено 29.10.2021 року одночасно із затвердженням кандидатур старост. Затвердження кандидатур старост повинно було відбутись у відповідності вимог частини першої статті 54¹ з внесенням кандидатур старост на громадське обговорення (громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю) сільським, селищним, міським головою.

Однак таких громадських обговорень не відбулось.

В інформації ОВА 2023 зазначено, що Побірський СО створено 29.10.2021 року. А староста затверджений 24.11.2020 року.

Отже, дані ОДА 2022 і ОВА 2023 не співпадають:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Побірський	29.10.2021/29.10.2021	29.10.2021	24.11.2020
Петрашівський	24.11.2020/24.11.2020	29.10.2021	24.11.2020
Завадівський	24.11.2020/24.11.2020	29.10.2021	24.11.2020
Метанівський	24.11.2020/24.11.2020	29.10.2021	24.11.2020
Брідоцький	24.11.2020/24.11.2020	29.10.2021	24.11.2020
Орлівський	24.11.2020/24.11.2020	29.10.2021	24.11.2020

¹¹ <https://dzhulynska-gromada.gov.ua/news/1637132660/>

Великомочульський	24.11.2020/24.11.2020	29.10.2021	24.11.2020
-------------------	-----------------------	------------	------------

На офіційному сайті сільської ради є рішення № 7 від 24.11.2020, яким затверджено на посади старост, у тому числі Побірського СО.¹²

Таким чином, можна вважати, що:

- ✓ інформація ОДА 2022 є помилковою,
- ✓ оскільки громадського обговорення кандидатур на посади старост, затверджених до 01.08.2021 року, не передбачалось, порушень вимог Закону в цій частині немає.

3. СТАНІСЛАВЧИЦЬКА ТГ

Відповідно до даних ОДА 2022 всі 5 СО було утворено 19.10.2021 року одночасно із затвердженням кандидатур старост. Затвердження кандидатур старост повинно було відбутись у відповідності вимог частини першої статті 54¹ з внесенням кандидатур старост на громадське обговорення (громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю) сільським, селищним, міським головою.

Однак таких громадських обговорень не відбулось.

В інформації ОВА 2023 зазначено, що всі СО створено 19.10.2021 року, а старости затверджені 24.11.2020 року (староста Носковецького СО – 22.12.2020 року).

Отже, дані ОДА 2022 і ОВА 2023 не співпадають:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Тарасівський	19.10.2021/19.10.2021	19.10.2021	24.11.2020
Кам'яногірський	19.10.2021/19.10.2021	19.10.2021	24.11.2020
Лука-Мовчанський	19.10.2021/19.10.2021	19.10.2021	24.11.2020
Кацмазівський	19.10.2021/19.10.2021	19.10.2021	24.11.2020
Носковецький	19.10.2021/19.10.2021	19.10.2021	22.12.2020

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

4. БАБЧИНЕЦЬКА ТГ

Відповідно до даних ОДА 2022 було утворено 3 СО, з них Вило-Ярузький СО та Моївський СО створено 17.07.2019, а старост затверджено 26.11.2020 року. А Бандишівський СО створено 26.11.2021 одночасно із затвердженням старост. У цьому СО затвердження кандидатур старост повинно було відбутись у відповідності вимог частини першої статті 54¹ з внесенням кандидатур старост на громадське обговорення (громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю) сільським, селищним, міським головою.

Однак таких громадських обговорень не відбулось.

В інформації ОВА 2023 зазначено, що всі старости затверджено 26.11.2020 року.

¹² <https://sobolivska-gromada.gov.ua/docs/552853/>

Отже, дані ОДА 2022 і ОВА 2023 щодо Бандишівський СО не співпадають:

СО	інфо 2022		інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	
Вила-Ярузький	17.07.2019/26.11.2020	17.07.2019	26.11.2020	
Моївський	17.07.2019/26.11.2020	17.07.2019	26.11.2020	
Бандишівський	26.11.2021/26.11.2021	26.11.2021	26.11.2020	

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

5. ВАПНЯРСЬКА ТГ

Відповідно до даних ОДА 2022 всі 4 СО було утворено 08.12.2021 року одночасно із затвердженням кандидатур старост. Затвердження кандидатур старост повинно було відбутись у відповідності вимог частини першої статті 54¹ з внесенням кандидатур старост на громадське обговорення (громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю) сільським, селищним, міським головою.

Однак таких громадських обговорень не відбулось.

При цьому інформація ОДА 2022 року не співпадає з інформацією ОВА 2023:

СО	інфо 2022		інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	
Колоденський	08.12.2021/08.12.2021	08.09.2016	08.12.2020	
Височанський	08.12.2021/08.12.2021	26.12.2019	08.12.2020	
Вербівський	08.12.2021/08.12.2021	08.12.2020	08.12.2020	
Марківський	08.12.2021/08.12.2021	08.12.2020	08.12.2020	

Таким чином, жодна з дат, зазначених в інформації ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають.

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

6. КРИЖОПІЛЬСЬКА ТГ

У Крижопільській ТГ 30.09.2021 року створено 8 СО та у цей же день, за даними ОДА 2022, затверджено кандидатури старост (окрім Жабокрицького СО та Соколівського СО, де старости затверджено 25.11.2021 року).

Однак за даними ОВА 2023, затвердження старост Голубецького СО, Красносільського СО, Крикливецького СО, Шарапанівського СО відбулось 11.12.2020 року, а Заболотненського СО - 29.04.2022 року (тобто дані ОВА 2023 не співпадають з даними ОДА 2022):

СО	інфо 2022		інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	
Голубецький	30.09.2021/30.09.2021	30.09.2021	11.12.2020	

Красносільський	30.09.2021/30.09.2021	30.09.2021	11.12.2020
Крикливецький	30.09.2021/30.09.2021	30.09.2021	11.12.2020
Шарапанівський	30.09.2021/30.09.2021	30.09.2021	11.12.2020
Жабокрицький	30.09.2021/25.11.2021	30.09.2021	25.11.2021
Соколівський	30.09.2021/25.11.2021	30.09.2021	25.11.2021
Заболотненський	30.09.2021/30.09.2021	30.09.2021	29.04.2022
Тернівський	30.09.2021/30.09.2021	30.09.2021	-

В інформації ОВА 2023 зазначено: “Відповідно до рішення 14 сесії 8 скликання селищної ради від 30.09.2021 №543 повноваження раніше призначених старост сіл продовжено на посадах старост відповідних старостинських округів”.

Також ОВА інформує, що: “відповідно до рішення 32 сесії 8 скликання селищної ради від 28.04.2023 №1152 припинено повноваження старости Тернівського СО .... та звільнено з займаної посади 28.04.2023р., виконання обов'язків старости Тернівського СО покладено на старосту Заболотненського СО ..... до затвердження старости Тернівського СО в установленому законом порядку”.

У процесі аналізу встановлено, що рішенням місцевої ради № 543 від 30 вересня 2021 року (14 сесія 8 скликання)¹³ було утворено на території Крижопільської територіальної громади старостинські округи. В преамбулі цього рішення йдеться про те, що воно приймається, **враховуючи результати громадського обговорення, проте протоколи такого обговорення до аналізу не було надано. Отже, чи відбулось таке обговорення і у який спосіб, не зрозуміло.**

Окрім того, цим же рішенням було “перейменовано посади старост”, хоча де-факто відбулось затвердження старост в новоутворені СО.

До аналізу надано наступні протоколи громадських обговорень кандидатур на посади старост:

СО	Дата громадського обговорення	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Жабокрицький	10.11.2021	1578	369	23,4 %
Соколівський	10.11.2021	1991	693	34,8 %
Заболотненський	27.04.2022	547	190	34,7 %

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону кандидатура старости вважається погодженою з жителями відповідного старостинського округу, якщо в результаті громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) отримала таку підтримку у старостинському окрузі:

“з кількістю жителів до 1500 - більше 20 відсотків голосів жителів від загальної кількості жителів відповідного старостинського округу, які є громадянами України і мають право голосу на виборах;
з кількістю жителів від 1500 до 10 тисяч - більше 17 відсотків голосів;
з кількістю жителів від 10 тисяч до 20 тисяч - більше 14 відсотків голосів;
з кількістю жителів від 20 тисяч до 30 тисяч - більше 10 відсотків голосів;
з кількістю жителів більше 30 тисяч - більше 7 відсотків голосів жителів від загальної кількості жителів відповідного старостинського округу, які є громадянами України і мають право голосу на виборах”.

¹³ <https://krzgomada.gov.ua/docs/967901/>

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону			примітки
	Жабокрицький СО	Соколівський СО	Заболотненський СО	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	
місце проведення ГО	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	
відомості про кандидатуру старости	так	так	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	ні	кількість у протоколах зафіксована у %, підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	ні	ні	

Протоколи є документами, в яких зафіксовано не обговорення кандидатур старост, а обговорення результатів опитування щодо підтримки кандидатури старости.

Таким чином, не всі формальні вимоги до протоколу громадського обговорення було дотримано.

7. ВІЙТІВЕЦЬКА ТГ

Відповідно до даних ОДА 2022 всі 4 СО було утворено 28.10.2021 року одночасно із затвердженням кандидатур старост (окрім Дібрівського СО, де староста затверджений 23.12.2021 року). Затвердження кандидатур старост повинно було відбутись у відповідності вимог частини першої статті 54¹ з внесенням кандидатур старост на громадське обговорення (громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю) сільським, селищним, міським головою.

Однак таке обговорення відбулось лише щодо кандидатури старости Дібрівського СО.

Окрім того, дані ОДА 2022 і ОВА 2023 частково не співпадають щодо дати затвердження старост:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Качанівський	08.10.2021/08.10.2021	08.10.2021	25.11.2020
Терешпільський	08.10.2021/08.10.2021	08.10.2021	25.11.2020
Мар'янівський	08.10.2021/08.10.2021	08.10.2021	25.11.2020
Дібрівський	08.10.2021/23.12.2021	08.10.2021	23.12.2021

В інформації ОВА 2023 зазначено, що “відповідно до рішення 20 сесії 8 скликання сільської ради від 08.10.2021 №350 повноваження раніше призначених старост сіл продовжено на посадах старост відповідних старостинських округів”.

Проте таке “продовження” не є підставою невиконання вимог частини першої статті 54¹ Закону щодо громадського обговорення кандидатур на посади старост з наступних підстав.

Рішенням Війтівецької сільської ради № 349 від 08.10.2021 було утворено старостинські округи на території Війтівецької сільської територіальної громади.¹⁴

Рішенням Війтівецької сільської ради № 350 від 08.10.2021 було внесено зміни до рішення №12 1 сесії сільської ради 8 скликання від 25.11.2020 р. “Про затвердження старост”, виклавши його в новій редакції. При цьому йдеться саме про “затвердження” старост в нових СО.¹⁵

Таким чином, переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост у Качанівському СО, Терешпільському СО, Мар'янівському СО.

Щодо Дібрівського СО, де старосту призначено 23.12.2021, то громадське обговорення відбулось 27.11.2021. Відповідний протокол було надано до аналізу.

СО	Дата громадського обговорення	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Дібрівський	27.11.2021	450	152	33,7 %

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості. Аналіз відповідного протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону	примітки
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	
місце проведення ГО	так	
кількість жителів відповідного СО	так	
відомості про кандидатуру старости	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового	ні	кількість у протоколах зафіксована у %, підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не

¹⁴ <https://viitivtsi-gromada.gov.ua/docs/966585/>

¹⁵ <https://viitivtsi-gromada.gov.ua/docs/966589/>

посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),		учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	

Протокол є документом, в якому зафіксовано не обговорення кандидатур старост, а обговорення результатів опитування щодо підтримки кандидатури старости.

Таким чином, не всі формальні вимоги до протоколу громадського обговорення було дотримано.

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

У Волинській області до аналізу предмету дослідження визначено 4 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Із 4 ТГ у 2 ТГ (50 %) місцевою радою затверджено Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.
2. До аналізу надано 3 (14,3%) протоколи проведення ГО. ГО відбулось комбіновано: у вигляді загальних зборів, громадських слухань та подворового опитування та як громадські слухання та загальні збори. Вимоги до % голосів на підтримку кандидатур старост було дотримано.
3. В усіх наявних протоколах є порушення вимог щодо їх оформлення, визначених законом: кількість у протоколах зафіксована у %, підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости, відсутні відомості про кандидатів, протоколи містять фіксацію процедурних моментів, а не процедуру самої ГО. Спостерігається по кілька протоколів (в одному випадку – окремі протоколи на кожен населений пункт, в іншому – окремі протоколи на кожен процедурний момент).
4. У 2 ТГ дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 частково не співпадають.
5. Існує практика “перезатвердження” та “перепризначення” старост у новостворені СО без громадського обговорення – у 71,4 % (15 СО).
6. У 2 ТГ неможливо встановити причину неспівпадіння даних ОДА 2022 та ОВА 2023, а отже, визначити потребу у проведенні ГО також не є можливим: відсутні відповідні рішення на офіційному сайті ТГ:

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено				
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Поромівська	3	3		3	3	“перезатвердження” старост		1
Старовижівська	6	6	1	6	5	“перезатвердження” старост	1	1
Шацька	8	6	2		7	не встановлено	2	
Рожищенська	6	6			6	“перезатвердження” старост		
всього	23	21	3	9	21		3	2

1. ПОРОМІВСЬКА ТГ

Відповідно до даних ОДА 2022 всі 3 СО було утворено 22.09.2021 року одночасно із затвердженням кандидатур старост. Затвердження кандидатур старост повинно було відбутись у відповідності вимог частини першої статті 54¹ з внесенням кандидатур старост на громадське обговорення (громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю) сільським, селищним, міським головою.

Однак таких громадських обговорень не відбулось.

В інформації ОВА 2023 зазначено про *“рішення сесії №1/10 від 19.11.2020 “Про затвердження на посади старост Поромівської сільської ради”, рішення сесії №9/5 від 22.09.2021 “Про перезатвердження старостинських округів”*.

Проте таке “перезатвердження” не є підставою невиконання вимог частини першої статті 54¹ Закону щодо громадського обговорення кандидатур на посади старост з наступних підстав.

Таким чином, переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично було не дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.

Окрім того, дані ОДА 2022 і ОВА 2023 не співпадають:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Бужанківський	22.09.2021 22.09.2021	22.09.2021	19.11.2020 перезатверджено 22.09.2021
Старолішнянський	22.09.2021 22.09.2021	22.09.2021	19.11.2020 перезатверджено 22.09.2021
Морозовичівський	22.09.2021 22.09.2021	22.09.2021	19.11.2020 перезатверджено 22.09.2021

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

2. СТАРОВИЖІВСЬКА ТГ

Відповідно до даних ОДА 2022 всі 6 СО було утворено 19.11.2021 року одночасно із затвердженням кандидатур старост. Затвердження кандидатур старост повинно було відбутись у відповідності вимог частини першої статті 54¹ з внесенням кандидатур старост на громадське обговорення (громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю) сільським, селищним, міським головою.

Однак таких громадських обговорень на той час не відбулось.

Частина даних ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Галинівільський	19.11.2021	19.11.2021	09.06.2023
Старогутівський	19.11.2021	19.11.2021	30.11.2020
Мизівський	19.11.2021	19.11.2021	30.11.2020
Нововижвівський	19.11.2021	19.11.2021	30.11.2020
Седлищанський	19.11.2021	19.11.2021	30.11.2020
Поліський	19.11.2021	19.11.2021	24.02.2021

За даними ОВА 2023 рішенням сесії місцевої ради від 30.11.2020 №2/8 затверджено старост Старогутівського СО, Мизівського СО, Нововижвівського СО, Седлищанського СО. А рішенням сесії місцевої рад від 24.02.2021 №8/46 затверджено старосту Поліського СО.

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

За даними ОВА 2023 громадське обговорення відбулось лише щодо кандидатури старости Галинівільського СО (22.05-05.06.2023 року). Однак точних даних, у якій саме формі воно відбулось (громадські слухання чи громадські опитування), інформація ОВА не містить.

Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости), складало 1179 осіб. Кількість жителів, які підтримали кандидатуру старости – 422 (36%).

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

За результатами громадського обговорення щодо кандидатури старости Галинівільського СО було складено 2 протоколи: окремо в кожному із населених пунктів СО.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	Протокол 1 с.Галина Воля	Протокол 2 с.Смолярі	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	
місце проведення ГО	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	ні	

Протоколи є документами, в яких зафіксовано не обговорення кандидатур старост, а обговорення результатів опитування щодо підтримки кандидатури старости. Окрім того, Закон не передбачає множинності протоколів.

Таким чином, не всі формальні вимоги до протоколу громадського обговорення було дотримано.

3. ШАЦЬКА ТГ

За даними ОДА 2022 всі 8 (на той час) СО були утворені 26.10.2021 року рішенням місцевої ради 16/6. Пунктом 3 цього рішення було “встановлено”, що старости населених пунктів стають старостами в затверджених СО.

Таким чином, переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.

У цей же день рішенням 16/7 затверджено Положення про старосту Шацької селищної ради.¹⁶

24.01.2023 утворено додатково Мельниківський СО (с. Мельники, с. Гаївка).

При цьому для аналізу ОВА у 2023 році надала інформацію лише по двом СО, в яких відбулись громадські обговорення кандидатур на посади старост: Мельниківський СО (новостворений) та Грабівський СО (у 2021 році була вакансія).

В інформації ОВА указано, що громадське обговорення пройшло у формі і громадських слухань, загальних зборів, і подвірного опитування.

СО	Дата громадського обговорення	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Мельниківський	06.02.2023	1133	265	23,3 %
	09.02.2023			
	14.02.2023			
Грабівський	14.02.2023	785	204	25,9 %
	17.02.2023			
	21.02.2023			

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону						примітки
	Мельниківський СО			Грабівський СО			
	№ 1	№ 2	№ 3	№ 1	№ 2	№ 3	
Закон не передбачає багатоступінь процесів і множинність протоколів							
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	так	так	так	
місце проведення ГО	так	так	так	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	так	так	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	ні	ні	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	ні	ні	ні	ні	кількість у протоколах зафіксована у %, підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	ні	ні	ні	ні	ні	

¹⁶ <https://shsrada.gov.ua/16-sesiya-i-chastina-2021-rik-21-26-41-26-10-2021/>

Всі протоколи є фіксацією певних процедурних моментів (обговорення процедури ГО, підписного листа, місця і часу проведення, результатів ГО) і не є фіксацією самої процедури ГО у розумінні Закону.

Окрім того, Закон не передбачає множинності протоколів.

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

4. РОЖИЩЕНСЬКА ТГ

Відповідно до даних ОДА 2022 **всі 6 СО було утворено 22.10.2021 року (рішення місцевої ради №12/12 від 22.10.2021) одночасно із затвердженням кандидатур старост.** Затвердження кандидатур старост повинно було відбутись у відповідності вимог частини першої статті 54¹ з внесенням кандидатур старост на громадське обговорення (громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю) сільським, селищним, міським головою.

Однак таких громадських обговорень на той час не відбулось.

У рішенні місцевої ради № 12/12 від 22.10.2021 “Про утворення старостинських округів та затвердження Положення про старостинські округи Рожищенської територіальної громади” йдеться не лише про утворення старостинських округів, а й про затвердження положення про СО та визначено (далі – цитата):

“3.1. Старосту селища Дубище, сіл Рудня, Валер`янівка, Ольганівка – ..... – старостою Дубищенського старостинського округу.

3.2. Старосту сіл Носачевичі, Вишеньки, Єлизаветин, Олешковичі, Луків, Крижівка, Незвір – ..... – старостою Носачевичівського старостинського округу.

3.3. Старосту сіл Рудка-Козинська, Козин, Пожарки, Оленівка – ..... – старостою Рудко-Козинського старостинського округу.

3.4. Старосту сіл Топільне, Дмитрівка, Михайлин, Кобче – ..... – старостою Топільненського старостинського округу.

3.5. Старосту сіл Сокіл, Духче, Навіз – ..... – старостою Сокільського старостинського округу.

3.6. Старосту сіл Переспа, Богушівська Мар`янівка, Забара, Линівка, Малинівка, Мирославка, Трилісці, Тихотин, Бортяхівка, Літогоща, Іванівка, Корсині, Мильськ, Берегове – ..... – старостою Переспівського старостинського округу”.

Таким чином, при створенні СО і “перепризначенні” старост в нові СО, фактично не дотримано вимоги Закону щодо громадського обговорення кандидатур на посади старост.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

У Дніпропетровській області до аналізу предмету дослідження визначено 6 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Із 6 ТГ у 5 ТГ (83,3 %) затверджено місцевою радою Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.
2. До аналізу надано 4 (20%) протоколи проведення ГО. Вимоги до % голосів на підтримку кандидатур старост було дотримано у 3 випадках. В одному випадку кандидат не отримав підтримки (8,8% голосів) і не був поданим на затвердження на посаду.
3. В усіх наявних протоколах є порушення вимог щодо їх оформлення, визначених законом: підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости, відсутні відомості про кандидатів, протоколи містять фіксацію процедурних моментів, а не процедуру самого ГО.
4. У 5 ТГ дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 частково не співпадають.
5. Існує практика “перезатвердження” та “перепризначення” старост у новостворені СО без громадського обговорення – у 69,4 % (25 СО):

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено				
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Верхньодніпровська	11	11		11	11	“перезатвердження” старост		
Саксаганська	3	1		3				
Апостолівська	6	5	1	5	4	“перезатвердження” старост	1	
Новопільська	7	1	2	7	5	“перезатвердження” старост	2	
Зайцівська	2	2		2	2	“перезатвердження” старост		1
Покровська	7	0	1		3	“перезатвердження” старост	1	
всього	36	20	4	28	25		4	1

1. ВЕРХНЬОДНІПРОВСЬКА ТГ

За даними ОВА 2023 всі 11 СО територіальної громади створені 12.10.2021 року, що відповідає інформації ОДА 2022. Однак дати затвердження старост не співпадають: ОВА 2023 надає інформацію, що всі старости затверджені 03.12.2020 року, а в інформації ОДА 2022 – одна дата і створення СО, і затвердження старост (тобто 12.10.2021). Окрім того, затвердження кандидатур на посади відбулось із приписом “виконуюча обов'язки старости”. Однак Законом не передбачена можливість номінування на посаду в якості “виконуючої обов'язки”.

В інформації ОВА 2022 зазначено: “Виконуюча обов'язки старости призначена на посаду рішенням Верхньодніпровської міської ради №19-1/ІХ від 03.12.2020. Станом на 03.12.2020 Закон України “Про

місцеве самоврядування в Україні” не передбачав вимоги щодо проведення громадського обговорення кандидатури старости”.

Однак на офіційному сайті місцевої ради є рішення від 15 листопада 2017 року №5-1/УІІІ “Про утворення Першотравенського старостинського округу Верхньодніпровської міської об’єднаної територіальної громади”.¹⁷ У цей же день рішенням 7-1/УІІІ місцева рада “До обрання старости на перших виборах старости сіл Перше Травня, Підлужжя, Тарасівка, Самоткань та Новогригорівка Першотравенського старостинського округу Верхньодніпровської міської об’єднаної територіальної громади, обов’язки старости” поклала на ....., який здійснював повноваження Першотравенського сільського голови до об’єднання.

Також є рішення тотожного змісту і за 03.12.2020 року.¹⁸

Таким чином, інформація і ОДА 2022, і ОВА 2023 є неточною. А практика призначення “виконуючих обов’язки старости” є сталою і не змінюється роками, що є порушенням статті 54¹ Закону України “Про місцеве самоврядування”.

2. САКСАГАНСЬКА ТГ

За даними ОВА 2023 “затвердження старост відбулося в грудні 2020 року на першому пленарному засіданні ради згідно з частиною першою статті 54¹ Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, згідно з яким визначено, що пропозиції стосовно кандидатури старости має вносити відповідний сільський, селищний, міський голова”.

Інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадає взагалі по датам створення старостинських округів та затвердження старост.

Окрім того, відсутні будь-які пояснення, чому рішення про створення СО прийнято 07.12.2020 року, а набуло чинності 14.07.2021 року (дані ОВА 2023):

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Грушуватський	30.12.2017 07.12.2021	рішення прийняте 07.12.2020 (набуло чинності 14.07.2021)	07.12.2020
Саврівський	30.12.2017 07.12.2021	рішення прийняте 07.12.2020 (набуло чинності 14.07.2021)	07.12.2020
Саївський	07.12.2021 07.12.2021	рішення прийняте 07.12.2020 (набуло чинності 14.07.2021)	07.12.2020

На офіційному сайті територіальної громади є рішення місцевої ради від 7 грудня 2020 року №6-1/УІІІ “Про утворення старостинських округів”.¹⁹ Але частина 3 цього рішення має відтермінувальну дію: “Рішення в частині 1 (1.1., 1.2., 1.3.) набирає законної сили після внесення змін до Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”. Тобто створення СО набуває чинності після “внесення змін до Закону”. По-перше, не зрозуміло, яких саме “змін” це стосується, по-друге, жодних перешкод для створення СО, пов’язаних із будь-якими змінами до Закону, не було і немає. По-третє, не зрозуміло, як працювали

¹⁷ https://verhmrada.dp.gov.ua/OBLADM/vdnepr_mrada.nsf/docs/1B605A25C02A7935C22581DE004C28C8

¹⁸ <https://vdi.otg.dp.gov.ua/search?key=%D0%BE%D0%BA%D1%80%D1%83%D0%B3>

¹⁹ <https://saksagansil.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi/pro-utvorennya-starostinskih-okrugiv>

старости у період з 07.12.2020 року по 14.07.2021 року, якщо, за задумом місцевої ради, норма щодо створення самих СО не набула чинності.

На офіційному сайті є інформація про рішення місцевої ради від 30.12.2017 року (рішення №7-1/VII, №8-1/VII, №9-1/VII) щодо покладання обов'язків старости до проведення перших виборів старост на території юрисдикції Саксаганської сільської об'єднаної територіальної громади. Але навряд чи наразі можна говорити про актуальність таких рішень, як це подано в інформації ОДА 2022.²⁰

3. АПОСТОЛІВСЬКА ТГ

В Апостолівській ТГ у 2021 році було створено 5 СО, у 2023 році додатково створено ще 1 СО (Жовтенський СО).

Однак інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 здебільшого не співпадає:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Михайлівський	11.11.2021	21.10.2021	24.12.2021
Кам'янський	11.11.2021	21.10.2021	11.11.2021
Жовтенський	(новий СО)	20.07.2023	вакансія
Володимирівський	11.11.2021	21.10.2021	11.11.2021
Першотравенський	11.11.2021	21.10.2021	11.11.2021
Михайло-Заводський	11.11.2021	21.10.2021	11.11.2021

При цьому громадське обговорення кандидатури на посаду старости відбулось лише перед затвердженням старости Михайлівського СО.

Причини непроведення таких обговорень в інших випадках (Кам'янський СО, Володимирівський СО, Першотравенський СО, Михайло-Заводський СО) в інформації ОВА 2023 не зазначені.

На офіційному сайті місцевої ради є наступні рішення щодо номінування старости:

СО	ГО	Рішення ради про номінування старости	Примітки
Михайлівський	04.12.2021	від 23.12.2021 № 1052 ²¹	Затвердження за результатами ГО
Кам'янський	-	від 11.11.2021 № 862 ²²	У рішенні ради є формулювання “вважати старостою” та посилання на рішення ради від 04.12.2020, яким було затверджено старосту ²³
Жовтенський	-	-	Спосіб номінації невідомий
Володимирівський	-	від 11.11.2021 № 861 ²⁴	У рішенні ради є формулювання “вважати старостою” та посилання на рішення ради від 04.12.2020, яким було затверджено старосту
Першотравенський	-	від 11.11.2021 № 864 ²⁵	У рішенні ради є формулювання “вважати старостою” та посилання на рішення ради від 04.12.2020, яким було затверджено старосту

²⁰ <https://saksagansil.otg.dp.gov.ua/search?key=%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82>

²¹ <https://apost.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi/pro-zatverdzhennya-starosti-mihajlivskogo-starostinskogo-okrugu-2>

²² <https://apost.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi/pro-starostu-kamyanskogo-starostinskogo-okrugu-2>

²³ <https://apost.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi?&category=26&session=1676&convocation=175>

²⁴ <https://apost.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi/pro-starostu-volodimirivskogo-starostinskogo-okrugu-2>

²⁵ <https://apost.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi/pro-starostu-pershotravenskogo-starostinskogo-okrugu-2>

Михайло-Заводський	-	від 11.11.2021 № 865 ²⁶	У рішенні ради є формулювання “вважати старостою” та посилання на рішення ради від 04.12.2020, яким було затверджено старосту
--------------------	---	------------------------------------	---

Таким чином, старости, затвержені на посади 04.12.2020 року без утворення СО (у рішеннях йдеться про населені пункти), при створенні СО “перезатверджувались” без проведення громадського обговорення.

Отже, практика “перезатвердження старост” є хибним трактуванням вимог закону.

Що стосується ГО кандидатури на посаду старости Михайлівського СО 04.12.2021 варто відмітити, що вони відбулись у вигляді громадських слухань.

До аналізу надано наступні протоколи громадських обговорень кандидатур на посади старост:

СО	Дата громадського обговорення	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Михайлівський	04.12.2021	1556	281	18,06 %

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Було складено 3 протоколи (у кожному населеному пункті – окремо).

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону			примітки
	с. Михайлівка	с. Широчани	с. Катеринівка	
Закон не передбачає множинності протоколів				
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	
місце проведення ГО	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	ні	кількість у протоколах зафіксована у %, підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	ні	ні	

Таким чином, не всі формальні вимоги до протоколу громадського обговорення було дотримано.

²⁶ <https://apost.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi/pro-starostu-mihajlo-zavodskogo-starostinskogo-okругu-2>

4. НОВОПІЛЬСЬКА ТГ

В усіх 7 СО інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 по датам створення СО та затвердження старост не співпадає як між собою, так і в частині випадків – із даними офіційного сайта місцевої ради.

Занепокоєння викликає інформація ОВА 2023 про затвердження старости Радушненського СО розпорядженням сільського голови від 30.06.2022 №42-к, а не рішенням місцевої ради, як це вимагає Закон:

СО	інфо 2022		інфо 2023		НПА про затвердження старост, за даними із офіційного сайта ТГ
	Дата створення СО/затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	НПА про затвердження старост, за даними ОВА	
Радушненський	27.11.2020	25.11.2021	30.06.2022	Розпорядження сільського голови від 30.06.2022 №42-к	Рішення сесії від 27.11.2020 № 8 ²⁷
Веселівський	10.12.2020	25.11.2021	10.12.2020	Рішення сесії від 10.12.2020 № 19	Рішення сесії від 10 грудня 2020р. № 19 ²⁸
Красівський	12.12.2020	25.11.2021	10.12.2020	Рішення сесії від 10.12.2020 № 20	Рішення сесії від 10 грудня 2020р. № 20 ²⁹
Широківський	27.11.2020	25.11.2021	27.11.2020	Рішення сесії від 27.11.2020 № 9	Рішення сесії від 27.11.2020 № 9 ³⁰
Надеждівський	12.12.2020	25.11.2021	10.12.2020	Рішення сесії від 10.12.2020 № 21	Рішення сесії від 10 грудня 2020р. № 22 ³¹
Златоустівський	10.12.2020	25.11.2021	23.02.2022	Рішення сесії від 23.02.2022 № 1681 На сайті рішення відсутнє	Рішення сесії від 10 грудня 2020р. № 21 ³²
Новомайський	24.12.2021	25.11.2021	23.12.2021	Рішення сесії від 23.12.2021 № 1624	На сайті рішення відсутнє

У 2 СО (Златоустівський СО та Новомайський СО) перед затвердженням кандидатур старост відбулись ГО. Організації ГО передували розпорядження сільського голови про їх підготовку: розпорядження голови від 13.12.2021 № 303 “Про організацію та проведення громадського обговорення кандидатури старости Златоустівського старостинського округу” та розпорядження голови від 29.11.2021 № 292 “Про організацію та проведення громадського обговорення кандидатури старости Новомайського старостинського округу.”³³

В інформації ОВА вказано, що громадське обговорення пройшло у формі і громадських слухань, загальних зборів, і подвірного опитування.

²⁷ <https://novopilska.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi/pro-zatverdzhennya-starosti>

²⁸ <https://novopilska.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi/pro-zatverdzhennya-starosti-3>

²⁹ <https://novopilska.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi/pro-zatverdzhennya-starosti-4>

³⁰ <https://novopilska.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi/pro-zatverdzhennya-starosti-2>

³¹ <https://novopilska.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi/pro-zatverdzhennya-starosti-6>

³² <https://novopilska.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi/pro-zatverdzhennya-starosti-5>

³³ <https://novopilska.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi>

СО	Дата громадського обговорення	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Златоустівський	21.12.2021	631	191	30,3%
Новомайський	14.12.2021	1509	409	27,1%

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	Златоустівський СО	Новомайський СО	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	
місце проведення ГО	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	
відомості про кандидатуру старости	так	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПШБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	ні	

Всі протоколи є фіксацією певних процедурних моментів (підведення підсумків результатів ГО) і не є фіксацією самої процедури ГО у розумінні Закону. У цих протоколах зазначено, що є додаткові протоколи, які є невід'ємною частиною наданих до аналізу. Однак Закон не передбачає множинності протоколів.

Таким чином, формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.

5. ЗАЙЦІВСЬКА ТГ

У ТГ є 2 СО, дати створення СО та затвердження старост в інформації ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають:

СО	інфо 2022	інфо 2023		примітки
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	
Кисляньський	10.11.2021	12.10.2021	10.11.2020	Протокол відсутній

Майський	10.11.2021	12.10.2021	10.11.2020	Протокол відсутній
----------	------------	------------	------------	--------------------

Інформація на офіційному сайті місцевої ради відрізняється від інформації ОДА 2022.³⁴ Однак розміщені на сайті посилання на відповідні рішення місцевої ради є неактивними, самі тексти рішень відсутні.

Таким чином, переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично було не дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.

6. ПОКРОВСЬКА ТГ

У ТГ створено 7 СО 20.10.2021 року. У 2021 році ОДА надала інформацію, що в 4 СО “тривають громадські обговорення” кандидатур старост. Однак наразі вакансії залишаються “відкритими”, а пояснення ОВА щодо зволікання із затвердженням старост є наступними:

СО	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Пояснення ОВА
Андріївський	20.10.2021	Вакансія	Відсутність кандидатури
Вишнівський	20.10.2021	Вакансія	Враховуючи висновки протоколу громадських обговорень в 3-х населених пунктах Вишнівського старостинського округу, кандидатура ..... не набрала відповідної підтримки голосів, а отже, вважається не погодженою з жителями відповідного старостинського округу та не винесена на затвердження селищною радою (111 голосів з 1250 жителів ОС, а це 8,8%)
Коломійцівський	20.10.2021	Вакансія	Відсутність кандидатури
Олександрівський	20.10.2021	Вакансія	Відсутність кандидатури

Решту 3 СО створено так само 20.10.2021 року. В інформації ОВА 2023 зазначено, що старости в них затверджені 30.11.2020 року після “консультації з активом громади”. Протоколи таких консультацій відсутні.

На офіційному сайті місцевої ради є рішення селищної ради від 30 серпня 2023 р. № Р-3567-49/VIII “Про закріплення повноважень старост Покровської селищної ради на території старостинських округів та розподіл гербових печаток за старостами”.³⁵ У цьому рішенні йдеться про Катеринівський, Орлівський, Романківський СО.

У цьому рішенні йдеться про “закріплення повноважень старост” у названих СО, утворених рішенням місцевої ради 20.10.2021 року № Р-2287-27/VIII “Про утворення старостинських округів на території Покровської селищної ради”.

Таким чином, через процедуру “закріплення повноваження” старост у цих 3 СО, які створено у жовтні 2021 року, без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо громадського обговорення кандидатур старост.

³⁴ <https://zajtzeve.otg.dp.gov.ua/search?key=%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D1%96+%D0%BE%D0%BA%D1%80%D1%83%D0%B3%D0%B8>

³⁵ <https://pokr.otg.dp.gov.ua/rishennya-gromadi/pro-zakriplennia-povnovazhen-starost-pokrovskoi-selyshchnoi-rady-na-terytorii-starostynskikh-okruhiv-ta-rozpodil-herbovykh-pechatok-za-starostamy-2>

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

У Житомирській області до аналізу предмету дослідження визначено 10 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Із 10 ТГ у 5 ТГ (50 %) місцевою радою затверджено Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.

2. ГО проведено у 43 СО перед затвердженням кандидатур старост. Але для аналізу надано лише 14 протоколів.

3. В усіх 14 наявних протоколах є порушення вимог щодо їх оформлення, визначених законом: підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости, відсутні відомості про кандидатів, протоколи містять фіксацію процедурних моментів, а не процедуру самої ГО.

4. У 6 ТГ дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 частково не співпадають.

5. У Корнинській ТГ на офіційному сайті відсутні рішення щодо затвердження кандидатур старост.

6. Виявлено 28 СО, де мало бути проведено ГО, але з невідомих причин не відбулось.

7. Є факти аномальної різниці між даними ОДА 2022 та ОВА 2023 по кількості жителів, що потребує окремого дослідження.

8. Є випадки затвердження старост, які НЕ отримали достатньої, визначеної Законом підтримки у % під час громадського обговорення (Станишівська ТГ: Зарічанський, Ліщинський, Луківський, Пісківський СО):

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	ГО	є протоколи ГО	виявлено					
					неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	неспівпадіння інфо ОДА 2022 чи ОВА 2023 з даними ТГ (по к-сть СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Андрушківська	2	2	1		2	2	1	відсутні	1 протокол відсутній	
Корнинська	3	3			1 (ПІБ)		3	відсутні		1
Попільнянська	11	4			11		11	відсутні		
Потіївська	4	4	3 (1 СО ліквідовано)		2	2			протоколи відсутні	
Станишівська	8	8	8 (1-не відбулись, 4-порушення вимог до %)		1				протоколи відсутні	
Черняхівська	16	16	16		16			не повинно проводитись		
Гладковницька	1	1					1	відсутні		
Коростенська	12	12					12	відсутні		
Малинська	14	14	14	14					14	
Ярунська	5	1	1						протокол відсутній	
всього	76	65	43	14	33	4	28		14	1

1. АНДРУШКІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 2 СО. Однак інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадає. Більше того, ця інформація не співпадає також з даними офіційного сайта ТГ:

СО	інфо 2022	інфо 2023		дані офіційного сайта ТГ	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Макарівський	17.09 2021	17.09 2021	04.11.2021	19.11.2020 27.09.2021	19.11.2020
Харліївський	17.09 2021	17.09.2021	04.11.2021	19.11.2020 27.09.2021	19.11.2020 04.11.2021 ³⁶

У цій ТГ є кілька рішень про створення СО, внесення змін до рішення про створення СО, про номінацію на посади старост, “закінчення повноважень старост”. При цьому кожне наступне рішення не скасовує дію попереднього рішення, на “заміну” якого воно приймалося.

Тому достеменно визначити, яка саме інформація є достовірною, наприклад, щодо номінації на посаду старости Макарівського СО, не вбачається за можливе.

При номінації на посаду старости Макарівського СО громадське обговорення не проводилось.

Перед затвердженням на посаду старости Харліївського СО відбулось ГО у комбінованому вигляді: громадські слухання та загальні збори:

СО	Дата громадського обговорення	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Харліївський	27.10- 29.10.2021	721	265	36,7%

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Однак потребує додаткового вивчення кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости), оскільки інформація суттєво різниться:

Кількість жителів ХАРЛІЇВСЬКОГО СО:		
Інфо ОДА 2022	Інфо ОВА 2023	
	к-сть жителів СО	К-сть жителів, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)
1178	931	721

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

До аналізу не надано такий протокол.

³⁶ <https://andrushkivska-gromada.gov.ua/docs/1024238/>

2. КОРНИНСЬКА ТГ

У цій ТГ створено 3 СО 21.10.2021. У цей же день затверджено на посади старост без проведення ГО. При чому інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 року про ПІБ старости Лучинського СО не співпадає:

На офіційному сайті ТГ згадано як старосту саме того, яка в інформації ОДА 2022.³⁷

На офіційному сайті є інформація щодо рішення “Про внесення змін до рішення селищної ради від 09.12.2020 № 11 “Про утворення старостинських округів Корнинської селищної ради”.³⁸

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради з даного питання, перевірити достовірність даних немає можливості.

3. ПОПІЛЬНЯНСЬКА ТГ

У територіальній громаді створено 11 СО, 4 з яких мали б додатково бути дослідженими.

Однак інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 здебільшого не співпадає:

СО	Інфо 2022 Дата створення СО/ затвердження старост	Інфо 2023	
		Дата створення СО	Дата затвердження старост
Голуб’ятинський	22.09.2021 - створено СО; 22.09.2021 - обрано старосту	18.11.2020	18.11.2020
Кам’янський	22.09.2021 - створено СО; 18.11.2020 - обрано старосту	18.11.2020	18.11.2020
Липківський	22.09.2021 - створено СО; 22.09.2021 - обрано старосту	18.11.2020	18.11.2020
Миролубівський	22.09.2021 - створено СО; 18.11.2020 - обрано старосту	18.11.2020	18.11.2020
Новоселицький	22.09.2021 - створено СО; 18.11.2020 - обрано старосту	18.11.2020	18.11.2020
Паволоцький	22.09.2021 - створено СО; 18.11.2020 - обрано старосту	18.11.2020	18.11.2020
Парипський СО	22.09.2021 - створено СО; 18.11.2020 - обрано старосту	18.11.2020	18.11.2020
Попільнянський СО	22.09.2021 - створено СО; 22.09.2021 - обрано старосту	18.11.2020	18.11.2020
Саверецький СО	22.09.2021 - створено СО; 18.11.2020 - обрано старосту	18.11.2020	18.11.2020
Сокільчанський СО	22.09.2021 - створено СО; 22.09.2020 - обрано старосту	18.11.2020	18.11.2020
Ходорківський СО	22.09.2021 - створено СО; 18.11.2020 - обрано старосту	18.11.2020	18.11.2020

На офіційному сайті ТГ є рішення від 22.09.2021 № 318 “Про внесення змін до рішення ради від 18.11.2020 № 9 “Про утворення старостинських округів Попільнянської селищної ради”.³⁹ Цим рішенням фактично утворено нові СО, але про затвердження старост тут не йдеться. Рішення про номінацію старост датуються 2020 роком.

³⁷ <https://kornynska-gromada.gov.ua/sklad-vikonkomu-12-29-25-12-07-2017/>

³⁸ <https://kornynska-gromada.gov.ua/docs/982582/>

³⁹ <https://popilnyanska-gromada.gov.ua/docs/949656/>

Таким чином, створивши нові СО, місцева рада мала б затвердити там старост відповідно до вимог частини першої статті 54¹ Закону, але цього не було зроблено. Отже, вимоги Закону щодо громадського обговорення кандидатур на посади старост не було дотримано.

Окрім того, по цій ТГ не співпадають дані ОВА 2023 та ОДА 2022 і дані офіційного сайту ТГ щодо кількості жителів СО:

СО	інфо 2022 та дані офіційного сайту ТГ	інфо 2023
Голуб'ятинський СО	1088	773
Кам'янський СО	741	616
Липківський СО	1177	797
Миролубівський СО	765	639
Новоселицький СО	644	532
Паволоцький СО	1639	1008
Парипський СО	960	841
Попільнянський СО	2395	2155
Саверецький СО	771	620
Сокільчанський СО	1253	1123
Ходорківський СО	1250	1072

4. ПОТІВСЬКА ТГ

За даними ОДА 2022 у ТГ було створено 4 СО. Згодом, за даними ОВА 2023, СО переформатовано до 3. В усіх СО перед процедурою затвердження старост було проведено ГО. При цьому у двох випадках таке рішення приймалось вже в період після повномасштабного вторгнення росії – 20.05.2022 року. Громадське обговорення пройшло у вигляді громадських слухань:

СО	Дата створення СО	Дата затвердження старости		Дата громадського обговорення	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
		Інфо ОВА 2023	Дані офіційного сайту ТГ				
Заньківський	26.11.2021	20.05.2022	16.05.2022 ⁴⁰	16.04.2022	605	136	22,5 %
Новобудсько-Гуто-Потіївський	26.11.2021	20.05.2022	16.05.2022 ⁴¹	20.04.2022	483	102	21,1 %
Облітківський	26.11.2021	11 12.2020		16.04.2022	263	133	50,6 %

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Проте протоколи ГО для аналізу не надано.

Потребує додаткового вивчення питання, чому в Облітківському СО, незважаючи на те, що ГО пройшло з достатньою підтримкою кандидата, рішення про затвердження старости прийнято не було.

⁴⁰ <https://potiivska-gromada.gov.ua/docs/?p=15>

⁴¹ <https://potiivska-gromada.gov.ua/docs/?p=15>

5. СТАНИШІВСЬКА ТГ

В усіх 8 СО мало відбутись ГО (відповідно до інформації ОДА 2022 та ОВА 2023):

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Зарічанський	30.03.2021 - створено СО; 30.03.2021 - обрано старосту	30.03.2021	30.03.2021
Іванківський	30.03.2021 - створено СО; 30.03.2021 - обрано старосту	30.03.2021	30.03.2021
Коднянський	07.04.2021 - створено СО; 07.04.2021 - обрано старосту	30.03.2021	30.03.2021
Ліщинський	30.03.2021 - створено СО; 30.03.2021 - обрано старосту	30.03 2021	30.03.2021
Луківський	30.03.2021 - створено СО; 30.03.2021 - обрано старосту	30.03 2021	30.03.2021
Миролюбівський	28.10.2021 - створено СО; 28.10.2021 - обрано старосту	28 10.2021	28.10.2021
Пісківський	30.03.2021 - створено СО; 30.03.2021 - обрано старосту	30.03 2021	30.03.2021
Туровецький	28.10.2021 - створено СО; 28.10.2021 - обрано старосту	28.10.2021	28.10.2021

За даними ОВА 2023 такі ГО відбулись у вигляді “онлайн-опитування”:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Зарічанський	2199	216	9,8 %
Іванківський	474	269	56,8 %
Коднянський	1415	437	30,9 %
Ліщинський	1097	31	2,8 %
Луківський	1407	52	3,7 %
Миролюбівський	521	-	
Пісківський	1632	160	9,8 %
Туровецький	248	79	31,9 %

Однак відповідних протоколів до аналізу не надавалось. Окрім того, залишається відкритим питання, як з дотриманням усіх процедур, передбачених Законом, змогли в один день створити СО, провести онлайн-опитування та затвердити старост.

Окрім того, як вбачається із даних ОДА, кандидатури старост по Зарічанському, Ліщинському, Луківському, Пісківському СО не отримали належної підтримки жителів, оскільки не було дотримано вимог частини першої статті 54¹ щодо відповідного % голосів на підтримку старост. Тим не менше, цей факт був непомічений місцевою радою, а старости затверджені на посади.

Отже, місцева рада приймала рішення про затвердження старост з порушенням вимог частини першої статті 54¹ Закону.

6. ЧЕРНЯХІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 16 СО. Однак дати створення СО та затвердження старост в інформації ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023		Інфо офіційного сайта ТГ
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	
Андріївський	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	22.08.2023	вакансія ⁴²
Бежівський	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	04.12.2020	Інформація про засідання 04.12.2021 відсутня. Рішення про створення СО та затвердження старост – 04.12.2020 ⁴³ 30.12.2020 ⁴⁴ Інформація про засідання 04.12.2021 відсутня. Рішення про створення СО та затвердження старост – 04.12.2020 ⁴⁵
Великогорбашівський	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	04.12.2020	
Видиборський	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	04.12.2020	
Головинський	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	22.01.2021	
Горбулівський	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	04.12.2020	
Дівочківський	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	04.12.2020	
Жадьківський	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	04.12.2020	
Клітищенський	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	04.12.2020	
Очеретянський	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	04.12.2020	
Пекарщинський	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	04.12.2020	
Салівський	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	04.12.2020	
Селецький	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	04.12.2020	
Селянщинський	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	04.12.2020	
Сліпчицький	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	04.12.2020	
Стиртівський	04.12.2021 - створено СО; 04.12.2021 - обрано старосту	04.12.2020	04.12.2020	

Таким чином, дані ОДА 2022 є помилковими.

⁴² <https://chernyahivska-gromada.gov.ua/2023-rik-12-58-57-13-01-2023/>

⁴³ <https://chernyahivska-gromada.gov.ua/2020-12-sesii-8-skliikannya-14-23-04-12-02-2021/>

⁴⁴ <https://chernyahivska-gromada.gov.ua/2021-rik-18-05-28-08-03-2021/>

⁴⁵ <https://chernyahivska-gromada.gov.ua/2020-12-sesii-8-skliikannya-14-23-04-12-02-2021/>

Громадські обговорення кандидатур на посади старост у цій ТГ не проводились і не повинні проводитись, оскільки затвердження кандидатур на посади старост рішенням сесій рад цих територіальних громад відбулось до набуття чинності Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост” від 14.07.2021 № 1638-IX, який передбачає проведення процедури громадського обговорення кандидатури на посади старост.

7. ГЛАДКОВИЦЬКА ТГ

Єдиний Першотравневий СО цієї громади створений 27.10.2021. У цей же день без проведення ГО затверджено старосту, що вочевидь є порушенням вимог частини першої статті 54¹ Закону в частині громадського обговорення кандидатур на посади старост.⁴⁶

8. КОРОСТЕНСЬКА ТГ

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Бехівський СО	28.10.2021 - створено СО; 28.10.2021 - обрано старосту	28.10.2021	01.12.2020
Васьковицький	28.10.2021 - створено СО; 28.10.2021 - обрано старосту	28.10.2021	01.12.2020
Грозинський	28.10.2021 - створено СО; 28.10.2021 - обрано старосту	28.10.2021	01.12.2020
Дідковицький	28.10.2021 - створено СО; 28.10.2021 - обрано старосту	28.10.2021	01.12.2020
Каленський	28.10.2021 - створено СО; 28.10.2021 - обрано старосту	28.10.2021	24.12.2020
Кожухівський	28.10.2021 - створено СО; 28.10.2021 - обрано старосту	28.10.2021	01.12.2020
Малозубівщинський	28.10.2021 - створено СО; 28.10.2021 - обрано старосту	28.10.2021	01.12.2020
Михайлівський	28.10.2021 - створено СО; 28.10.2021 - обрано старосту	28.10.2021	01.12.2020
Стремигородський	28.10.2021 - створено СО; 28.10.2021 - обрано старосту	28.10.2021	01.12.2020
Ходаківський	28.10.2021 - створено СО; 28.10.2021 - обрано старосту	28.10.2021	01.12.2020
Холосненський	28.10.2021 - створено СО; 28.10.2021 - обрано старосту	28.10.2021	24.12.2020
Хотинівський	28.10.2021 - створено СО; 28.10.2021 - обрано старосту	28.10.2021	01.12.2020

⁴⁶ <https://gld-tg.gov.ua/docs/1013277/>

Однак інформація ОВА 2023 є застарілою. Рішенням Коростенської міської ради від 28.10.2021 р. №603⁴⁷ було утворено СО та одночасно затверджено старост. Отже, вимоги щодо ГО, передбачені частиною першою статті 54¹ Закону не дотримано.

9. МАЛИНСЬКА ТГ

У ТГ створено 14 СО 01.11.2021 року і одночасно затверджено на посади старост:

СО	Створено СО/затверджено старост	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Ворсівський	01.11.2021	27 09.2021	412	132	32,0%
Горинський	01.11.2021	27 09.2021	459	232	50,5%
Гранітненський	01.11.2021	27 09.2021	1531	311	20,3%
Дібрівський	01.11.2021	27 09.2021	438	99	22,6%
Луківський	01.11.2021	27 09.2021	494	127	25,7%
Любовицький	01.11.2021	27 09.2021	493	205	41,6%
Малинівський	01.11.2021	27 09.2021	1042	377	36,2%
Морозівський	01.11.2021	27 09.2021	473	152	32,1%
Недашківський	01.11.2021	27 09.2021	736	235	31,9%
Нововороб'ївський	01.11.2021	18.09.2023	765	242	31,6%
Пиріжківський	01.11.2021	27.09 2021	615	151	24,6%
Слобідський	01.11.2021	27.09.2021	873	240	27,5%
Українківський	01.11.2021	27.09.2021	593	157	26,5%
Устинівський	01.11.2021	27.09.2021	408	133	32,6%

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	місце проведення ГО	кількість жителів відповідного СО	відомості про кандидатуру старости	кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України)	підпис таких учасників	примітки
СО							
Чи дотримано вимоги Закону							

Ворсівський	так	так	так	ні	ні	ні	Опитування 27.09-10.10.
Горинський	так	так	так	ні	ні	ні	
Гранітненський	так	так	так	ні	ні	ні	
Дібрівський	так	так	так	ні	ні	ні	Підписанти - одні й ті ж ПІБ (голова, секретар зборів)
Луківський	так	так	так	ні	ні	ні	
Любовицький	так	так	так	ні	ні	ні	
Малинівський	так	так	так	ні	ні	ні	Є посилання на додатки з “підписними листами”
Морозівський	так	так	так	ні	ні	ні	
Недашківський	так	так	так	ні	ні	ні	
Нововороб'ївський	так	так	так	ні	ні	ні	
Пиріжківський	так	так	так	ні	ні	ні	
Слобідський	так	так	так	ні	ні	ні	
Українківський	так	так	так	ні	ні	ні	
Устинівський	так	так	так	ні	ні	ні	

Всі протоколи є фіксацією певних процедурних моментів (підведення підсумків результатів ГО), а не самої процедури ГО у розумінні Закону. У цих протоколах зазначено, що є додаткові “підписні листи”, які є невід’ємною їх частиною.

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

10. ЯРУНСЬКА ТГ

У ТГ створено 5 СО, з них 4 СО створено 20.11.2020 та одночасно затверджено старост. І лише Орепівський СО (Орепи, Лідівка, Тернівка) - 28.09.2021, що викликало зацікавленість у вивченні процедури ГО кандидатури на посаду старости.

В інформації ОВА 2023 зазначено, що 22.09.2021 року відбулись загальні збори з метою ГО кандидатури на посаду старости. Кандидатуру підтримало 22,6% (200 осіб з 883 тих, що мають право голосу). **Однак протокол не було надано для аналізу. Отже, встановити факт дотримання під час ГО процедур, визначених частиною першою статті 54¹ Закону, неможливо.**

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

У Закарпатській області для аналізу предмету дослідження визначено 13 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост) або дати створення СО та затвердження старост були відсутніми.

За результатами аналізу виявлено:

1. Із 13 ТГ в 1 (7,6 %), Кольчинській ТГ, місцевою радою затверджено Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.
2. ГО не проведено у жодному з 45 СО перед затвердженням кандидатур старост.
3. У 16 СО дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 частково не співпадають, або є неспівпадіння з інформацією на офіційному сайті ТГ.
4. Виявлено 14 СО, де мало бути проведено ГО, але цього не відбулось.
5. У 6 ТГ (46,1%) на офіційних сайтах відсутні рішення рад про затвердження старост:

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	ГО	є протоколи ГО	виявлено			
					неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 або із інфо ТГ	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону
Великобerezька	3	3			3	3	“перезатвердження” старост	
Углянська	2				2			
Холмківська	3	3			3	3	не встановлено	1
Пийтерфолвівська	6	6			6	6	не встановлено	1
Вишківська	1							1
Білківська	4							
Баранинська	4							1
Солотвинська	5							
Кольчинська	2							
Вилоцька	6							1
Горондівська	2	1			2	1	не встановлено	1
Чинадіївська	4							
Рахівська	3					1	не встановлено	
всього	45	13	0	0	16	14		6

1. ВЕЛИКОБЕРЕЗЬКА ТГ

У ТГ створено 3 СО. Однак дати створення СО та затвердження старост в інформації ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають :

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Берегуйфалівський	22.10.2021	22.10.2021	18.12.2020
Квасівський	22.10.2021	22.10.2021	18.12.2020
Нижньореметівський	22.10.2021	22.10.2021	18.12.2020

Рішенням місцевої ради від 18.12.2020 було затверджено на посади старост у населених пунктах.⁴⁸ Рішенням місцевої ради від 22.10.2021 року № 425 було створено старостинські округи та “визначено” старост населених пунктів старостами у старостинських округах.⁴⁹

Отже, місцева рада приймала рішення про затвердження старост без ГО, тобто з порушенням вимог частини першої статті 54¹ Закону.

2. УГЛЯНСЬКА ТГ

У ТГ створено 2 СО. Однак жодна дата створення СО та затвердження старост в інформації ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадає:

СО	Інфо 2022		Інфо 2023	
	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Великоугольський	09.11.2021	22.11.2021	09.11.2020	09.11.2020
Колодненський	09.11.2021	09.11.2021	09.11.2020	09.11.2020

За інформацією офіційного сайту місцевої ради старостинські округи було утворено 09.11.2020 року.⁵⁰ У цей день рішенням № 10 місцевої ради затверджено старосту Великоугольського СО (щоправда, у рішенні йдеться про затвердження в населеному пункті, а не СО).⁵¹ Отже, у цьому випадку процедури ГО не повинні були застосовуватись, відтак порушень вимог Закону немає.

Утім інформації на офіційному сайті місцевої ради про призначення старости Колодненського СО немає, тому перевірити достовірність даних не вбачається за можливе.

3. ХОЛМКІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 3 СО. Однак жодна дата створення СО та затвердження старост в інформації ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадає:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Сторожницький	01.12.2021	01.12.2020	01.12.2020
Коритнянський	01.12.2021	01.12.2020	01.12.2020
Тарновецький	01.12.2021	01.12.2020	01.12.2020

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради з питання, перевірити достовірність даних немає можливості.

⁴⁸ <https://velykoberezka-rada.gov.ua/search/?q=%D0%B7%D0%B0%D1%82%D0%B2%D0%B5%D1%80%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82&gAction=search>

⁴⁹ <https://velykoberezka-rada.gov.ua/news/1637762652/>

⁵⁰ <https://uglyanska-gromada.gov.ua/docs/719697/>

⁵¹ <https://uglyanska-gromada.gov.ua/docs/719702/>

4. ПИЙТЕРФОЛВІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 6 СО. Однак жодна дата створення СО та затвердження старост в інформації ОДА 2022 не співпадає з інформацією ОВА 2023:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Великопаладський	29.10.2021	29.10.2021	22.12.2020
Дюлянський	29.10.2021	29.10.2021	10.12.2020
Неветленфолівський	29.10.2021	29.10.2021	10.12.2020
Тисобикенський	29.10.2021	29.10.2021	-
Чепівський	29.10.2021	29.10.2021	22.12.2020
Чорнотисівський	29.10.2021	29.10.2021	22.12.2020

На офіційному сайті місцевої ради є розпорядження сільського голови від 13.10.2021 року № 111⁵² про скликання сесії з порядком денним про призначення старост (окрім Тисобикенського СО).

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради з питання, перевірити достовірність даних немає можливості.

5. ВИШКІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 02.12.2020 1 СО – Велятинський одночасно із затвердженням старост.

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради з питання, перевірити достовірність даних немає можливості.

6. БІЛКІВСЬКА ТГ

За інформацією ОВА 2023, у ТГ створено 01.12.2020 4 СО – Великораковецький, Малораковецький, Луківський, Імстичівський одночасно із затвердженням старост.

Однак на офіційній сторінці територіальної громади є лише рішення сільської ради від 01.12.2020 року № 7⁵³ про затвердження старост у “села”, без утворення старостинських округів.

Отже, потребує вивчення питання, чи створено старостинські округи у цій територіальній громаді.

7. БАРАНИНСЬКА ТГ

За інформацією ОВА 2023, у ТГ створено 4 СО:

СО	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Великолазівський	21.11.2017	04.01.2021
Холмецький	21.11.2017	21.11.2017
Руськокомарівський	04.01.2021	04.01.2021
Яроцький	21.11.2017	04.01.2021

Варто зауважити, що староста Холмецького СО затверджений 21.11.2017 року, тобто до місцевих виборів 2020 року. Проте, це є недотриманням вимог частини першої статті 54¹ Закону в частині

⁵² https://drive.google.com/file/d/145RQlgmkK-Qj_kz3jCUDQ0VCFDEmPhAg/view

⁵³ <https://bilkigr.gov.ua/rishennyaradi/rishennya-07/>

затвердження старост сільською, селищною, міською радою саме на строк її повноважень та вимог підпункту 4 пункту 2 Прикінцевих положень Закону України “Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення територій та адміністративних центрів територіальних громад”, яким встановлено, що повноваження у т.ч. старост сіл, селищ територіальних громад, які увійшли до складу територіальних громад, території яких затверджено Кабінетом Міністрів України на підставі цього Закону, припиняються в день набуття повноважень сільських, селищних, міських рад, обраних на перших місцевих виборах у 2020 році.

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради з питання, перевірити достовірність даних немає можливості.

8. СОЛОТВИНСЬКА ТГ

За інформацією ОДА 2022, у ТГ створено 4 СО, а інформацією ОВА 2023 - 5 СО (додано Білоцерківський СО). Всі СО створено 08.02.2020 року, а старост затверджено 06.11.2020 року. Рішення місцевої ради про затвердження старост “сіл” (а не СО) є на офіційному сайті місцевої ради від 06.11.2020 року № 6,⁵⁴ однак відсутні рішення про створення СО.

9. КОЛЬЧИНСЬКА ТГ

У ТГ створено 2 СО 10.11.2020 року одночасно із затвердженням старост. На офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради від 10.11.2020 року № 9⁵⁵ про утворення СО та затвердження старост. Оскільки такі події відбулись до 01.08.2021 року, порушень вимог Закону щодо проведення обговорення кандидатур старост немає.

10. ВИЛОЦЬКА ТГ

У ТГ створено 6 СО 18.12.2020 року, а старост затверджено 11.01.2021. Зважаючи на те, що такі події відбулись до 01.08.2021 року, порушень вимог Закону щодо проведення обговорення кандидатур старост немає.

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради з питання, перевірити достовірність даних немає можливості.

11. ГОРОНДІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 2 СО:

СО	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Страбичівський	09.01.2020	25.11.2020
Жнятинський	22.02.2022	25.11.2020

Проте на офіційному сайті територіальної громади дата затвердження старост – 24.11.2020, що не співпадає з інформацією ОВА 2023. Окрім того, Жнятинський СО був утворений рішенням місцевої ради від 22.02.2022 року №900⁵⁶, цим же рішенням було прийнято “вважати старосту села старостою округу”. Таким

⁵⁴ https://rada.info/upload/users_files/04349691/docs/42c206281fb565f7ee8b2fa133e5b8f2.pdf

⁵⁵ <https://drive.google.com/file/d/1um034MJRGeYXLh92zGnd3Bz9fCLAUrEn/view>

⁵⁶ <https://gorondivska-gromada.gov.ua/docs/1206427/>

чином, переформовувавши СО і “перезатвердивши” старосту, фактично не дотримано вимоги Закону щодо громадського обговорення кандидатур на посади старост.

Даних про утворення Страбичівського СО на офіційному сайті ТГ немає.

12. ЧИНАДІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 4 СО 20.04.2021 з одночасним затвердженням старост. Оскільки такі події відбулись до 01.08.2021 року, порушень вимог Закону щодо проведення обговорення кандидатур старост немає.

13. РАХІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 3 СО:

СО	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Білинський	14.12.2020	14.12.2020
Костилівський	14.12.2020	25.08.2023
Діловецький	14.12.2020	14.12.2020

Старосту Костилівського СО було затверджено 25.08.2023 року рішенням місцевої ради № 557⁵⁷ без ГО, що є прямим порушенням вимог статті 54¹ Закону.

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутнє рішення про створення СО, це питання потребує додаткового вивчення.

⁵⁷ <http://rakhiv-mr.gov.ua/rishennya-36-yi-sesiyyi-vid-25-serpnya-2023-roku/>

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

У Київській області для аналізу предмету дослідження визначено 2 ТГ (Великодимерська ТГ та Зазимська ТГ), де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Жодних протоколів громадського обговорення кандидатур на посади старост для аналізу не надано.
2. Інформація ОДА 2022 та дані ОВА 2023 не співпадають.
3. Існує практика “перезатвердження” та “перепризначення” старост у новостворені СО без громадського обговорення – у 64% (9 СО).
4. Виявлено помилку в інформації ОДА 2022 щодо Великодимерської ТГ (дата призначення старости та створення СО):

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено					
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	помилки в інфо ОДА 2022 (по к-сті СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Великодимерська	5	5		5	1				
Зазимська	9	8		8		9	“перепризначення” старост у новоутворені СО		
всього	14	13		13	1	9			

В інформації ОВА 2023 зазначено наступне. “*За інформацією Великодимерської селищної ради та Зазимської сільської ради Броварського району Київської області, старости відповідних старостинських округів зазначених громад, а також положення про старост були затверджені відповідними рішеннями рад при формуванні старостинських округів відповідно до статті 54¹ Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” в редакції Закону № 805-ІХ від 16.07.2020. На момент утворення старостинських округів та затвердження старост, громадське обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости не було передбачене чинною редакцією статті 54¹ Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”. На підставі Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост” від 14.07.2021 № 1638-ІХ, рішеннями Великодимерської селищної ради та Зазимської сільської ради Броварського району Київської області затверджено відповідні порядки проведення громадського обговорення кандидатури старост”.*

Однак це не відповідає інформації ОДА 2022, де було зазначено щодо створення старостинських округів та призначення старост в один день: Великодимерська ТГ – 26.11.2021 року (окрім Богданівського СО), Зазимська ТГ – 08.11.2021 року.

1. ВЕЛИКОДИМЕРСЬКА ТГ

Інформації ОДА 2022 була наступною:

СО	Дата створення СО та затвердження старост
Бобрицький	Створення СО 26.11.2021 Обрання старости 26.11.2021
Богданівський	Створення СО 26.11.2021 Обрання старости 14.04.2021
Гоголівський	Створення СО 26.11.2021 Обрання старости 26.11.2021
Жердівський	Створення СО 26.11.2021 Обрання старости 26.11.2021
Плосківський	Створення СО 26.11.2021 Обрання старости 26.11.2021
Руднянський	Створення СО 26.11.2021 Обрання старости 26.11.2021
Русанівський	Створення СО 26.11.2021 Обрання старости 26.11.2021
Світільнянський	Створення СО 26.11.2021 Обрання старости 26.11.2021
Шевченківський	Створення СО 26.11.2021 Обрання старости 26.11.2021

На офіційному сайті Великодимерської ТГ рішення “Про утворення старостинських округів”⁵⁸ №10 I-VIII датується 26 листопада 2020 року.

З цією ж датою є рішення “Про затвердження старост” (рішення № 11 I-VIII).⁵⁹

Про затвердження старости Богданівського старостинського округу рішення було прийнято 08 квітня 2021 (рішення № 299 XI-VIII).⁶⁰

Інформація про пленарне засідання Великодимерської селищної ради 26.11.2021 року на офіційному сайті місцевої ради відсутня.⁶¹

Таким чином, вочевидь, інформація ОДА 2022 є помилковою.

Отже, оскільки проведення громадського обговорення кандидатур на посади старост, затверджених до 01.08.2021 року, не передбачалось, порушень вимог Закону в цій частині немає.

2. ЗАЗИМСЬКА ТГ

Інформації ОДА 2022 є наступною:

СО	Дата створення СО та затвердження старост
Погребський	Створення СО 08.11.2021 Обрання старости 08.11.2021
Пухівський	Створення СО 08.11.2021 Обрання старости 08.11.2021
Рожнівський	Створення СО 08.11.2021 Обрання старости 08.11.2021
Літківський	Створення СО 08.11.2021 Обрання старости 08.11.2021
Літочківський	Створення СО 08.11.2021 Обрання старости 08.11.2021

⁵⁸ <https://vdsr.gov.ua/documents/pro-utvorennya-starostynskykh-okruhiv>

⁵⁹ <https://vdsr.gov.ua/documents/pro-zatverdzhennya-starost>

⁶⁰ <https://vdsr.gov.ua/documents/pro-zatverdzhennya-starosti-bogdanivskogo-starostynskogo-okrugu>

⁶¹ <https://vdsr.gov.ua/misceve-samovryaduvannya/selischna-rada/sesii-selischnoi-radi/protokoli?page=1>

Однак щодо утворення старостинських округів Зазимської сільської ради слід зазначити наступне. Рішення про утворення старостинських округів Зазимської сільської ради Броварського району Київської області було прийнято 08 листопада 2021 року (№ 2251-22-позачергової- VIII сесії).⁶²

Цим рішенням утворено 5 СО. Окрім того, пунктом 2 цього рішення визначено наступне:

“Вважати старосту села Погреби ..... старостою Погребського старостинського округу та зберегти за нею 9 ранг посадової особи місцевого самоврядування в межах 5 категорії посад і право користуватися гербовою номерною печаткою №3 та штампом №3.

Вважати старосту села Пухівка ..... старостою Пухівського старостинського округу та зберегти за нею 9 ранг посадової особи місцевого самоврядування в межах 5 категорії посад і право користуватися гербовою номерною печаткою №4 та штампом №4.

Вважати старосту села Рожни ..... старостою Рожнівського старостинського округу та зберегти за ним 7 ранг посадової особи місцевого самоврядування в межах 4 категорії посад і право користуватися гербовою номерною печаткою №5 та штампом №5.

Вважати старосту села Літки ..... старостою Літківського старостинського округу та присвоїти їй 11 ранг посадової особи місцевого самоврядування в межах 5 категорії посад і зберегти за нею право користуватися гербовою номерною печаткою №1 та штампом №1.

Вважати старосту сіл Літочки і Соболівка ..... старостою Літочківського старостинського округу та зберегти за ним 7 ранг посадової особи місцевого самоврядування в межах 4 категорії посад і право користуватися гербовою номерною печаткою №2 та штампом №2.

Зберегти за старостами утворених старостинських округів усі раніше надані їм повноваження та покладені на них обов'язки”.

Таким чином, створивши СО і “перепризначивши” старост в ці СО, фактично не дотримано вимоги Закону щодо громадського обговорення кандидатур на посади старост.

---

⁶² <https://zotg.gov.ua/sesiyi-8-go-sklikannya/>

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

У Кіровоградській області для аналізу предмету дослідження визначено 9 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост) або дати створення СО та затвердження старост були відсутніми.

За результатами аналізу виявлено:

1. Із 9 ТГ у 4 ТГ (44,4 %) місцевою радою затверджено Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.
2. ГО не проведено у 40 (83,3%) СО перед затвердженням кандидатур старост.
3. У 38 СО дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 частково не співпадають.
4. У 3 ТГ на офіційних сайтах відсутні рішення рад про затвердження старост.
5. Надано 7 протоколів громадського обговорення кандидатур на посади старост для аналізу.
6. В усіх наявних протоколах є порушення вимог щодо їх оформлення.
7. Існує практика “перезатвердження” та “перепризначення” старост у новостворені СО без громадського обговорення – у 55,5% (5 СО):

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено				
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Побузька	3	3		3	3	“перезатвердження” старост		
Катеринівська	4	2	1	2	1	“перезатвердження” старост	1	
Новгородківська	9	9		9	9	“перезатвердження” старост		
Добровеличківська	5	2	3		2	“перезатвердження” старост	3	
Мар'янівська	3	3			3	рішення прийнято головою без ГО		
Піщанобридська	5	2	2	5	3	не встановлено	2	1
Великоандрусівська	5	5		5	5	не встановлено		1
Олександрійська	4	4		4	4	“перезатвердження” старост		
Попельнастівська	10	10	1	10	10	не встановлено	1	1
всього	48	40	7	38	40		7	3

1. ПОБУЗЬКА ТГ

У ТГ, за даними ОДА 2022, створено 3 СО 17.09.2021 одночасно із затвердженням кандидатур старост. Однак дані ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Капітанський	17.09.2021	17.09.2021	01.12.2020
Липовеньківський	17.09.2021	17.09.2021	01.12.2020
Сухоташлицький	17.09.2021	17.09.2021	01.12.2020

На офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради 17 вересня 2021 року № 433⁶³ про створення СО. Водночас цим рішенням “визначено” старост населених пунктів старостами СО.

Таке “перепризначення” не є підставою для непроведення ГО відповідно до вимог Закону.

Таким чином, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.

2. КАТЕРИНІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 4 СО, 2 СО (Грузьківський СО, Могутненський СО), за даними ОДА 2022, створено 29.10.2021 одночасно із затвердженням старост на посади.

Однак інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Грузьківський	29.10.2021	29.10.2021	28.07.2023
Олексіївський	14.11.2017 18.11.2020	14.11.2017	18.11.2020
Володимирівський	14.11.2017 18.11.2020	14.11.2017	18.11.2020
Могутненський	29.10.2021	29.10.2021	18.11.2020

На офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради про утворення Грузьківського та Могутненського СО⁶⁴ 29.10.2021 з одночасним “визначенням” на посади “старост сіл” без проведення ГО. Таким чином, переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.

Згодом, при новому затвердженні старости Грузьківського СО все ж таки було проведено ГО на зборах громадян:

СО	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Грузьківський	17.07.2023	974	312	32,03 %

Однак в протоколі ГО йдеться не про 974 особи кількості жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости), а про 1267 осіб. Отже, % голосів “ЗА” складатиме 24,6%, а не 32,03 %. Утім, це також допустимий результат.

⁶³ https://rada.info/upload/users_files/04366666/docs/Sad710e9f8f7c24e919b943a9d9f3f7d.pdf

⁶⁴ https://docs.google.com/document/d/14gapH7V1NaMNYTeFU1AUE_UbUzLx5/edit

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Під час цього ГО було складено 5 протоколів. Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону					примітки
	Протокол 1 (загальний)	Протокол 1	Протокол 2	Протокол 3	Протокол 4	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	так	так	
місце проведення ГО	так	так	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	так	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	ні	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номерів паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), підпис таких учасників	ні	ні	ні	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар

Протоколи є фіксацією певних процедурних моментів (підведення підсумків результатів ГО) і не є фіксацією самої процедури ГО у розумінні Закону.

Таким чином, формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.

3. НОВГОРОДКІВСЬКА ТГ

У ТГ створено, за даними ОДА 2022, 9 СО 21.10.2021 одночасно із затвердженням кандидатур старост на посади.

Однак інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Верблюзький	21.10.2021	21.10.2021	28.01.2021
Вершино-Кам`янський	21.10.2021	21.10.2021	15.01.2021
Інгуло-Кам`янський	21.10.2021	21.10.2021	15.01.2021
Куцівський	21.10.2021	21.10.2021	28.01.2021

Митрофанівський	21.10.2021	21.10.2021	28.01.2021
Новоандріївський	21.10.2021	21.10.2021	15.01.2021
Петрокорбівський	21.10.2021	21.10.2021	02.04.2021
Спасівський	21.10.2021	21.10.2021	15.01.2021
Тарасівський	21.10.2021	21.10.2021	15.01.2021

На офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради від 21.10.2021 року № 1404 про утворення СО⁶⁵ 21.10.2021 з одночасним “визначенням” на посади “старост сіл” без проведення ГО. Таким чином, **переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.**

4. ДОБРОВЕЛИЧКІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 5 СО, за даними ОДА 2022 та ОВА 2023, з них 2 СО (Липнязький СО, Дружелюбівський СО) утворені 13.10.2021 одночасно із затвердженням старост на посади.

Однак не в усіх СО відбулись ГО:

1. За даними ОВА 2023, у Дружелюбівському СО не проводились ГО, оскільки “*відбулося переформатування діючого СО за рахунок переходу села Юр’івка до Дружелюбівського СО. Чинного старосту було перезатверджено на посаді без погодження із жителями переформатованого старостинського округу, оскільки староста, будучи попередженою про зміну істотних умов праці погодилася продовжувати службу на нових умовах унаслідок збільшення площі території старостинського округу та кількості жителів, які у ньому проживають*”.

2. За даними ОВА 2023, у Липнязькому СО не проводились ГО, оскільки “*новоутворений Липнязький СО за переліком населених пунктів, що увійшли до його складу, співпадає із переліком тих населених пунктів, які свого часу при затвердженні на посаді старости були визначені йому територіальною основою для здійснення повноважень. Отже, староста без змін у територіальній та трудовій площинах, продовжив здійснювати свої повноваження. Зазнала деяких змін лише назва посади, на яку діючий староста СО погодився*”.

У 3 СО відбулось ГО на загальних зборах перед призначенням на посади старост:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Новолутківський	923	609	66,0 %
Карбівський	845	213	25,2 %
Гнатівський	718	193	26,9 %

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

⁶⁵ <https://novgorodkivska-gromada.gov.ua/docs/997175/>

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Під час цього ГО було складено 5 протоколів. Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону									примітки
	Гнатівський		Карбівський			Новолутківський				
	Протокол 1	Протокол 2	Протокол 1	Протокол 2	Протокол 3	Протокол 1	Протокол 2	Протокол 3		
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	так	так	так	так	так	так	
місце проведення ГО	так	так	так	так	так	так	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	так	так	так	так	так	так	
відомості про кандидатуру старости	так	так	так	так	так	так	так	так	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар
підпис таких учасників	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	ні	

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

5. МАР'ЯНІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 3 СО, за даними ОДА 2023, саме 18.11.2021 одночасно з затвердженням кандидатур на посади старост.

За даними ОВА 2023, у цих ГО **“не проводились (за пропозицією голови, затверджено депутатами сільської ради).”** Така позиція є порушенням частини першої статті 54¹ Закону в частині обов'язковості ГО перед затвердженням кандидатури на посади старост.

6. ПІЩАНОБРІДСЬКА ТГ

У ТГ утворено 3 СО, за даними ОДА 2022, з них 2 СО - 29.10.2021 одночасно із затвердженням старост на посади.

Однак за даними ОВА 2023, тут 5 СО (при чому є 2 СО з однаковою назвою – Олексіївський СО):

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Олексіївський	29.10.2021 23.12.2021	29.10.2021	23.12.2021
Олексіївський	-	29.10.2021	21.03.2022
Червонополянський	-	28.12.2018	01.06.2022
Глинянський	29.10.2021	29.10.2021	23.12.2021
Любомирський	-	29.10.2021	23.12.2021
Перчунівський	29.10.2021	29.10.2021	23.12.2021

На офіційному сайті ТГ немає рішень про утворення старостинських округів та затвердження старост. Є опосередкована інформація про їх наявність, що потребує додаткового вивчення: *“Старости Любомирського, Червонополянського старостинських округів, староста сіл Глиняне, Новоглиняне, Міжколодяжне, староста сіл Перчунове, Сміливе, староста сіл Миколаївка, Новопетрівка, староста сіл Олексіївка, Кирилівка”*.⁶⁶

За даними ОВА 2023, у 2 СО відбувались ГО при призначенні старост у вигляді громадських слухань, загальних зборів, *“шляхом відвідування місць проживання громадян старостинського округу”*:

СО	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Олексіївський	16.11.2021- 17.12.2021	1024	275	26,9 %
	17.03.2022- 18.03.2022	1012	292	28,9 %
Червонополянський	29.04.2022- 30.05.2022	421	144	34,2 %

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Під час цього ГО було складено протоколи. Аналіз відповідних протоколів є наступним:

⁶⁶ <https://pbidsr.gov.ua/struktura-14-39-54-21-06-2020/>

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону			примітки
	Олексіївський № 1	Олексіївський № 2	Червонополянський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	
місце проведення ГО	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	ні	ні	

У протоколі зафіксовано не обговорення кандидатур старост, а обговорення результатів опитування щодо підтримки кандидатури старости.

Таким чином, не всі формальні вимоги до протоколу громадського обговорення було дотримано.

7. ВЕЛИКОАНДРУСІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 5 СО, за даними ОДА 2022, 27.10.2021 одночасно із затвердженням на посади старост.

Однак дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 не співпадають: за даними ОВА 2023, у цій ТГ дійсно створено СО та затверджено старост в один день і без проведення ГО, однак дата рішення - 15.12.2020.

На офіційному сайті ТГ немає рішень про утворення старостинських округів та затвердження старост. Водночас є згадування про рішення щодо утворення СО саме 27.10.2021 року.

8. ОЛЕКСАНДРІЙСЬКА ТГ

У ТГ створено 4 СО, за даними ОДА 2022, 05.10.2021 одночасно із затвердженням старост на посади. Однак ця інформація не відповідає даним ОВА 2023:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Головківський	05.10.2021	05.10.2021	24.12.2020
Ізмайлівський	05.10.2021	05.10.2021	24.12.2020
Звенигородський	05.10.2021	05.10.2021	14.05.2021
Олександрійський	05.10.2021	05.10.2021	24.12.2020

У поясненнях ОВА 2023 щодо непроведення ГО у цій ТГ зазначено: “Відповідно до ст. 54¹ Закону № 280/97-ВР (в редакції на момент затвердження на посаду), громадські слухання не проводились”.

Однак на офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради від 05 жовтня 2021 року № 283 “Про утворення старостинських округів Олександрійської міської ради”⁶⁷, яким не лише утворено старостинські округи, а й встановлено “вважати” старост населених пунктів старостами старостинських округів.

Таке “перепризначення” не є підставою для непроведення ГО відповідно до вимог Закону.

Таким чином, переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.

9. ПОПЕЛЬНАСТІВСЬКА ТГ

У ТГ створено, за даними ОДА 2022, 10 СО 19.08.2021 року одночасно із затвердженням кандидатур на посади старост.

Однак ця інформація не в повній мірі відповідає даним ОВА 2023:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Долинський	19.08.2021	04.01.2019	25.11.2020
Травневський	19.08.2021	04.01.2019	25.11.2020
Червонокам'янський	19.08.2021	19.08.2021	09.12.2020
Михайлівський	19.08.2021	19.08.2021	25.11.2020
Ульянівський	19.08.2021	19.08.2021	25.11.2020
Добронадіївський	19.08.2021	19.08.2021	19.08.2021
Щасливський	19.08.2021	19.08.2021	25.11.2020
Куколівський	19.08.2021	19.08.2021	25.11.2020
Олександрівський	19.08.2021	19.08.2021	25.11.2020
Дівочепільський	19.08.2021	19.08.2021	25.11.2020

На офіційному сайті ТГ є не всі рішення про утворення старостинських округів та затвердження старост.

За даними ОВА 2023, в 1 СО (Добронадіївському) відбувались ГО при призначенні старост у вигляді громадських слухань, загальних зборів, “*шляхом відвідування місць проживання громадян старостинського округу*”:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Добронадіївський	475	211	44,4 %

⁶⁷ <https://olexrada.gov.ua/zakon/kartka.php?i=c0111201>

Відтак інформація ОВА 2023 про те, що ГО кандидатур на посади старости Добронадіївського СО “не проводились (за пропозицією голови, затверджено депутатами сільської ради)”, ймовірно, є помилковою.

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Під час цього ГО було складено протоколи. Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону	примітки
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	
місце проведення ГО	так	
кількість жителів відповідного СО	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	

Таким чином, не всі формальні вимоги до протоколу громадського обговорення було дотримано.

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

У Львівській області для аналізу предмету дослідження визначено 9 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Із 9 ТГ у 3 ТГ (33,3%) місцевою радою затверджено Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.
2. Отримано 8 протоколів громадського обговорення кандидатур на посади старост. Вимоги до % голосів на підтримку кандидатур старост було дотримано.
3. В усіх наявних протоколах є порушення визначених законом вимог щодо їх оформлення: кількість жителів у протоколах зафіксована у %, підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости.
4. В усіх ТГ дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 частково не співпадають.
5. Існує практика “перезатвердження” та “перепризначення” старост у новостворені СО без громадського обговорення – у 65,3% (32 СО).
6. У 3 ТГ встановити причину неспівпадіння даних ОДА 2022 та ОВА 2023, а отже, потребу у проведенні ГО, неможливо: відсутні відповідні рішення на офіційному сайті ТГ:

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено					
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	помилки в інфо ОДА 2022 (по к-сті СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Куликівська	4	4		4		4	“перезатвердження”		1
Кам'янка-Бузька	6	2	1	6		2	“перезатвердження”	1	
Комарнівська	8	8	2	6		6	“перезатвердження”	2	
Жовтанецька	3	3		3		3	“перезатвердження”		
Підберізцівська	4	4		3		3	не встановлено		1
Добровірська	4	4	4	4				4	
Великомостівська	5	5		5					
Розвадівська	5	5		1		5	не встановлено		1
Мостиська	10	10	1	10		9	“перезатвердження”	1	
всього	49	45	8	42		32		8	3

1. КУЛИКІВСЬКА ТГ

За інформацією ОВА 2023, “Громадські обговорення не проводились, оскільки кандидатури старост затверджено до набрання чинності Закону України № 1638-IX”. **Ця інформація не співпадає з інформацією ОДА 2022.**

За даними офіційного сайту ТГ, повноваження старости Артасівського СО достроково припинено 16.06.2023.⁶⁸

Також є інформація про затвердження старост 28.12.2020 року.

⁶⁸ <https://kulykiv-gromada.gov.ua/search/?q=%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82&gAction=y>

Крім того, є рішення місцевої ради від 29 жовтня 2021 р. №1 смт. Куликів “Про утворення старостинських округів та затвердження Положення про старосту у новій редакції”⁶⁹ У цьому рішенні “перезатверджуються” старости населених пунктів у новостворені СО:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023		Інфо офіційного сайта ТГ	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Артасівський	01.11.2021	01.11.2021	28.12.2020	29.10.2021	29.10.2021 ⁷⁰ Припинено повноваження старости 16.06.2023
Великодорошівський	01.11.2021	01.11.2021	15.03.2021	29.10.2021	04.03.2021 ⁷¹ 29.10.2021
Надичівський	01.11.2021	01.11.2021	28.12.2020	29.10.2021	29.10.2021
Смереківський	01.11.2021	01.11.2021	28.12.2020	29.10.2021	29.10.2021

Отже, інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 не відповідають інформації офіційного сайта ТГ.

Таким чином, переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.

2. КАМ'ЯНКА-БУЗЬКА ТГ

Із 6 СО цієї ТГ до вивчення планувались 2 СО, де одночасно відбулось утворення СО та затвердження старост.

Однак в інформації ОДА 2022 та ОВА 2023 по датам утворення СО та затвердження старост було виявлено неспівпадіння:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Желдецький	24.12.2017	24.12.2017	27.10.2022
Батятицький	24.12.2017	24.12.2017	12.11.2020
Прибужанівський	24.12.2017	24.12.2017	12.11.2020
Зубівмостівський	24.12.2017	24.12.2017	12.11.2020
Дернівський	25.11.2021	25.11.2021	12.11.2020
Стрептівський	25.11.2021	25.11.2021	12.11.2020

На офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради від 25.11.2021 року про утворення Дернівського та Стрептівського старостинських округів та затвердження Положення про старостинські округи Кам'янка-Бузької Т⁷². Цим рішенням “перезатверджуються” старости населених пунктів у новостворені СО без проходження процедури СО.

⁶⁹ https://rada.info/upload/users_files/04371957/df0fe734b474346fff801c05b7cd2a35.pdf

⁷⁰ https://rada.info/upload/users_files/04371957/89e56d8d1d1be7748775447b0b3c058f.pdf

⁷¹ https://rada.info/upload/users_files/04371957/b8e162c5e12f523fc0cf775e9f7de8c6.pdf

⁷² https://rada.info/upload/users_files/04056196/ac376faedb5e4206498b5d7dae0aa62b.pdf

Таким чином, перетворюючи СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично було не дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.

У Желдецькому СО при затвердженні на посаду старости відбулось ГО у вигляді “громадських слухань, загальних зборів та зібрання підписних листів зі збором підписів”, як визначила в інформації ОВА 2023:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости		Підтримка (%)
		Інфо ОВА 2023	Дані протоколу ГО	
Желдецький	1 627	348	320	21,4% / 19,7%

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідного протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону	примітки
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	
місце проведення ГО	так	
кількість жителів відповідного СО	так	
відомості про кандидатуру старости	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар
підпис таких учасників	ні	

Протоколи є фіксацією певних процедурних моментів (підведення підсумків результатів ГО) і не є фіксацією самої процедури ГО у розумінні Закону.

Окрім того, є неточності в протоколі: голосували за підтримку “28” і тут же підтримано “5”. Кількість тих, хто голосував, неспівмірна з кількістю жителів СО.

Таким чином, формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.

3. КОМАРНІВСЬКА ТГ

Всі 8 СО мають різні дати затвердження старост в інформації ОДА 2022 та інформації ОВА 2023:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023		Дані офіційного сайта ТГ	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
№1 Бучалівський	01.10.2021	01.10.2021	03.12.2020	01.10.2021	24.12.2020 ⁷³

⁷³ https://komrada.gov.ua/docs/?object_id=komarnivska&object_query=docs%2f&type=0&conv=0&sess=0&number=&from_date=&title=%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82&filter=y&p=2

№2 Грімненський	01.10.2021	01.10.2021	03.12.2020	01.10.2021	24.12.2020
№3 Кліцьківський	01.10.2021	01.10.2021	03.12.2020	01.10.2021	24.12.2020
№4 Монастирецький	01.10.2021	01.10.2021	03.12.2020	01.10.2021	24.12.2020
№5 Новосільський	01.10.2021	01.10.2021	24.12.2020	01.10.2021	24.12.2020
№6 Переможненський	01.10.2021	01.10.2021	10.05.2023	01.10.2021	04.05.2023
№7 Підзвіринський	01.10.2021	01.10.2021	08.02.2022	01.10.2021	03.02.2022
№8 Тулиголівський	01.10.2021	01.10.2021	03.12.2020	01.10.2021	24.12.2020

Рішенням місцевої ради від 01 жовтня 2021 року № 830 було утворено старостинські округи та затверджено Положення про старостинські округи Комарнівської міської ради та Положення про старосту Комарнівської міської ради.⁷⁴ Цим же рішенням визначено “вважати”, що старости населених пунктів стають старостами відповідних новоутворених СО.

Таким чином, переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.

У 2 СО відбулось ГО у вигляді письмового опитування:

СО	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	%
№6 Переможненський	20.04.2023	1 981	419	21,2 %
№7 Підзвіринський	6-18.01.2022	1 453	327	22,5 %

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідного протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	Переможненський	Підзвіринський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	
місце проведення ГО	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	
відомості про кандидатуру старости	так	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	кількість у протоколах зафіксована у %, підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	ні	

⁷⁴ <https://komrada.gov.ua/docs/967048/>

У протоколі зафіксовано не обговорення кандидатур старост, а обговорення результатів опитування щодо підтримки кандидатури старости.

Таким чином, не всі формальні вимоги до протоколу громадського обговорення було дотримано.

4. ЖОВТАНЕЦЬКА ТГ

Всі 3 СО мають відмінні дати затвердження старост в інформації ОДА 2022 та інформації ОВА 2023:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Великоколоднівський	22.10.2021	22.10.2021	17.11.2020
Вирівський	22.10.2021	22.10.2021	17.11.2020
Ременівський	22.10.2021	22.10.2021	17.11.2020

На офіційному сайті місцевої ради є рішення від 22 жовтня 2021 року № 16, яким утворено СО та затверджено Положення про старостинські округи Жовтанецької сільської ради Львівського району Львівської області.⁷⁵ Цим же рішенням визначено “вважати”, що старости населених пунктів стають старостами відповідних новоутворених СО.

Таким чином, перетворюючи СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.

5. ПІДБЕРІЗЦІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 4 СО. Однак дати створення СО та затвердження старост в інформації ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Миклашівський	28.11.2021	12.11.2020	25.11.2020
Чижиківський	28.11.2021	12.11.2020	25.11.2020
Чорнушовицький	28.11.2021	12.11.2020	-
Верхньобілківський	12.11.2020	12.11.2020	-

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

6. ДОБРОТВІРСЬКА ТГ

У ТГ створено 4 СО. Однак дати створення СО та затвердження старост в інформації ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023
----	-----------	-----------

⁷⁵ <https://zhovtanetska-gromada.gov.ua/docs/1043124/>

	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Полоничнівський	15.12.2021	15.12.2021	24.12.2020
Незнанівський	15.12.2021	15.12.2021	24.12.2020
Сілецький	15.12.2021	15.12.2021	24.12.2020
Стародобровірівський	15.12.2021	15.12.2021	24.12.2020

На офіційному сайті ТГ є рішення від 15.12.2021 № 17 “Про утворення старостинських округів та затвердження положення про старостинські округи Добровірівської селищної ради”⁷⁶, яким створено СО, але не затверджено старост.

Отже, інформація ОДА 2022 є помилковою.

І хоча старости затверджено у 2020 році, до прийняття змін до Закону з вимогою щодо обов’язкового проведення ГО кандидатур на посади старост, таке ГО було проведено у вигляді загальних зборів і складено протокол за результатами обговорення.

Для аналізу надано копія протоколів без підписів.

7. ВЕЛИКОМОСТІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 5 СО. Однак дати створення СО та затвердження старост в інформації ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Бутинський	28.12.2021	28.12.2021	17.12.2020
Реклинецький	28.12.2021	28.12.2021	17.12.2020
Двірцівський	28.12.2021	28.12.2021	17.12.2020
Боянецький	28.12.2021	28.12.2021	17.12.2020
Купичвільський	28.12.2021	28.12.2021	17.12.2020

На офіційному сайті ТГ є рішення від 31.12.2021 “Про старостинські округи Великомоствівської міської ради” № 77, яким створено СО, але не затверджено старост.

Отже, інформація ОДА 2022 є помилковою.

8. РОЗВАДІВСЬКА ТГ

Серед 5 СО, 4 - створено 12.11.2020 року. Щодо Крупського СО – інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадає:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Веринський	12.11.2020	12.11.2020	12.11.2020
Крупський	22.12.2021	12.11.2020	12.11.2020
Пісочнянський	12.11.2020	12.11.2020	12.11.2020
Держівський	12.11.2020	22.12.2020	12.11.2020

⁷⁶ <https://dobrovirvska-gromada.gov.ua/rishennya-14sesii-vid-15122021-17-16-31-20-12-2021/>

⁷⁷ <https://vmgromada.gov.ua/starostinski-okrugi-velikomostivskoi-gromadi-11-48-12-08-02-2023/>

Київецький	12.11.2020	22.12.2020	12.11.2020
------------	------------	------------	------------

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

9. МОСТИСЬКА ТГ

Всі 10 СО створено 28.10.2021 року. За інформацією ОДА 2022, це відбулось одночасно із затвердженням старост, проте в інформації ОВА 2023 вказано дату затвердження старост – 23.12.2020 року:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Старостинський округ №1 (Центр округу - с. Соколя. До складу округу входять села Арламівська Воля, Соколя, Качмарі, Колодка, Корчунок, Крив'яки, Максимці)	28.10.2021	28.10.2021	23.12.2020
Старостинський округ №2 (с.Гостинцеве, с.Завада, с.Твіржа, с.Вуйковичі, с.Завадів, с.Слабаш, с.Підгать)	28.10.2021	28.10.2021	23.12.2020
Старостинський округ №3 (с.Зав'язанці, с.Княгиничі, с.Костильники, с.Кропильники, с.Ніговичі, с.Солтиси, с.Топільниця, с.Судковичі, с.Ятвяги)	28.10.2021	28.10.2021	23.12.2020
Старостинський округ №4 (с.Крисовичі, с.Нагірне, с.Чишки, с.Буховичі)	28.10.2021	28.10.2021	23.12.2020
Старостинський округ №5 (с.Крукеничі, с.Воля Садківська, с.Острожець, с.Пнікут, с.Хлиплі)	28.10.2021	28.10.2021	23.12.2020
Старостинський округ №6 (с.Липники, с.Добошівка, с.Стрілецьке, с.Стоянці, с.Мистичі, с.Санники)	28.10.2021	28.10.2021	23.12.2020
Старостинський округ №7 (с.Малнів, с.Дубинки, с.Загорби, с.Мазури, с.Мелешки, с.Малнівська Воля, с.Мартини, с.Петики, с.Пихи, с.Рожаки)	28.10.2021	28.10.2021	23.12.2020
Старостинський округ №8 (с.Раденичі, с.Хатки, с.Чижевичі, с.Підліски, с.Вишенька)	28.10.2021	28.10.2021	22.03.2023
Старостинський округ №9 (с.Годині, с.Черневе, с.Заверхи, с.Старява)	28.10.2021	28.10.2021	23.12.2020
Старостинський округ №10 (с.Хоросниця, с.Берегове, с.Заріччя, с.Королин, с.Пісок)	28.10.2021	28.10.2021	23.12.2020

На офіційному сайті міської ради є рішення від 28 жовтня 2021 року № 16 “Про внесення змін до рішень сесії міської ради щодо інституту старост”.⁷⁸ Цим рішенням серед іншого утворюються нові СО, вносяться зміни до відповідних рішень про номінування старост на посади.

Присутня практика “перезатвердження старост”. Таким чином, переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.

⁷⁸ https://rada.info/upload/users_files/26307500/docs/bc7c86291b1e91c3627c10fac6974494.pdf

У Старостинському окрузі №8 (с.Раденичі, с.Хатки, с.Чижевичі, с.Підліски, с.Вишенька) відбулись ГО 22.03.2023 шляхом зібрання підписів. Із 1514 осіб, що мають право голосу з цього питання, підтримали кандидатуру старости 540 осіб, тобто 35,7%.

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону			примітки
	Протокол 1 Про організаційні засади	Протокол 2 Про організаційні засади	Протокол 3 Про підсумки ГО	
Закон не передбачає множинності протоколів				
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	
місце проведення ГО	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	
відомості про кандидатуру старости	так	так	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	ні	ні	

Всі протоколи є фіксацією певних процедурних моментів (підведення підсумків результатів ГО) і не є фіксацією самої процедури ГО у розумінні Закону.

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

В Одеській області для аналізу предмету дослідження визначено 6 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Із 6 ТГ у 2 ТГ (33%) місцевою радою затверджено Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.
2. Для аналізу надано 3 протоколи громадського обговорення кандидатур на посади старост. Формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.
3. В 5 ТГ дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 частково не співпадають.
4. Існує практика “перезатвердження” та “перепризначення” старост у новостворені СО без громадського обговорення.
5. У 3 ТГ встановити причину неспівпадіння даних ОДА 2022 та ОВА 2023, а отже, потребу у проведенні ГО неможливо: відсутні відповідні рішення на офіційному сайті ТГ:

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено					
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	помилки в інфо ОДА 2022 (по к-сті СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Кубейська	2	2		2			відсутні 2 протоколи		1
Саф'янівська	15	15				15	“перепризначення”		
Курісовська	2	2	1	2		1	“перепризначення”	1	1
Долинська	1	1		1		1			1
Піщанська	2	1	2	2				2	
Савранська	9	9		9		9	“перепризначення”		
всього	31	30	3	16		26		3	3

1. КУБЕЙСЬКА ТГ

У ТГ створено 2 СО, за даними ОДА 2022 - 29.10.21, а за даними ОВА 2023 – 05.11.2021 року:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Оріхівський	29.10.2021	05.11.2021	05.11.2021
Виноградненський	29.10.2021	05.11.2021	05.11.2021

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

Однак у будь-якому випадку ГО кандидатур на посади старост у цих СО мало б відбуватись відповідно до вимог частини першої статті 54¹ Закону. Проте, за даними ОВА 2023, були проведені “зустрічі в установах, закладах, організаціях (протоколи зустрічей не склалися)”. Цікаво, що ці “зустрічі” відбулись за рік до затвердження кандидатур - 11.11.2020 року:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Оріхівський	1600	392	24,5 %
Виноградненський	1560	520	33,3 %

Однак таке ГО навряд чи можна вважати належним виконанням вимог Закону, оскільки, незважаючи на те, що є інформація ОВА 2023 про проведення обговорень, по-перше, вони відбулись за рік до створення СО та затвердження старост, по-друге, відсутні протоколи ГО, відповідно до вимог Закону.

2. САФ`ЯНІВСЬКА ТГ

У ТГ утворено 15 СО 08.10.2021 року. У цей же день затверджено на посади старост без проведення ГО. Підстав не проведення такого ГО в інформації ОВА 2023 не указано.

На офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради від 08.10.2021 року № 1688 – VIII “Про утворення старостинських округів Саф’янівської сільської ради Ізмаїльського району Одеської області”,⁷⁹ де зазначено, що старост відповідних населених пунктів “*вважати*” старостами СО. Таке “перепризначення” не є підставою для не проведення ГО відповідно до вимог Закону.

Отже, при затвердженні старост на посади не дотримано вимог Закону.

3. КУРІСОВСЬКА ТГ

За даними ОДА 2022, у ТГ утворено 2 СО та затверджено старост 19.11.2021 року. Ця інформація не співпадає з даними ОВА 2023:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Сербківський	19.11.2021	19.11.2020	29.12.2020
Новомиколаївський	19.11.2021	19.11.2020	29.09.2022

В інформації ОВА 2023 щодо Сербківського СО зазначається: “Затверджений рішенням сесії Курісовської сільської ради 19.11.2020 р. - до 14 липня 2021 року, дати прийнятого нового Закону України № 1638-ІХ “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інститут старост””.

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

За даними ОВА 2023, у Новомиколаївському СО відбулось ГО 11.01.2022 року у вигляді загальних зборів. Із 85 осіб з правом голосу 50 підтримали кандидатуру на посаду старости. Однак у цьому СО за даними ОВА 860 жителів, а за даними ОДА 2022 – 1183 жителів. Вочевидь, що цифра “85” – це цифра присутніх, а не всіх жителів з правом голосу СО. Отже, інформація щодо % голосів на підтримку старости викликає сумніви.

⁷⁹ <https://drive.google.com/file/d/1w3V3ca8qvhWQ9AXwbSj00JBshkjiVxR0/view>

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідного протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону	примітки
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	у протоколі зазначено, що це “збори громадян” і водночас по тексту йдеться про “слухання”
місце проведення ГО	так	
кількість жителів відповідного СО	ні	указано к-сть учасників, а не жителів
відомості про кандидатуру старости	ні	обговорення відбулось щодо кількох кандидатур одночасно зі звітом сільського голови
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

4. ДОЛИНСЬКА ТГ

Єдиний СО, за даними ОДА 2022, створено 24.12.2021 року одночасно із затвердженням кандидатур на посади старост. **Однак це не співпадає з інформацією ОВА 2023:**

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Олександрівський	24.12.2021	24.12.2020	24.12.2020

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

5. ПИЩАНСЬКА ТГ

У ТГ створено 2 СО, один з яких - Пужайківський СО, за даними ОДА 2022, створений одночасно із затвердженням на посаду старости 17.12.2021. Ця інформація не відповідає інформації ОВА 2023:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Пужайківський	Дата створення СО та дата обрання старости - 17.12.2021	28.10.2021	17.12.2021
Шляхівський	Дата створення СО – 27.11.2020 Дата обрання старости -17.12.2021	28.10.2021	17.12.2021

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

Однак ГО кандидатур на посади старост відбулось в обох СО у вигляді, за даними ОВА 2023, громадських слухань. Втім, у протоколах йдеться про “результати письмового опитування”. Також звертає на себе увагу різниця між кількістю жителів та кількістю жителів з правом голосу:

СО	К-сть жителів СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Пужайківський	2035	1007	236	23,4 %
Шляхівський	503	376	108	28,7 %

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	Пужайківський	Шляхівський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	
місце проведення ГО	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	
відомості про кандидатуру старости	так	так	Формально: тільки ПІБ, дата народження, місце проживання
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України)	ні	ні	Підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	ні	

Всі протоколи є фіксацією певних процедурних моментів (підведення підсумків результатів ГО) і не є фіксацією самої процедури ГО у розумінні Закону.

Таким чином, формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.

6. САВРАНСЬКА ТГ

У ТГ створено 9 СО. Однак дані ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають по датам створення СО та затвердження старост:

СО	Інфо 2022	Інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Байбузівський	30.09.2021	30.09.2021	10.12.2020
Бакшанський	30.09.2021	30.09.2021	10.12.2020
Вільшанський	30.09.2021	30.09.2021	10.12.2020
Дубинівський	30.09.2021	30.09.2021	10.12.2020
Кам'янський	30.09.2021	30.09.2021	10.12.2020
Концебівський	30.09.2021	30.09.2021	10.12.2020
Неділківський	30.09.2021	30.09.2021	10.12.2020
Осичківський	30.09.2021	30.09.2021	10.12.2020
Полянецький	30.09.2021	30.09.2021	10.12.2020

Рішення місцевої ради № 1166- VIII від 30.09.2021р⁸⁰ утворено старостинські округи, де зазначено, що старост відповідних населених пунктів “вважати” старостами СО. Таке “перепризначення” не є підставою для непроведення ГО відповідно до вимог Закону.

Отже, при затвердженні старост на посади не дотримано вимог Закону.

⁸⁰ <https://savranrada.odessa.ua/struktura/dokumenty-sesii-selyshchnoi-rady/rishennia-selyshchnoi-rady/1194-materiali-12-ji-sesiji-selishchnoi-radi-viii-sklikannya-vid-30-09-2021-roku.html>

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

У Полтавській області до аналізу предмету дослідження визначено 2 ТГ (Зіньківська ТГ та Комишнянська ТГ), де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Жодних протоколів громадського обговорення кандидатур на посади старост для аналізу не надано.
2. Інформація ОДА 2022 та дані ОВА 2023 не співпадають по Зіньківській ТГ.
3. Виявлено помилку в інформації як ОДА 2022, так і ОВА 2023 щодо Зіньківської ТГ (дата призначення старости та створення СО).
4. Комишнянська ТГ має старост, при затвердженні яких не проводилось ГО.
5. На офіційному сайті ТГ Комишнянської ТГ відсутні рішення щодо затвердження старост:

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено						
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	помилки в інфо ОДА 2022 (по к-сті СО)	помилки в інфо ОВА 2023 (по к-сті СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Зіньківська	16	15		16	16					
Комишнянська	6	3					3	не встановлено		1
всього	22	18		16	16		3			1

1. ЗІНЬКІВСЬКА ТГ

Відповідно до даних ОДА 2022 **всі 16 СО** було утворено **11.12.2021 року одночасно із затвердженням кандидатур старост** (окрім Проценківського СО, що був утворений 01.01.2020, а староста затверджений 11.12.2021).

Затвердження кандидатур старост мало відбутись у відповідності вимог частини першої статті 54¹ з внесенням кандидатур старост на громадське обговорення (громадські слухання, збори громадян, інші форми консультацій з громадськістю) сільським, селищним, міським головою.

Однак таких громадських обговорень не відбулось.

Дані ОДА 2022 і ОВА 2023 щодо дат створення СО та затвердження старост не співпадають:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Бірківський	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	04.12.2020
Великопавлівський	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	04.12.2020
Власівський	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	08.12.2020
Дейкалівський	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	04.12.2020
Загрунівський	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	04.12.2020
Кирило-Ганнівський	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	04.12.2020
Лютенсько-Будищанський	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	04.12.2020
Новоселівський	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	04.12.2020
Першотравневий	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	04.12.2020

Пишненківський	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	08.12.2020
Покровський	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	04.12.2020
Проценківський	01.01.2020 / 11.12.2021	11.12.2020	08.12.2020
Ставківський	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	04.12.2020
Тарасівський	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	-
Удовиченківський	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	08.12.2020
Шилівський	11.12.2021 / 11.12.2021	11.12.2020	08.12.2020

Інформація про пленарне засідання Зіньківської міської ради 11.12.2021 року на офіційному сайті місцевої ради відсутня.⁸¹

Натомість є інформація про утворення старостинських округів саме 11.12.2020 року⁸² та затвердження старост 04.12.2020 року.⁸³ А от інформація про пленарне засідання Зіньківської міської ради 08.12.2020 року на офіційному сайті місцевої ради відсутня.⁸⁴

Таким чином, вочевидь, інформація ОДА 2022 є помилковою. Однак помилкою є також указана в інформації ОВА 2023 дата 08.12.2020 року.

Оскільки громадського обговорення кандидатур на посади старост, затверджених до 01.08.2021 року, не передбачалось, порушень вимог Закону в цій частині немає.

2. КОМИШНЯНСЬКА ТГ

За даними ОДА 2022 та даними ОВА 2023, створення СО в цій територіальній громаді та затвердження старост відбулось в один день – 29.10.2021. За даними ОВА 2023, при затвердженні старост на посади ГО не відбулось.

Це стосується 3 СО (Черкащанський СО, Ключниківський СО, Попівський СО), адже в інших була вакансія. Наразі такі вакансії не заповнені. Більше того, за даними ОВА 2023, у Черкащанському СО наразі також немає старости.

Причини непроведення ГО при затвердженні старост невідомі.

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

⁸¹ <https://zink.gov.ua/2021-rik-09-56-29-28-02-2023/>

⁸² https://rada.info/upload/users_files/13955982/ecbd2c3ccc92c7f775c7a95d3dfd05aa.pdf

⁸³ https://rada.info/upload/users_files/13955982/ceb14549f6ca12d38968d6f6dfaf1a72.pdf

⁸⁴ <https://zink.gov.ua/2021-rik-09-56-29-28-02-2023/>

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

У Рівненській області до аналізу предмету дослідження визначено 4 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Інформація ОДА 2022 та дані ОВА 2023 не співпадають по 8 (72,7%) СО.
2. Інформацію щодо затвердження сільською, селищною, міською радою порядку проведення громадського обговорення кандидатури старости не надано.
3. У 8 (72,7%) СО не проводились ГО.
4. У 2 ТГ немає на офіційних сайтах інформації про затвердження старост.
5. Є 1 протокол ГО Городоцької ТГ (Карпилівський СО), формальні вимоги до протоколу можна вважати дотриманими:

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено				
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Бабинська	2	2		2				1
Вирівська	3	3		3	3	не визначено		
Городоцька	3	2	1		2	не визначено		
Привільненська	3	3		3	3	не визначено		1
всього	11	10	1	8	8			2

1. БАБИНСЬКА ТГ

У ТГ, за даними ОДА 2022, створено 2 СО. За інформацією ОВА 2023, у цій ТГ не створено СО, але призначені старости у 2020 році.

СО	інфо 2022		інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост		Дата створення СО	Дата затвердження старост
Села: Рясники, Дмитрівка, Підліски	Рішення Бабинської сільської ради від 24.11.2021 “Про затвердження Старост” Рішення Бабинської сільської ради від 08.12.2021 “Про створення старостинських округів”		Не створено	Старосту призначено відповідно до рішення сільської ради від 24.11.2020 № 5
Села: Горбаків, Мнишин, Дорогобуж, Іллін, Шкарів, Томахів, Подоляни	Рішення Бабинської сільської ради від 08.12.2021 “Про створення старостинських округів та затвердження старост”		Не створено	Старосту призначено відповідно до рішення сільської ради від 08.12.2020 № 13

На офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради про “призначення старост Бабинецької сільської ради” взагалі без обумовлення в якому СО.⁸⁵⁸⁶ Даних про утворення СО чи затвердження старост 24.11.2021 року на офіційному сайті ТГ немає. Таким чином, дані ОДА 2022 року вбачаються некоректними.

2. ВИРІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 3 СО. Однак дані ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Селищенський	рішення сесії Вирівської сільської ради від 24.09.2021 “Про утворення старостинських округів та затвердження старост”	24.09.2021	Старосту призначено відповідно до рішення сільської ради від 16.12.2020 № 16
Кам'яне-Случанський		24.09.2021	Старосту призначено відповідно до рішення сільської ради від 24.11.2020 № 9
Чудельський		24.09.2021	Старосту призначено відповідно до рішення сільської ради від 10.02.2021 № 137

На офіційному сайті ТГ є рішення сесії Вирівської сільської ради № 408 від 24.09.2021 “Про утворення старостинських округів та затвердження старост”.⁸⁷ У цьому рішенні “визначається”, що старости сіл стають старостами СО. **Отже, рішення про затвердження старост прийнято без ГО, тобто з порушенням вимог частини першої ст. 54¹ Закону.**

3. ГОРОДОЦЬКА ТГ

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Обарівський	Рішення Городоцької сільської ради від 30.09.2021 “Про утворення старостинських округів та затвердження старост”	30.09.2021	Старосту призначено відповідно до рішення сільської ради від 04.12.2020 № 18 та від 30.09.2021 № 736
Бронниківський		30.09.2021	Старосту призначено відповідно до рішення сільської ради від 04.12.2020 № 18 та від 30.09.2021 № 736
Карпилівський		30.09.2021	Старосту призначено відповідно до рішення сільської ради від 11.07.2022 № 1014

У цій ТГ призначено старост 30.09.2021 року одночасно із створенням Обарівського та Бронниківського СО. **Отже, місцева рада приймала рішення про затвердження старост без ГО, тобто з порушенням вимог частини першої статті 54¹ Закону.**

ГО кандидатур на посади старост проводилось у Карпилівському СО 24-26 червня 2022 року шляхом вивчення громадської думки - опитування шляхом зібрання підписних листів (побудинкове опитування). Із 1845 осіб, які мали право голосу, підтримали кандидатуру старости 552 особи (29,9%).

⁸⁵ <https://babyn-gromada.gov.ua/rishennya-sesii-vid-24112020-roku-15-48-03-24-12-2020/>

⁸⁶ <https://babyn-gromada.gov.ua/rishennya-sesii-vid-08122020-roku-15-48-46-24-12-2020/>

⁸⁷ <https://vyrivska-gromada.gov.ua/docs/956771/>

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості. Аналіз відповідних протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону	примітки
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	
місце проведення ГО	так	
кількість жителів відповідного СО	так	
відомості про кандидатуру старости	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	так	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, але є підписні листи з волевиявленням
підпис таких учасників	так	

Протокол є фіксацією певних процедурних моментів (підведення підсумків результатів ГО).

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення було дотримано.**

4. ПРИВІЛЬНЕНСЬКА ТГ

У ТГ створено 3 СО 27.10.2021 року. Але дані ОДА 2022 та ОВА 2023 щодо дати затвердження старост відрізняються:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Іваннівський	рішення Привільненської сільської ради від 27.10.2021 “Про утворення старостинських округів та призначення старост”	27.10.2021	Старосту призначено відповідно до рішення сільської ради від 08.12.2020 № 11
Молодавський		27.10.2021	Старосту призначено відповідно до рішення сільської ради від 08.12.2020 № 10
Малосадівський		27.10.2021	Старосту призначено відповідно до рішення сільської ради від 08.12.2020 № 12

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

У Сумській області до аналізу предмету дослідження визначено 9 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Інформація ОДА 2022 та дані ОВА 2023 не співпадають по 48 СО.
2. У 36 (63,2%) СО не проводились ГО.
3. У 7 з 9 СО є затверджений Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.
4. У 6 ТГ немає на офіційних сайтах інформації про затвердження старост.
5. Є 13 протоколів, формальні вимоги до протоколу не дотримано:

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено				
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Кролевецька	16	11	1	15	15	не встановлено	1	1
Путивльська	8	3	3	7	4	не встановлено	3	
Боромлянська	2	2		2	2	рішення МР про незастосування ст. 54 ¹		
Великописарівська	6	6	2	6	5	не встановлено	2	1
Коровинська	2	2		2	2	не встановлено		1
Андрияшівська	6	6	2				2	
Ворожбянська	2	2	2	2			2	1
Краснопільська	11	4	2	10	4		2	1
Березівська	4	4	1	4	4		1	1
всього	57	40	13	48	36		13	6

1. КРОЛЕВЕЦЬКА ТГ

У ТГ створено 16 СО, з них 11 визначено для аналізу проведення ГО при затвердженні кандидатур на посади старост. Однак у інформації ОВА 2023 зазначено лише про 1 СО, в якому відбулось ГО. Щодо решти запитуваної інформації – даних немає:

СО	інфо 2022	інфо 2023
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО/ затвердження старост
1.Алтинівський СО	22.10.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано
2.Бистрицький СО	22.10.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано
3.Білогривський СО	22.10.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано
4.Божківський СО	Створення СО - 22.10.2021 Обрання старости - 17.12.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано
5.Добротівський СО	22.10.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано
6.Дубовицький СО	22.10.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано
7.Камінський СО	22.10.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано
8.Литвиновичський СО	Створення СО - 22.10.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано

	Обрання старости - 17.12.2021	
9.Локнянський СО	Створення СО - 22.10.2021 Обрання старости - 17.12.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано
10.Мутинський СО	22.10.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано
11.Обтівський СО	22.10.2021	22.10.2021 / -
12.Спаський СО	22.10.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано
13.Тулиголівський СО	22.10.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано
14.Ярославецький СО	22.10.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано
15.Грузчанський СО	Створення СО - 08.06.2017 Обрання старости - 25.01.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано
16.Реутинський СО	Створення СО - 08.06.2017 Обрання старости - 25.01.2021	Інформацію ОВА 2023 не надано

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

Таким чином, у всіх визначених до аналізу 11 СО мали відбутись ГО при затвердженні старост. Однак надано інформацію ОВА 2023 лише щодо ГО у 1 СО:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Обтівський	876	215	24,5%

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону	примітки
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	
місце проведення ГО	так	
кількість жителів відповідного СО	так	
відомості про кандидатуру старости	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	Зазначено, що підписні листи додаються	

Таким чином, формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.

2. ПУТИВЛЬСЬКА ТГ

СО	інфо 2022	інфо 2023		Інфо ТГ	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата затвердження старост	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата затвердження старост
Волокитинський	28.01.2020	Інформацію ОВА 2023 не надано		28.10.2021	01.12.2020
В'язенський	28.10.2021	28.10.2021	24.12.2021	28.10.2021	24.12.2021
Заріченський	28.01.2020	Інформацію ОВА 2023 не надано		28.10.2021	01.12.2020
Зінівський	28.01.2020	Інформацію ОВА 2023 не надано		28.10.2021	01.12.2020
Рев'якинський	28.10.2021	28.10.2021	24.12.2021	28.10.2021	24.12.2021
Рудневський	01.12.2020	Інформацію ОВА 2023 не надано		01.12.2020	01.12.2020
Сафонівський	28.01.2020	Інформацію ОВА 2023 не надано		28.10.2021	01.12.2020
Чорнобривкинський	28.10.2021	28.10.2021	24.12.2021	28.10.2021	24.12.2021

Таким чином, у всіх СО (окрім Рудневського СО) мали відбутись ГО при затвердженні старост. Однак надано інформацію ОВА 2023 лише щодо ГО у 3 СО: В'язенський, Рев'якинський, Чорнобривкинський СО.

У цих СО відбулись ГО у два етапи: I етап - визначення в старостинському окрузі рівня підтримки запропонованої кандидатури старости у формі заповнення підписних листів, II етап - громадські слухання щодо підтримки запропонованої кандидатури старости:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
В'язенський	1006	291	28,9 %
Рев'якинський	617	237	38,4 %
Чорнобривкинський	610	163	26,7 %

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону			примітки
	В'язенський	Рев'якинський	Чорнобривкинський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	
місце проведення ГО	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	ні	

кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	ні	ні	

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

Окрім того, до протоколів додано “рішення”, яким встановлено факт підтримки кандидатури, підписане головою та секретарем зборів, що не передбачено Законом.

3. БОРОМЛЯНСЬКА ТГ

У ТГ створено 2 СО. Однак інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають:

СО	інфо 2022		інфо 2023	
	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Гребениківський	25.10.2020	06.10.2021	06.10.2021	19.11.2021
Жигайлівський	06.10.2021	06.10.2021	06.10.2021	19.11.2021

Рішенням місцевої ради № 4 від 06.10.2021 року створено СО, а пунктом 3 встановлено: *“До старост, які були затверджені на засіданні 01 сесії 09 скликання 19.11.2020 року, положення абзацу 2 частини першої статті 54¹ Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, не застосовуються”*.⁸⁸

Вочевидь, це не лише порушення вимог статті 54¹ Закону, а й встановлення підзаконним актом нових норм, що є дискусійним в контексті вимог статті 19 Конституції України.

4. ВЕЛИКОПИСАРІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 6 СО. Однак інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 щодо дат створення СО та затвердження старост не співпадає. Інформація неповна та з помилками (подано двічі інформацію по Вільнянському СО з різними даними):

СО	інфо 2022		інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост		Дата створення СО	Дата затвердження старост
Вільненський	22.12.2021		12.11.2021	02.02.2023
Вільненський	22.12.2021		Не указано	29.09.2023
Дмитрівський	22.12.2021		Інформація відсутня	
Добрянський	22.12.2021			
Попівський	22.12.2021			
Тарасівський	22.12.2021			

⁸⁸ <https://boromlyanska-gromada.gov.ua/docs/981097/>

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

За даними ОВА 2023, у Вільненському СО затверджено старост після ГО. ГО відбулось у вигляді “заповнення підписного листа - вивчення громадської думки щодо підтримки кандидатури на посаду старости Вільненського старостинського округу”.

ГО відбулось двічі: 03.01.2023-19.01.2023 та 05.09.2023-22.09.2023 по різним кандидатурам. В обох випадках кандидати отримали підтримку.

Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
03.01.2023-19.01.2023	1092	276	25,3%
05.09.2023-22.09.2023	1809	558	30,8 %

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	03.01.2023-19.01.2023	05.09.2023-22.09.2023	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	
місце проведення ГО	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), підпис таких учасників	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

5. КОРОВИНСЬКА ТГ

У ТГ створено 2 СО. Однак за даними ОДА 2022 вони створені 25.11.2021 та у цей же день затверджено старост, а за даними ОВА 2023 – 25.11.2020.

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

За даними ОВА 2023, старост затверджено рішенням сесії за поданням сільського голови без проведення ГО щодо кандидатур на посади старост.

6. АНДРІЯШІВСЬКА ТГ

У цій ТГ створено 6 СО. За даними ОДА 2022, вони створені 28.10.2021 одночасно із затвердженням старост.

За даними ОВА 2023, лише у 2 СО відбулись ГО на загальних зборах громадян кандидатур на посади старост:

СО	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на	Підтримка (%)
Василівський	25.10.2021	683	214	31,3 %
Ярошівський	24.10.2021	985	115	11,7%

Отже, кандидатура старости по Ярошівському СО не вважається підтриманою, оскільки отримала 11,7% голосів підтримки замість належних “більше 20%”.

Однак, не зважаючи на неотримання належної підтримки, 28.10.2021 особу було затверджено на посаду старости, що є порушенням вимог Закону.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	Василівський	Ярошівський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	
місце проведення ГО	ні	ні	
кількість жителів відповідного СО	ні	ні	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), підпис таких учасників	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости

Протоколи складаються з кількох фраз: “прийняли участь, проголосували, підписали”. Тобто такі документи не містять необхідних для протоколів реквізитів.

Таким чином, формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.

7. ВОРОЖБЯНСЬКА ТГ

У цій ТГ є 2 СО. Однак інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадає:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/затвердження старост	Дата створення СО	Дата створення СО/затвердження старост
Кальченківський	22.10.2021	22.10.2021	22.12.2021
Шкуратівський	22.12.2021	22.10.2021	22.12.2021

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

За даними ОВА 2023, в обох СО відбулись ГО шляхом письмового опитування перед затвердженням на посади старост:

СО	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Кальченківський	03.12.2021	616	197	31,9%
Шкуратівський	03.12.2021	520	125	24%

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	Кальченківський	Шкуратівський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	
місце проведення ГО	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), підпис таких учасників	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
	ні	ні	

Таким чином, формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.

8. КРАСНОПІЛЬСЬКА ТГ

У цій ТГ утворено 11 СО, з них 4 обрано для аналізу. Однак для уточнення даних від ОВА у 2023 році надійшла інформація лише по 2 СО. При цьому вона не співпадає з інформацією ОДА 2022:

СО	інфо 2022		інфо 2023	
	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата створення СО	Дата створення СО/затвердження старост
Осоївський	30.06.2017	09.12.2020	Інформація відсутня	Інформація відсутня
Тур'янський	12.07.2019	09.12.2020	Інформація відсутня	Інформація відсутня
Хмелівський	30.06.2017	09.12.2020	Інформація відсутня	Інформація відсутня
Угроїдський	30.06.2017	09.12.2020	Інформація відсутня	Інформація відсутня
Чернечинський	30.06.2017	09.12.2020	29.10.2021	09.12.2021
Самотоївський	30.06.2017	17.12.2020	Інформація відсутня	Інформація відсутня

Мезенівський	29.10.2021	23.12.2021	29.10.2021	23.12.2021
Славгородський	29.10.2021	29.10.2021	Інформація відсутня	Інформація відсутня
Ряснянський	29.10.2021	29.10.2021	Інформація відсутня	Інформація відсутня
Покровський	29.10.2021	29.10.2021	Інформація відсутня	Інформація відсутня
Грабовський	29.10.2021	29.10.2021	Інформація відсутня	Інформація відсутня

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

За даними ОВА 2023 у 2 СО відбулись ГО (громадські слухання) перед затвердженням на посади старост:

СО	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Мезенівський	21.12.2021	1109	558	50,3 %
Чернечинський	03.12.2021	784	289	36,9%

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	Мезенівський	Чернечинський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	
місце проведення ГО	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	
відомості про кандидатуру старости	так	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	Зазначено, що до протоколу додаються підписи		

Таким чином, формальні вимоги до протоколу громадського обговорення було неуповні дотримано.

9. БЕРЕЗІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 4 СО. Однак дані ОДА 2022 та ОВА 2023 щодо затвердження кандидатур старост є різними:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Слоутський	27.10.2021	27.10.2021	18.12.2020
Шевченківський	27.10.2021	27.10.2021	18.12.2020
Первомайський	27.10.2021	27.10.2021	21.06.2023
Обложківський	27.10.2021	27.10.2021	17.03.2021

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

За даними ОВА 2023, перед затвердженням кандидатури на посаду старости Первомайського СО відбулось ГО шляхом “вивчення громадської думки і збір підписів за кандидатуру у підписних листах”:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Первомайський	609	207	33,9%

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону	примітки
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	
місце проведення ГО	так	
кількість жителів відповідного СО	так	
відомості про кандидатуру старости	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), підпис таких учасників	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
	Зазначено, що до протоколу додаються підписи	

Таким чином, формальні вимоги до протоколу громадського обговорення було неуповні дотримано.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

У Тернопільській області до аналізу предмету дослідження визначено 12 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Із 12 ТГ у 10 ТГ (83,3%) місцевою радою затверджено Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.
2. Надано 17 протоколів ГО кандидатур на посади старост для аналізу. Вимоги до % голосів на підтримку кандидатур старост було дотримано.
3. В усіх наявних протоколах є порушення вимог щодо їх оформлення, визначених законом: кількість у протоколах зафіксована у %, підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старост.
4. По 23 СО дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 частково не співпадають.
5. Існує практика “перезатвердження” та “перепризначення” старост у новостворені СО без громадського обговорення – у 26,7 % (35 СО).
6. У 5 ТГ встановити причину неспівпадіння даних ОДА 2022 та ОВА 2023, а отже, потребу у проведенні ГО неможливо: відсутні відповідні рішення на офіційному сайті ТГ:

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено				
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Білецька	4	4		Інфо відсутня	4	не встановлено		1
Борсуківська	5	3	2	1	3	“перезатвердження старост”	2	
Борщівська	12	0	1	12			1	
Бучацька	22	20	2	2	20	“перезатвердження старост”	2	
Великодєркарська	6	1	1	1	1	не встановлено	1	
Гримайлівська	9		2	2			2	
Заводська	4	4		Інфо відсутня	4	не встановлено		1
Заліщицька	17	16	2	2	15	не встановлено	2	1
Козівська	14	12	2	2	12	“перейменування посад”	2	
Саранчуківська	7	1	1	1			1	
Товстенська	15		3		12	не встановлено	3	1
Шумська	16	15	1		15	не встановлено	1	1
всього	131	76	17	23	86	0	17	5

1. БІЛЕЦЬКА ТГ

У ТГ створено 4 СО 19.10.2021 одночасно із затвердженням кандидатур старост. Інформація від ОВА 2023 відсутня щодо проведення ГО при затвердженні старост у цій територіальній громаді.

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

2. БОРСУКІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 5 СО, з них у 4 СО старости затверджені одночасно із створенням СО:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Великокускувецький	23.09.2021	23.09.2021	21.10.2021
Борщівський	23.09.2021/вакансія	23.09.2021	17.02.2022
Нападівський	23.09.2021	Інформація відсутня	
Снігурівський	23.09.2021	Інформація відсутня	
Піщатинський	23.09.2021	Інформація відсутня	

На офіційному сайті територіальної громади розміщено рішення місцевої ради від 23.09.2021 № 532, яким утворено СО. Цим же рішенням було визначено “вважати старосту села старостою округу”. Таким чином, переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.⁸⁹

У Великокускувецькому та Борщівському СО відбулись ГО через громадські слухання та загальні збори:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Великокускувецький	671	156	23,3%
Борщівський	768	160	20,8 %

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	Великокускувецький	Борщівський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	
місце проведення ГО	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року	ні	ні	

⁸⁹ https://rada.info/upload/users_files/04395886/b570d5bb74a8dc6c85bd3b3cb348242e.pdf

народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),			підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	Зазначено, що до протоколу додаються “списки”	ні	

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

3. БОРЩІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 12 СО. За даними ОДА 2022, округи утворено 20.11.2021 одночасно із затвердженням кандидатур старост.

ОВА 2023 дали інформацію про 1 СО:

СО	інфо 2022	інфо 2023		Інфо ТГ	
	Дата створення СО/затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата створення СО ⁹⁰	Дата затвердження старост ⁹¹
Верхняківський	20.11.2021	20.11.2020	22.05.2023⁹²	20.11.2020	20.11.2020

Отже, оскільки громадського обговорення кандидатур на посади старост, затверджених до 01.08.2021 року, не передбачалось, порушень вимог Закону в цій частині немає.

За даними ОВА 2023, у 1 СО (Верхняківському) відбулись 07.05.2023 ГО у вигляді “опитування громадськості з використанням підписних листів перед затвердженням старости”:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Верхняківський	482	128	26,5 %

Таким чином, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідного протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону	примітки
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	
місце проведення ГО	так	
кількість жителів відповідного СО	так	
відомості про кандидатуру старости	так	

⁹⁰ https://drive.google.com/file/d/1ZqLttVwAuAIDAiAGpOqw_uINx_a8Txe/view

⁹¹ <https://drive.google.com/file/d/12vf9T5butBu2nG2awBx4eZcklc5oU9AR/view>

⁹² https://docs.google.com/document/d/1yJxj6JdhiWb3n_tpeVn0SjFZluEY5V6Xi5y_iEQw48/edit

кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

4. БУЧАЦЬКА ТГ

У ТГ створено, за даними ОДА 2022, 22 СО, з них – 20 створено 09.11.2021 одночасно із затвердженням старост.

Проте ОВА 2023 надала інформацію лише по 2 СО і вона не співпадає з інформацією ОДА 2022:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Бобулинський	09.11.2021	09.11.2021	24.02.2022
Бариський	09.11.2021	09.11.2021	24.02.2022

На офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради від 09.11.2021 року №1698,⁹³ яким створено СО і одночасно встановлено: **“важати”** старост сіл старостами старостинських округів. Оскільки лише 2 СО, за даними ОВА 2023, було проведено ГО, у решти 20 порушено вимоги статті 54-1 Закону в частині обов'язковості проведення ГО кандидатур на посади старост.

За даними ОВА 2023, у 22 СО відбулись ГО у вигляді **“зібрання підписних листків”**:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Бобулинський	718	287	39,9 %
Бариський	1 613	296	18,3 %

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідного протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	Бобулинський	Бариський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	
місце проведення ГО	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	

⁹³ <https://onedrive.live.com/?authkey=%21ADUUuikuu7wpoQAE&id=301757F964DB0C20%215520&cid=301757F964DB0C20&parId=root&parQt=sharedby&o=OneUp>

відомості про кандидатуру старости	так	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	ні	

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

5. ВЕЛИКОДЕДЕРКАЛЬСЬКА ТГ

У ТГ створено 6 СО. Однак ОВА 2023 не надала уточнюючої інформації по 5 з 6 СО:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Міжуринсько-Радосівський	28.10.2021	28.10.2021	22.02.2022
Великозагайцівський	15.12.2020	Інформація відсутня	
Матвіївський	15.12.2020	Інформація відсутня	
Садківський	28.10.2021	Інформація відсутня	
Шкроботівський	15.12.2020	Інформація відсутня	
Темногаєцький	15.12.2020	Інформація відсутня	

У Міжуринсько-Радосівському СО, за даними ОВА 2023, 19-20 лютого 2022 року відбулись ГО у вигляді громадських слухань щодо обговорення кандидатури старости:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Міжуринсько-Радосівський	330	187	56,6 %

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідного протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону	примітки
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	
місце проведення ГО	так	
кількість жителів відповідного СО	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени

громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),		оргокомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
---	--	---

Таким чином, формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.

6. ГРИМАЙЛІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 9 СО, з них 2, за даними ОДА 2022, утворено одночасно із затвердженням на посади старост – 27.08.2021.

Однак дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 не співпадають. Більше того, не співпадають дані з інформацією з офіційної сторінки ТГ:

СО	інфо 2022	інфо 2023		інфо ТГ	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Глібівський	27.08.2021	27.08.2021	02.11.2021	27.08.2021 ⁹⁴	20.10.2021 ⁹⁵
Красненський	27.08.2021	27.08.2023	02.11.2023	27.08.2021	20.10.2021 ⁹⁶

Неспівпадіння даних ОВА та ТГ пояснюється “відкладними” нормами рішення, де дата прийняття рішення та дата набуття повноважень є різними. Також є частково помилковими дані і ОДА 2022, і ОВА 2023.

У цих двох СО відбулись ГО у вигляді громадських слухань щодо обговорення кандидатури старости, за даними ОВА 2023:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Глібівський	822	232	28,2 %
Красненський	792	173	21,8 %

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості. Аналіз відповідного протоколу є наступним:

1. Подано 2 протоколи по ГО Глібівського СО (по селам). У порядку денному окрім ГО кандидатур на посади старост є майнові питання.

2. Подано 4 протоколи по ГО Красненського СО (по селам). У порядку денному окрім ГО кандидатур на посади старост є майнові питання:

Вимоги до протоколу	Чи дотримано вимоги Закону	примітки
---------------------	----------------------------	----------

⁹⁴ https://rada.info/upload/users_files/04396408/docs/e2e9f3008c168902d193ddef43c14a33.pdf

⁹⁵ https://rada.info/upload/users_files/04396408/docs/8c3ee9c63a9ee152e3bf839d9d830709.pdf

⁹⁶ https://rada.info/upload/users_files/04396408/docs/8c3ee9c63a9ee152e3bf839d9d830709.pdf

відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Глібівський		Красненський				
	Протокол 1	Протокол 2	Протокол 1	Протокол 2	Протокол 3	Протокол 4	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	так	так	так	
місце проведення ГО	так	так	так	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	ні	ні	ні	ні	ні	ні	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	ні	ні	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номеру паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), підписи таких учасників	ні	ні	ні	ні	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
	ні	ні	ні	ні	ні	ні	

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

7. ЗАВОДСЬКА ТГ

У ТГ створено 12.11.2021 року 4 СО одночасно із затвердженням старост.

Однак ОВА 2023 інформацію про проведення ГО у цій ТГ не надала.

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

8. ЗАЛІЩИЦЬКА ТГ

У ТГ створено 17 СО 07.10.2021 року одночасно із затвердженням кандидатур старост на посади.

ОВА 2023 надали уточнену інформацію лише по 2 СО, яка не співпадає з інформацією ОДА 2022:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Зозулинський	07.10.2021	08.09.2021	21.09.2021
Городоцький	07.10.2021	07.10.2021	16.02.2023

На офіційному сайті ТГ дата створення СО та затвердження старост – 07.10.2021 року, а Городоцького – 07.10.2021/16.02.2023.

У цих двох СО, за даними ОВА, відбулись ГО у вигляді громадських слухань щодо обговорення кандидатури старости. Однак зі змісту протоколів зрозуміло, що обговорення відбулось через збір підписів за кандидатуру:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Зозулинський	1 000	311	31,1 %
Городоцький	495	133	26,8%

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідного протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	Зозулинський	Городоцький	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	
місце проведення ГО	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), підписи таких учасників	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

9. КОЗІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 14 СО, з них 12 - 13.10.2021 одночасно з затвердженням кандидатур старост на посади (окрім Потіцького СО і Ценівського СО).

ОВА 2023 надали уточнену інформацію лише по 2 СО, яка не співпадає з інформацією ОДА 2022:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Ценівський	13.10.2021	13.10.2021	28.10.2021
Потіцький	13.10.2021	13.10.2021	28.10.2021

На офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради від 13.10.2021 року № 1023 про утворення СО.⁹⁷ Цим же рішенням перейменовано посади “старост сіл” на “старост старостинських округів”, хоча де-факто відбулось затвердження старост в новоутворені СО.

Для аналізу надано наступні протоколи громадських обговорень (у вигляді громадського опитування) кандидатур на посади старост:

⁹⁷ <https://kozova-rada.gov.ua/rishennya-sesii-09-28-12-03-03-2021/#12%20%D1%81%D0%B5%D1%81%D1%96%D1%8F%201%20%D0%B7%D0%B0%D1%81%D1%96%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F>

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Ценівський	1 139*	295	25,9 %
Потіцький	603**	155	25,7 %

* Дані ОВА 2023 відрізняються від тих, що в протоколі (1337).

** Дані ОВА 2023 відрізняються від тих, що в протоколі (750).

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідного протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	Ценівський	Потіцький	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	
місце проведення ГО	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	дані ОВА 2023 відрізняються від тих, що в протоколі
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), підписи таких учасників	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

10. САРАНЧУКІВСЬКА ТГ

У ТГ створено, за даними ОДА 2022, 7 СО 27.11.2021, Котівський СО - 13.10.2021 одночасно із затвердженням кандидатур на посади старост.

Однак ОВА 2023 надала інформацію лише по 1 СО, яка не співпадає з даними ОДА 2022:

СО	інфо 2022	інфо 2023		інфо ТГ	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Котівський	13.10.2021	13.10.2021	09.02.2022	13.10.2021	09.02.2022
Інші СО	13.10.2021	Інформація відсутня		13.10.2020 ⁹⁸	

Таким чином, інформація ОДА 2022 є неточною.

⁹⁸ Посилання у рішенні від 13 жовтня 2021 року № 813

До аналізу надано 1 протокол громадських обговорень (у вигляді “опитування шляхом збору підписів”) кандидатур на посади старост:

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Котівський	901	303	33,6 %

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідного протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	Протокол 1 (про початок ГО)	Протокол 1 (про результати ГО)	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	
місце проведення ГО	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	
відомості про кандидатуру старости	так	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підписи таких учасників	ні	ні	

Таким чином, формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.

11. ТОВСТЕНСЬКА ТГ

У ТГ, за даними ОДА 2022, створено 15 СО - 26.10.2021 року. Однак дати затвердження старост не було указано.

У інформації ОВА 2023 також дані не уточнено: подано дані лише щодо 3 СО, де відбулись ГО кандидатур старост “шляхом збору підписів”:

СО	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Шипівецький	26.10.2021	01.03.2022	23.02.2022	584	376	64,4%
Нирківський	26.10.2021	06.10.2022	26.09.2022	1 100	431*	39,1%
Головчинський	26.10.2021	16.03.2021	21.02.2023	548	125	22,8%

* У протоколі ГО – погоджено одночасно 2 кандидати, які набрали 354 та 431 голоси.

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідного протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону			примітки
	Шипівецький	Нирківський	Головчинський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	
місце проведення ГО	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), підписи таких учасників	ні	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

12. ШУМСЬКА ТГ

У ТГ, за даними ОДА 2022, створено 16 СО одночасно з затвердженням на посади старост - 16.11.2021.

Однак ОВА 2023 надала уточнення тільки щодо 1 СО, де відбулись ГО (“громадське опитування (опосередкована форма) шляхом зібрання підписних листів”) перед затвердженням на посади старости:

СО	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Кордишівський	16.11.2021	23.03.2023	07-10 березня 2023 року	886	335	40 %

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідного протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону	примітки
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	
місце проведення ГО	так	
кількість жителів відповідного СО	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підписи таких учасників	ні	

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

У Харківській області до аналізу предмету дослідження визначено 7 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Із 7 ТГ у 3 ТГ (42,8%) місцевою радою затверджено Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.
2. У 43 (79,6%) досліджуваному СО не проведено ГО, передбачене частиною першою статтею 54¹ Закону.
3. Для аналізу надано лише 4 (15,4%) протоколи ГО кандидатур на посади старост.
4. У 2 наявних протоколах є порушення визначених законом вимог щодо їх оформлення: кількість у протоколах зафіксована у %, підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости.
5. У 4 ТГ дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 частково (Вапнярська ТГ – повністю) не співпадають.
6. Існує практика “перезатвердження” та “перепризначення” старост у новостворені СО без громадського обговорення – у 42,8% (3 ТГ).
7. У 3 ТГ неможливо встановити причину неспівпадіння даних ОДА 2022 та ОВА 2023, а отже, потребу у проведенні ГО: відсутні відповідні рішення на офіційному сайті ТГ:

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено				
				неспівпадіння інфо ОДА 2022. та ОВА 2023 (по к-сть СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Валківська	17	15	2	15	15	“перезатвердження”		
Краснокутська	12	12		12	12	“перезатвердження”		
Борівська	9	9			9	“перезатвердження”		
Оскільська	6	6		6				
Савинська	4	4	2	4	2	не встановлено	2	1
Кіндрашівська	5	4			4			1
Куп'янська	1	1			1			1
всього	54	51	4	37	43		2	3

1. ВАЛКІВСЬКА ТГ

У ТГ створено, за даними ОДА 2022, 17 СО 22.10.2021 одночасно із затвердженням на посади старост (окрім Високопільського СО, Миківського СО).

Однак ця інформація не співпадає з даними ОВА 2023.

Валківською міською радою листом від 20.10.2023 № 04-42/4154 надано інформацію, що по Валківській територіальній громаді Богодухівського району із 17 старостинських округів громадські обговорення проводились по двом старостам, інші 15 старост призначені без проведення громадських обговорень в січні 2021 року.

На офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради про утворення СО від 22.10.2021 № 541.⁹⁹ У цей же день (22.10.2021) прийнято рішення № 542¹⁰⁰ про “визначення” старост старостинських округів.

Таким чином, надана інформація ОВА 2023 є хибною.

Отже, лише у Високопільському СО та Минківському СО відбулись ГО у вигляді громадських слухань при затвердженні старост на посади:

СО	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Високопільський	12.12.2021	1515	369	24,3%
Минківський	12.12.2021	625	199	31,8%

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідного протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону	
	Високопільський СО	Минківський СО
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так
місце проведення ГО	так	так
кількість жителів відповідного СО	так	так
відомості про кандидатуру старости	так	так
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України)	так	так
підписи таких учасників	так	так

Таким чином, формальні вимоги до протоколу громадського обговорення було дотримано.

2. КРАСНОКУТСЬКА ТГ

У ТГ утворено, за даними ОДА 2022, 12.10.2021 12 СО одночасно із затвердженням на посади старост.

Краснокутською селищною радою листом від 10.10.2023 № 01-11/6021 надано інформацію, що по Краснокутській територіальній громаді Богодухівського району 12 старост 12 старостинських округів призначені без проведення громадських обговорень 4 грудня 2020 року, дотримуючись норм діючого законодавства України, а саме норми статті 54¹ Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" в редакції від 16.07.2020.

⁹⁹ https://valky-rada.gov.ua/docs/?type=0&conv=0&sess=0&number=&from_date=&title=%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D1%85+%D0%BE%D0%BA%D1%80%D1%83%D0%B3%D1%96%D0%B2&filter=y

¹⁰⁰ https://rada.info/upload/users_files/04058657/docs/af3c4a9e7664045b087e034a56f4b657.pdf

Однак на офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради від 12.10.2021 року № 2591.¹⁰¹ Цим же рішенням встановлено “вважати” старост населених пунктів старостами СО. **Таким чином, переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.**

3. БОРІВСЬКА ТГ

У ТГ, за даними ОДА 2022, створено 9 СО одночасно із затвердженням старост на посади 22.10.2021.

За інформацією ОВА 2023, Борівською селищною військовою адміністрацією листом від 19.10.2023 №1400 надано інформацію, що по Борівській територіальній громаді Ізюмського району 9 старост 9 старостинських округів 22.10.2021 **призначені без проведення громадських обговорень.**

Рішенням місцевої ради від 22 жовтня 2021 року №7¹⁰² було утворено СО одночасно із рішенням про “визначення” старост населених пунктів старостами СО. **Що вочевидь, є порушенням вимог частини першої статті 54¹ Закону.**

4. ОСКІЛЬСЬКА ТГ

У ТГ, за даними ОДА 2022, створено 7 СО одночасно із затвердженням на посади старост - 24.11.2021. **Інформація ОДА 2022 є хибною: у ТГ наразі 6 СО.**

Оскільською сільською військовою адміністрацією листом від 20.10.2023 № 02-01-22/775 надано інформацію, що по Оскільській територіальній громаді Ізюмського району в усіх 6 старостинських округах не проводились громадські обговорення кандидатур на посади старост перед їх затвердженням.

На офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради від 24 листопада 2020 року №10 “Про утворення старостинських округів Оскільської сільської ради Ізюмського району Харківської області”, а також рішення № 11 від цієї ж дати про затвердження старост. Отже, інформація ОДА 2022 в цій частині також не відповідає дійсності.

Оскільки таке призначення старост відбулось до моменту внесення змін до Закону, якими встановлено імператив щодо ГО перед затвердженням старост, порушень Закону у цій частині не виявлено.

5. САВИНСЬКА ТГ

За даними ОДА 2022, у цій ТГ 22.10.2021 створено 4 СО одночасно із затвердженням старост на посади. **Ця інформація не співпадає з даними ОВА 2023:**

СО	інфо 2022		інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата затвердження старост
Вишнівський	22.10.2021	22.10.2021	28.02.2023	
Веселівський	22.10.2021	22.10.2021	10.12.2020	
Морозівський	22.10.2021	22.10.2021	28.02.2023	
Залиманський	22.10.2021	22.10.2021	10.12.2020	

¹⁰¹ <https://krkut.com.ua/docs/ses-viii-sklykannya/r-ses/resh-ses-2021/14ses>

¹⁰² <https://borova-gromada.gov.ua/rishennya-sesij/rishennya-xvii-sesiji-borivskoyi-selishchnoyi-radi-viii-sklykannya-vid-22102021-roku>

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

Однак у 2 СО перед затвердженням старост відбулись ГО “*шляхом збору підписів*”:

СО	Дати ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Вишнівський	з 30.01.2023 по 03.02.2023	417	220	52,7%
Морозівський	з 30.01.2023 по 03.02.2023	911	363	39,8%

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідного протоколу є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону	
	Високопільський СО	Минківський СО
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так
місце проведення ГО	так	так
кількість жителів відповідного СО	так	так
відомості про кандидатуру старости	ні	ні
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні
підписи таких учасників	ні	ні

Таким чином, вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.

6. КІНДРАШІВСЬКА ТГ

За даними ОДА 2022, у ТГ 27.10.2021 створено СО одночасно із затвердженням кандидатур на посади старост (окрім Просяньського СО).

За даними ОВА 2023, “*Кіндрашівською сільською військовою адміністрацією листом від 06.10.2023 №01-12/1146 надано інформацію, що 13 грудня 2022 року внаслідок збройної агресії Російської Федерації відбулася пожежа в будівлі Кіндрашівської сільської ради, через це надати інформацію та підтвердні документи немає можливості*”.

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

7. КУП'ЯНСЬКА ТГ

За даними ОДА 2022, у ТГ 27.10.2021 створено 1 СО одночасно із затвердженням кандидатури на посаду старости.

За даними ОВА 2023, *“Куп'янською міською військовою адміністрацією листом від 19.10.2023 №3037 надано інформацію, що по Куп'янській територіальній громаді Куп'янського району староста старостинського округу призначений без проведення громадського обговорення рішенням Куп'янської міської ради Харківської області від 10.12.2020 до набрання чинності Законом України від 14 липня 2021 року № 1638-ІХ "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост.”*

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

У Хмельницькій області до аналізу предмету дослідження визначено 8 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Інформація ОДА 2022 та дані ОВА 2023 не співпадають по 11 СО.
2. У 27 (50%) СО не проводились ГО.
3. У 2 (25%) ТГ сільською, селищною, міською радою затверджено Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.
4. У 3 ТГ немає на офіційних сайтах інформації про затвердження старост.
5. Є 6 протоколів ГО, формальні вимоги до протоколу є недотриманими:

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено				
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Городоцька	18	1		відсутня інфо ОВА 2023	2	відсутні		1
Грицівська	6	6		відсутня інфо ОВА 2023	6	відсутні		
Ізяславська	11	0		відсутня інфо ОВА 2023	11	“перезатвердження” старост		
Михайлюцька	3	3		відсутня інфо ОВА 2023	3			1
Нетішинська	1	1		відсутня інфо ОВА 2023	1			1
Судилківська	4	4		відсутня інфо ОВА 2023	4	прийнято рішення не застосовувати норми Закону (!)		
Наркевицька	5	1	1	5			1	
Новодунаєвецька	6	5	5	6			5	
всього	54	21	6	11	27		6	3

Однак на запит Комітету не було надано інформацію по 6 з 8 запитуваних ТГ, а саме: Городоцька, Грицівська, Ізяславська, Михайлюцька, Нетішинська, Судилківська.

Аналіз дотримання вимог Закону щодо ГО при затвердження кандидатур старост цих ТГ здійснено за наслідками вивчення інформації офіційних сайтів:

ТГ	Всього к-сть СО	К-сть СО, де створення СО та затвердження старост в один день	Дата створення СО/затвердження старост (інфо ОДА 2022)	Інфо з офіційного сайта
Городоцька	18	1	Новосвітський СО -29.10.2021	СО утворено рішенням місцевої ради від 29.10.2021 № 69¹⁰³ У 2 СО цим же рішенням затверджено ВО старост без ГО. Щодо інших СО – інформація відсутня

¹⁰³ <https://gorodocka-gromada.gov.ua/docs/999086/>

Грицівська	6	6	25.10.2021	СО утворено рішенням місцевої ради від 25.10.2021 № 6 ¹⁰⁴ Старости затверджено рішенням місцевої ради від 25.10.2021 № 7 без ГО ¹⁰⁵
Ізяславська	11	0	13.10.2021 (не було затверджено старост)	28.01.2022 рішенням місцевої ради № 65 прийнято рішення “привести назви посад старост у відповідність до Закону”. Тим самим не дотримано вимоги по ГО кандидатур старост
Михайлюцька	3	3	19.11.2021	Інформація на сайті відсутня
Нетішинська	1	1	01.12.2021	Інформація на сайті відсутня
Судилківська	4	4	21.10.2021	Рішенням місцевої ради від 21 жовтня 2021 року № 4 “Про утворення старостинських округів Судилківської сільської ради та затвердження Положення про старосту” ¹⁰⁶ утворено СО. Цим же рішенням (п.3) встановлено, що “До осіб, призначених на посаду старости рішенням I сесії Судилківської сільської ради VIII скликання від 24.11.2020 № 6, 8, 9, 10 “Про затвердження на посаду старости Судилківської сільської ради” не застосовуються п. 4.1 Положення про Старосту Судилківської сільської ради”. Вочевидь, це не лише порушення вимог статті 54 ¹ Закону, а й встановлення підзаконним актом нових норм, що є дискусійним в контексті вимог статті 19 Конституції України.

1. НАРКЕВИЦЬКА ТГ

У цій ТГ 5 СО. З них 1 СО (Дзеленецький СО) було утворено 26.10.2021 року. Отже, саме тут мало відбутись ГО кандидатур на посаду старост.

Однак дані ОВА 2023 є неповними, помилковими. Помилковими також є дані ОДА 2022:

СО	інфо 2022	інфо 2023		інфо ТГ	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Бубнівський	01.12.2020	відсутні	відсутні	19.05.2017	19.05.2017
Пахутинецький	01.12.2020	відсутні	відсутні	19.05.2017	19.05.2017
Шмирківський	01.12.2020	відсутні	відсутні	19.05.2017	19.05.2017
Чернявський	01.12.2020	відсутні	відсутні	19.05.2017	19.05.2017
Дзеленецький	26.10.2021	29.09.2021	26.10.2021	26.10.2021	рішення відсутнє

На офіційній сторінці ТГ є рішення місцевої ради від 26.10.2021 № 2-11/2021 “Про об’єднання Дзеленецького та Трительницького старостинських округів”.¹⁰⁷ Отже, дані ОВА 2023 є хибними. Також

¹⁰⁴ <https://drive.google.com/file/d/1kZTx18rHamYfeykED3q9T-r2NYJRvGeD/view>

¹⁰⁵ https://drive.google.com/file/d/1DvDQdMgh1L_kFWrbLgX9xxJzWZ5pXBCu/view

¹⁰⁶ <https://sudrada.gov.ua/wp-content/uploads/2021/10/4-13.pdf>

¹⁰⁷ <https://narkevicka-gromada.gov.ua/docs/998958/>

хібними є дані ОДА 2022, адже СО було утворено ще у 2017 році відповідно до рішення місцевої ради від 19.05.2017 № 3-25/2017.¹⁰⁸ Цим же рішенням затверджено старост.

Щодо затвердження старости Дзеленецький СО у 2021 році після об'єднання Дзеленецького та Трительницького СО: **таке рішення на сайті ТГ відсутнє.**

У цьому СО відбулись ГО 20.10.2021 у вигляді “вивчення громадської думки шляхом зібрання підписних листів (опитування) щодо підтримки кандидатури старости”. Із 785 осіб з правом голосу підтримали кандидатуру 205 осіб (26,11%).

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону	примітки
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	
місце проведення ГО	так	
кількість жителів відповідного СО	ні	
відомості про кандидатуру старости	ні	у протоколі навіть немає ПІБ кандидатури
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	

Протокол є фіксацією певних процедурних моментів (підведення підсумків результатів ГО) і не є фіксацією самої процедури ГО у розумінні Закону.

У протоколі відсутні дані щодо ПІБ кандидатури старости, кількості жителів, підписи учасників.

Таким чином, вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.

2. НОВОДУНАЄВЕЦЬКА ТГ

У ТГ створено 6 СО, 5 з них визначено як такі, що потребували додаткового вивчення на предмет створення СО та затвердження старост.

Однак інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадає:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост

¹⁰⁸ <https://narkevycka-gromada.gov.ua/docs/37155/>

Лошковецький	28.10.2021	28.10.2021	23.06.2022
Малієвецький	28.10.2021	28.10.2021	23.06.2022
Міцовецький	28.10.2021	28.10.2021	23.06.2022
Тиннянський	28.10.2021	28.10.2021	23.06.2022
Томашівський	28.10.2021	28.10.2021	23.06.2022
Морозівський	27.11.2020	відсутня	відсутня

На офіційному сайті ТГ є рішення про створення 28.10.2021 року СО та затвердження старост 23.06.2023 року, окрім Морозівського СО.¹⁰⁹ **Отже, інформація ОДА 2022 є хибною.**

У червні 2022 року у 5 СО відбулись ГО у вигляді вивчення громадської думки шляхом зібрання підписних листів (опитування) щодо підтримки кандидатури старости:

СО	Дати ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Лошковецький	з 04.06.2022 по 12.06.2022	999	390	39,0 %
Малієвецький	з 14.06.2022 по 21.06.2022	1224	523	42,7 %
Міцовецький	з 06.06.2022 по 12.06.2022	1384	527	38,1 %
Тиннянський	з 04.06.2022 по 12.06.2022	898	349	38,9 %
Томашівський	з 04.06.2022 по 12.06.2022	1052	435	41,3 %

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону					примітки
	Лошковецький	Малієвецький	Міцовецький	Тиннянський	Томашівський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	так	так	
місце проведення ГО	так	так	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	так	так	
відомості про кандидатуру старости	так	так	так	так	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта	ні	ні	ні	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не

¹⁰⁹ https://dunaevcka-gromada.gov.ua/docs/?type=0&conv=0&sess=0&number=&from_date=&title=%D1%81%D1%82%D0%80%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82&filter=y

громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),						учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	ні	ні	ні	ні	

Всі протоколи є фіксацією певних процедурних моментів (підведення підсумків результатів ГО) і не є фіксацією самої процедури ГО у розумінні Закону.

Таким чином, формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

У Черкаській області до аналізу предмету дослідження визначено 15 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Із 15 ТГ в 11 ТГ (73,3%) місцевою радою затверджено Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.
2. Було надано для аналізу 22 (25,9%) протоколи ГО кандидатур на посади старост. Вимоги до % голосів на підтримку кандидатур старост було дотримано.
3. Майже в усіх наявних протоколах (окрім Лисянської ТГ) є порушення вимог щодо їх оформлення, визначених законом: кількість у протоколах зафіксована у %, підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости:
4. Майже в усіх ТГ дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 частково не співпадають (за винятком Балаклеївської ТГ).
5. Існує практика “перезатвердження” та “перепризначення” старост у новостворені СО без громадського обговорення – у 30% (5 ТГ).
6. У 6 ТГ неможливо встановити причину неспівпадіння даних ОДА 2022 та ОВА 2023, а отже, потребу у проведенні ГО: відсутні відповідні рішення на офіційному сайті ТГ.

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено				
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Бабанська	5		4	5	1	не встановлено	4	1
Балаклеївська	2	1			1	затвердження старости рішенням ради без ГО		
Березняківська	3	3		3	3	не встановлено		1
Бобрицька	5	4	1	5	4	не встановлено	1	1 (частково)
Будищенська	1	1		1	1	не встановлено		1
Єрківська	2	1		1	1	не встановлено		1
Жашківська	21	18	3	1	18	“перезатвердження” старост	3	
Золотоніська	5	5		5	5	“перезатвердження” старост		
Іваньківська	2	2		2	2	“перезатвердження” старост		
Кам'янська	8	7	1	7	7	“перезатвердження” старост	1	
Ладжинська	8	5	3	2	5	“перезатвердження” старост	3	
Лисянська	8	8	8	8				
Медведівська	4	2		4	2	не встановлено		1
Селищенська	6	4	2	5			2	
Степанецька	5			5				
всього	85	61	22	54	50		14	6

1. БАБАНСЬКА ТГ

За даними ОДА 2022, у ТГ 05.11.2021 утворено 5 СО одночасно із затвердженням кандидатур старост на посади.

Однак ця інформація не співпадає з даними ОВА 2023:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Аполянський	05.11.2021	13.10.2021	08.11.2021
Дубівський	05.11.2021	13.10.2021	08.11.2021
Коржівський	05.11.2021	13.10.2021	08.11.2021
Оксанинський	05.11.2021	13.10.2021	04.12.2020
Острівецький	05.11.2021	13.10.2021	08.11.2021

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

У жовтні 2021 року у 4 СО відбулись ГО у вигляді вивчення громадських слухань щодо підтримки кандидатури старости:

СО	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Аполянський	20.10.2021	590	161	27,3 %
Дубівський	25.10.2021	605	123	20,3 %
Коржівський	23.10.2021	581	117	20,1 %
Острівецький	21.10.2021	506	125	24,7 %

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону						примітки
	Аполянський	Дубівський (два протоколи – по селам)		Коржівський	Острівецький		
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	так	так	так	
місце проведення ГО	так	так	так	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	ні	ні	ні	ні	ні	ні	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	ні	ні	так	так	

кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	так	так	ні	ні	ні	підписантами є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	так (частково)	так	ні	ні	ні	

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

2. БАЛАКЛЕЇВСЬКА ТГ

За даними ОВА 2023, у ТГ створено 2 СО без застосування процедур ГО при затвердженні кандидатур старост:

СО	інфо 2022	інфо 2023		примітки
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	
Малостаросільський	03.01.2019; 10.11.2020	2019	2020	наразі вакансія
Костянтинівський	26.10.2021; 26.10.2021	2021	2020	

На офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради № 18 -03/VIII від 26.10.2021 року¹¹⁰ про створення СО та одночасного затвердження старости Костянтинівського СО без проведення ГО, що є порушенням вимог частини першої статті 54¹ Закону.

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

3. БЕРЕЗНЯКІВСЬКА ТГ

За даними ОДА 2022, у ТГ 12.11.2021 створено 3 СО одночасно із затвердженням кандидатур старост на посади.

Однак дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 не співпадають:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Сунківський	12.11.2021	12.11.2021	20.11.2020
Великояблунівський	12.11.2021	12.11.2021	20.11.2020
Плескачівський	12.11.2021	12.11.2021	20.11.2020

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

¹¹⁰ <https://balakleivska-gromada.gov.ua/docs/995306/>

4. БОБРИЦЬКА ТГ

У ТГ створено 5 СО, з них 3 СО, за даними ОДА 2022, – в один день.

Однак ця інформація не співпадає з даними ОВА 2023:

СО	інфо 2022	інфо 2023		Інфо ТГ	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Пшеничицький	01.11.2021; вакансія	29.10.2021	01.02.2022	29.10.2021 ¹¹¹	26.01.2022 ¹¹²
Грицинецький	26.01.2021; 26.01.2021	29.10.2021	14.12.2020	29.10.2021	Інформація відсутня
Козарівський	26.01.2021; 26.01.2021	29.10.2021	01.12.2020	29.10.2021	
Потапцівський	26.01.2021; 26.01.2021	29.10.2021	01.12.2020	29.10.2021	
Литвинецький	26.01.2021; 27.01.2021	29.10.2021	27.01.2021	29.10.2021	

Єдиний СО, де відбулись ГО (“таємне голосування шляхом заповнення бюлетенів під час проведення громадського обговорення кандидатури старости”) перед затвердженням старост – Пшеничицький:

СО	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Пшеничицький	11.01.2022- 18.01.2022	537	138	25,7 %

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	Протокол 1	Протокол 2	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	Протоколи не є такими, що відображають суть обговорення та результати волевиявлення: це протоколи з організаційних питань підготовки процесу обговорення
місце проведення ГО	так	так	
кількість жителів відповідного СО	ні	ні	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина	ні	ні	

¹¹¹ https://bobrycka-gromada.gov.ua/docs/?type=0&conv=0&sess=0&number=&from_date=29.10.2021+-+29.10.2021&title=&filter=y

¹¹² <https://bobrycka-gromada.gov.ua/docs/1167917/>

України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),			
підпис таких учасників	ні	ні	

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

5. БУДИЩЕНСЬКА ТГ

За даними ОДА 2022, у ТГ створено 26.11.2021 року 1 СО одночасно із затвердженням кандидатур на посади старост.

Однак ця інформація не співпадає з даними ОВА 2023:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Свидівоцький	26.11.2021	24.12.2020	04.01.2021

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

6. ЄРКІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 2 СО. Однак дані ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадають:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Залізняцький	22.05.2020 / 16.11.2020	22.05.2020	16.11.2020
Радчиський	12.10.2021	22.05.2020	16.11.2020

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

7. ЖАШКІВСЬКА ТГ

За даними ОДА 2022, у ТГ створено 21 СО одночасно із затвердженням старост 21.10.2021, за винятком 3 СО (Сабадаський, Бузівський, Безпечнівсько-Зеленорізький).

Однак ця інформація не співпадає з даними ОВА 2023:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост

Бузівський	21.10.2021 / вакансія	21.10.2021	27.04.2023
Безпечнівсько-Зеленорізький	21.10.2021 / вакансія	21.10.2021	27.04.2023
Сабадаський	21.10.2021 / 23.12.2021	21.10.2021	23.12.2021
ІНШІ СО	21.10.2021	21.10.2021	24.11.2020

Однак на офіційному сайті ТГ є рішення місцевої ради від 21.10.2021 № 16 - 17/VIII про утворення старостинських округів Жашківської міської територіальної громади.¹¹³ Цим же рішенням **“визначено” старост населених пунктів старостами СО.**

Таким чином, переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.

У 3 СО відбулись ГО “через опитування громадян” перед затвердженням старост на посади:

СО	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Бузівський	03.04.2023-25.04.2023	1705	307	18,0 %
Безпечнівсько-Зеленорізький	03.04.2023-25.04.2023	658	215	32,7 %
Сабадаський	02.11.2021-01.12.2021	467	172	36,8 %

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону			примітки
	Бузівський	Безпечнівсько-Зеленорізький	Сабадаський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	Протоколи не є такими, що відображають суть обговорення
місце проведення ГО	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	
відомості про кандидатуру старости	так	так	так	Це протоколи визнання результатів обговорення
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	ні	
підпис таких учасників	ні	ні	ні	

¹¹³ <https://zhashkivska-gromada.gov.ua/docs/988497/>

Таким чином, формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.

8. ЗОЛОТОНІСЬКА ТГ

За даними ОДА 2022, у ТГ створено 5 СО 22.12.2021 одночасно із затвердженням на посади старост. Однак ця інформація не співпадає з даними ОВА 2023:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Благодатнівський	22.12.2021	12.12.2021	01.12.2020
Деньгівський	22.12.2021	12.12.2021	16.12.2020
Коробівський	22.12.2021	12.12.2021	01.12.2020
Кропивнянський	22.12.2021	12.12.2021	01.12.2020
Крупський	22.12.2021	12.12.2021	01.12.2020

Проте на офіційному сайті територіальної громади дата рішення місцевої ради № 16-71/VIII про створення СО та затвердження старост – 22.11.2021, що не співпадає з інформацією ОВА 2023. Цим же рішенням було визначено “вважати старосту села старостою округу”. Таким чином, переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично не було дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.¹¹⁴

9. ІВАНЬКІВСЬКА ТГ

У ТГ створено 2 СО одночасно із затвердженням на посади старост.

Однак ця інформація не співпадає з даними ОВА 2023. Більше того, ці дані не співпадають з даними офіційного сайта ТГ:

СО	інфо 2022	інфо 2023		інфо 2023 ¹¹⁵	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Крачківський	23.12.2021; 23.12.2021	01.11.2021	18.12.2020	29.10.2021	29.10.2021
Чорнокам'янський	29.10.2021; 29.10.2021	01.11.2021	18.12.2020	29.10.2021	29.10.2021

На офіційному сайті територіальної громади дата рішення місцевої ради № 15-1/VIII про створення СО та затвердження старост – 29.12.2021, що не співпадає з інформацією ОВА 2023. Цим же рішенням було прийнято “вважати старосту села старостою округу”. Таким чином, переформовувавши СО і “перепризначивши” старост в нові СО без громадського обговорення кандидатур, фактично було не дотримано вимоги статті 54-1 Закону щодо процедури затвердження старост.

¹¹⁴ https://zolo.gov.ua/wp-content/uploads/2022/01/16_71.pdf

¹¹⁵ <https://ivankivska-gromada.gov.ua/docs/994583/>

10. КАМ'ЯНСЬКА ТГ

У ТГ створено 8 СО. Однак ця інформація не співпадає з даними ОВА 2023:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Телепинський	29.10.2021; 26.11.2021	29.10.2021	26.11.2021
Грушківський	29.10.2021; 29.10.2021	29.10.2021	04.12.2020
Косарський	29.10.2021; 29.10.2021	29.10.2021	04.12.2020
Юрчиський	29.10.2021; 29.10.2021	29.10.2021	04.12.2020
Тимошівський	29.10.2021; 29.10.2021	29.10.2021	04.12.2020
Баландинський	29.10.2021; 29.10.2021	29.10.2021	04.12.2020
Лузанівський	29.10.2021; 29.10.2021	29.10.2021	04.12.2020
Лебедівський	29.10.2021; 29.10.2021	29.10.2021	04.12.2020

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

У 1 СО відбулись ГО “шляхом зібрання підписних листів” перед затвердженням старост на посади:

СО	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Телепинський	09.11.2021- 19.11.2021	1895	678	35,7%

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону			примітки
	Протокол 1	Протокол 2	Протокол 3	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	Протоколи не є такими, що

місце проведення ГО	так	так	так	відображають суть обговорення
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	
відомості про кандидатуру старости	так	так	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), підпис таких учасників	ні	ні	ні	Це протоколи оргхарактеру: підготовка та визнання результатів обговорення

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

11. ЛАДИЖИНСЬКА ТГ

У ТГ створено 6 СО. Однак інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадає:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Городницький	05.11.2021; 05.11.2021	05.11.2021	23.11.2020
Колодистенський	05.11.2021; 24.12.2021	05.11.2021	24.12.2021
Рижавський	05.11.2021; 05.11.2021	05.11.2021	23.11.2020
Ропотуський	05.11.2021; 24.12.2021	05.11.2021	24.12.2021
Теучанський	05.11.2021; 05.11.2021	05.11.2021	23.11.2020
Ятранівський	05.11.2021; 24.12.2021	05.11.2021	24.12.2021

Рішенням місцевої ради від 05.11.2021 №12 - 1/VIII “Про утворення старостинських округів та затвердження Положення про старостинські округи Ладижинської сільської територіальної громади”¹¹⁶ було не лише утворено СО, а й “визначено” старостами СО старост сіл.

Таким чином, при створенні СО і “перепризначенні” старост в нові СО, не було дотримано вимоги Закону щодо громадського обговорення кандидатур на посади старост.

Однак пізніше в 3 СО відбулись ГО шляхом “опитування громадян”:

СО	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Колодистенський	18.12.2021	1450	297	20,5 %
Ропотуський	18.12.2021	799	274	34,3 %
Ятранівський	18.12.2021	968	293	30,3 %

¹¹⁶ <https://ladyzhynska-gromada.gov.ua/docs/1024303/>

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону			примітки
	Колодистенський	Ропотуський	Ятранівський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	Протоколи підписано головою, секретарем, членами оргкомітету
місце проведення ГО	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	
відомості про кандидатуру старости	ні	ні	ні	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	ні	
підпис таких учасників	ні	ні	ні	

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

12. ЛИСЯНСЬКА ТГ

За даними ОДА 2022, у ТГ створено 8 СО 01.10.2021 та одночасно затверджено на посади старост.

Однак ці дані не співпадають з інформацією ОВА 2023, де зазначено, що старости затверджено 05.11.2021 року. При цьому, за даними ОВА 2023, в усіх СО відбулось ГО (як громадські слухання та загальні збори).

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Почапинський	1016	290	28,5 %
Будищенський	836	216	25,8 %
Хижинський	520	152	29,2 %
Журжинецький	687	214	31,1 %
Смільчинецький	665	217	32,6 %
Боярський	828	297	35,9 %
Чаплинський	486	170	35,0 %
Дашуківський	425	203	47,8 %

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону							
	Почапинський	Будищевський	Хижинський	Журжинецький	Смільчинецький	Боярський	Чаплинський	Дашуківський
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	так	так	так	так	так
місце проведення ГО	так	так	так	так	так	так	так	так
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	так	так	так	так	так
відомості про кандидатуру старости	так	так	так	так	так	так	так	так
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	так	так	так	так	так	так	так	так
підпис таких учасників	так	так	так	так	так	так	так	так

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення було дотримано.**

13. МЕДВЕДІВСЬКА ТГ

За даними ОДА 2022, у ТГ створено 4 СО 20.11.2021 року.

СО	інфо 2022		інфо 2023		примітки
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост		
Головківський	04.01.2019; 20.11.2021	04.01.2019	20.11.2020		
Мельниківський	20.11.2021; 20.11.2021	17.03.2021	20.11.2020		
Зам'ятницький	04.01.2019; 20.11.2021	04.01.2019	20.11.2020		наразі вакансія
Худоліївський	20.11.2021; 20.11.2021	17.03.2021	20.11.2020		наразі вакансія

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

14. СЕЛИЩЕНСЬКА ТГ

У ТГ, за даними ОДА 2023, створено 5 СО 21.10.2021 одночасно із затвердженням старост на посади. У 2023 році створено ще 1 СО.

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Завадівський	21.10.2021	02.08.2023*	08.12.2020
Журавський	21.10.2021	21.10.2021	18.11.2020
Квітчанський	21.10.2021	21.10.2021	Від дати створення СО (21.10.2021) посада старости – вакантна.
Петрушківський	21.10.2021	21.10.2021	26.11.2020
Сухинівський	21.10.2021	21.10.2021	18.11.2020
Карашинський	-	02.08.2023	03.10.2023

* йдеться про рішення місцевої ради “Про внесення змін до рішення сільської ради від 21.10. 2021 № 18-28/VIII “Про утворення Завадівського старостинського округу”¹¹⁷

На офіційному сайті ТГ є окремі рішення про створення СО саме 21.10.2021. У цих же рішеннях йдеться про те, що слід “*вважати*” старост сіл старостами СО.¹¹⁸

У 5 СО відбулись ГО шляхом громадських слухань, за даними ОВА 2023:

СО	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Завадівський	21.07.2023	797	164	20,6 %
Журавський	12.10.2021	389	82	21,1 %
Петрушківський	12.10.2021	701	148	21,1 %
Сухинівський	12.10.2021	493	103	20,9 %
Карашинський	22.07.2023	781	159	20,4 %

Отже, вимоги Закону щодо кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Однак було надано лише 2 протоколи ГО. Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону		примітки
	Карашинський	Петрушківський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	Протоколи підписано головою, секретарем зборів
місце проведення ГО	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	

¹¹⁷ <https://selyshenska-gromada.gov.ua/docs/1456755/>

¹¹⁸ https://selyshenska-gromada.gov.ua/docs/?type=0&conv=0&sess=0&number=&from_date=&title=%D1%81%D1%82%D0%80%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%82&filter=

відомості про кандидатуру старости	так	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	
підпис таких учасників	ні	ні	

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

15. СТЕПАНЕЦЬКА ТГ

За даними ОДА 2022, у ТГ створено 5 СО 27.10.2021 одночасно з затвердженням кандидатур старост. **Однак інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадає:**

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Мартинівський	27.10.2021	01.11.2021	23.12.2021
Беркозівський	27.10.2021	01.11.2021	23.12.2021
Полствинський	27.10.2021	01.11.2021	23.12.2021
Копіюватський	27.10.2021	01.11.2021	23.12.2021
Таганчанський	27.10.2021	01.11.2021	23.12.2021

На офіційному сайті ТГ є рішення від 18.11.2020 № 1-15/ІХ про затвердження старост в СО.¹¹⁹ Пізніше відбулось ГО у вигляді громадських слухань та нове призначення старост 23.12.2021:

СО	Дата ГО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Мартинівський	17.12.2021	996	356	35,7 %
Беркозівський	17.12.2021	550	197	35,8 %
Полствинський	17.12.2021	714	259	36,3 %
Копіюватський	17.12.2021	474	221	46,6 %
Таганчанський	16.12.2021	1278	350	27,4 %

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Однак протоколи таких ГО для аналізу не було надано.

¹¹⁹ <https://stepanecka-gromada.gov.ua/1-sesiya-ih-sklikannya-13-54-35-18-11-2020/>

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

У Чернівецькій області до аналізу предмету дослідження визначено 3 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Жодних протоколів громадського обговорення кандидатур на посади старост до аналізу не надано.
2. В усіх досліджуваних ТГ сільською, селищною, міською радою не затверджено порядку проведення громадського обговорення кандидатури старости.
3. Інформація ОДА 2022 та дані ОВА 2023 не співпадають по всім 3 ТГ.
4. Виявлено у 9 СО непроведення ГО перед затвердженням кандидатур старост із невстановлених причин.
5. У всіх 3 ТГ рішень місцевої ради щодо затвердження старост на офіційних сайтах немає, що не дає можливість перевірити достовірність даних і з'ясувати, в якій інформації присутні помилкові дані: ОДА 2022 чи ОВА 2023:

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено				
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Острицька	4	1		3	1	не встановлено		1
Герцаївська	7	4		6	4	не встановлено		1
Ставчанська	4	4		4	4	не встановлено		1
всього	15	9		13	9			3

Інформація ОВА 2023 є наступною: *“Відповідно до листа Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування Верховної Ради України від 03.10.2023 № 04-23/11-2023/217441 стосовно надання інформації про проведення громадських обговорень кандидатур на посади старост перед їх затвердженням в окремих територіальних громадах Чернівецької області повідомляємо наступне. В Герцаївській міській, Острицькій та Ставчанській сільських територіальних громадах громадські **обговорення кандидатур на посади старост не проводились**. Оскільки, затвердження кандидатур на посади старост рішенням сесій рад цих територіальних громад відбулось до набуття чинності Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост” від 14.07.2021 № 1638-IX, який передбачає проведення процедури громадського обговорення кандидатури на посади старост”.*

1. ОСТРИЦЬКА ТГ

У ТГ створено 4 СО. Затвердження старост відбулось здебільшого у 2020 році. Однак за інформацією ОДА 2022, у Великобудському СО це відбулось **29.10.21**, а за даними ОВА 2023 – **14.12.2020 року**. Дати затвердження старости Горбівського СО також не співпадають:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Цуренський	дата створення СО - 08.12.2017 дата обрання старости - 14.12.2020	08.12.2017	-
Горбівський	дата створення СО - 08.12.2017 дата обрання старости - 14.12.2020	08.12.2017	29.03.2021
Годинівський	дата створення СО - 08.12.2017 дата обрання старости - 14.12.2020	08.12.2017	14.12.2020
Великобудський	дата створення СО - 29.10.2021 дата обрання старости - 29.10.2021	29.10.2021	14.12.2020

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

2. ГЕРЦАЇВСЬКА ТГ

У ТГ створено 7 СО. Однак дані ОДА 2022 і ОВА 2023 щодо дат утворення СО та затвердження старост не співпадають:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Лунківський	дата створення СО - 26.01.2018 дата обрання старости - 12.11.2020	05.06.2018	-
Молницький	дата створення СО - 26.01.2018 дата обрання старости - 27.01.2021	05.06.2018	27.01.2021
Хряцьківський	дата створення СО - 23.09.2021	23.09.2021	-
Байраківський	дата створення СО - 23.09.2021 дата обрання старости - 23.09.2021	23.09.2021	27.01.2021
Петрашівський	дата створення СО - 23.09.2021 дата обрання старости - 23.09.2021	23.09.2021	27.01.2021
Куликівський	дата створення СО - 23.09.2021 дата обрання старости - 23.09.2021	23.09.2021	27.01.2021
Тернавський	дата створення СО - 23.09.2021 дата обрання старости - 23.09.2021	23.09.2021	27.01.2021

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

3. СТАВЧАНСЬКА ТГ

Інформація по всім 4 СО щодо дат створення СО та затвердження старост від ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадає:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Малятинський	10.12.2021	03.01.2019	10.12.2020
Хлівищенський	10.12.2021	10.12.2020	10.12.2020
Шпиковецький	10.12.2021	10.12.2020	10.12.2020
Южинецький	10.12.2021	10.12.2020	10.12.2020

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

У Чернігівській області до аналізу предмету дослідження визначено 5 ТГ, де під час дослідження інституту старост у 2021 році виявлено створення СО та затвердження старост в один день (після 01.08.2021 року, коли набули чинності зміни до Закону щодо вимог громадського обговорення кандидатур на посади старост).

За результатами аналізу виявлено:

1. Із 5 ТГ у 4 ТГ (80%) місцевою радою затверджено Порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.
2. Для аналізу надано 6 протоколів ГО кандидатур на посади старост. Вимоги до % голосів на підтримку кандидатур старост було дотримано.
3. В усіх наявних протоколах є порушення вимог щодо їх оформлення, визначених законом: підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости.
4. У 2 ТГ дані ОДА 2022 та дані ОВА 2023 частково не співпадають.
5. Існує практика “перезатвердження” старост у новостворені СО без громадського обговорення.
6. У 1 ТГ встановити причину неспівпадіння даних ОДА 2022 та ОВА 2023, а отже, потребу у проведенні ГО неможливо: відсутні відповідні рішення на офіційному сайті ТГ.
7. Виявлено помилку в інформації ОДА 2022 щодо Варвинської ТГ (дата призначення старости):

ТГ	всього СО	створено СО і затверджено старост в один день (після 01.08.21)	є протоколи ГО	виявлено					
				неспівпадіння інфо ОДА 2022 та ОВА 2023 (по к-сть СО)	помилки в інфо ОДА 2022 (по к-сті СО)	непроведення ГО	пояснення щодо непроведення ГО	к-сть протоколів, де виявлено недотримання вимог Закону	відсутність рішень рад про призначення старост на офіційному сайті
Менська	17	17	4					4	
Варвинська	4	2		3	3				
Линовицька	3	3				3	“перезатвердження”		
Новобілоуська	9	9		9					1
Іванівська	4	2	2			3	воєнний стан	2	
всього	37	33	6	12	3	6		6	1

1. Менська ТГ

Станом на січень 2022 року у ТГ було 17 СО, де Данилівсько-Садовий, Осьмаківсько-Ушнянський та Покровсько-Слобідський СО були створені 01.01.2022 року з одночасним затвердженням старост. у 4 СО відбулися зміни після прийняття ЗУ № 1638-ІХ “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост”: це 3 вищеназвані та Макошинський СО. У цих СО відбулись ГО у 3 етапи громадського обговорення: відкриті зустрічі, визначення рівня підтримки кандидатур, громадські слухання (Макошинський СО – на 3 етапі: підготовка звіту за результатами громадського обговорення).

СО	Кількість жителів СО, які є громадянами України і мають право голосу на виборах (на момент обрання старости)	Кількість жителів, які підтримали кандидатуру на посаду старости	Підтримка (%)
Данилівсько-Садовий	685	160	23,4 %
Осьмаківсько-Ушнянський	844	199	23,6 %

Покровсько-Слобідський	1059	270	25,5 %
Макошинський	1691	313	18,5 %

Отже, вимоги Закону щодо **кількісних показників підтримки кандидатури старост, необхідної для прийняття рішення, дотримано.**

Відповідно до частини першої статті 54¹ Закону за результатами проведеного громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю) кандидатури старости складається протокол, який має містити певні відомості.

Аналіз відповідних протоколів є наступним:

Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	Чи дотримано вимоги Закону				примітки
	Данилівсько-Садовий	Осьмаківсько-Ушнянський	Покровсько-Слобідський	Макошинський	
дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	так	так	так	так	
місце проведення ГО	так	так	так	так	
кількість жителів відповідного СО	так	так	так	так	
відомості про кандидатуру старости	так	так	так	так	
кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	ні	ні	ні	ні	підписантами протоколів є голова зборів та секретар, члени оргкомітету, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
підпис таких учасників	ні	ні	ні	ні	

Всі протоколи є фіксацією певних процедурних моментів (підведення підсумків результатів ГО) і не є фіксацією самої процедури ГО у розумінні Закону.

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не було дотримано.**

2. ВАРВИНСЬКА ТГ

Всього у громаді 4 СО, у 3 СО відбулися зміни після прийняття ЗУ № 1638-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост”, у тому числі у двох тих, де на січень 2022 року було виявлено одночасне створення СО та затвердження старост (Гнідинцівський, Озерянський СО - 21.10.2021).

У 2021-2022 році доєднали села до утворених старостинських округів, але при цьому ГО для “перезатвердження” старост у СО з новою конфігурацією не проводили.

Інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадає:

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата затвердження старост
Гнідинцівський СО	21.10.2021	09.12.2020 (зміни у складі 21.10.2021, 18.08.2022)	09.12.2020
Журавський СО	21.10.2021	09.12.2020 (зміни у складі 18.08.2022)	09.12.2020
Озерянський СО	21.10.2021	09.12.2020 (зміни у складі 21.10.2021, 18.08.2022)	09.12.2020

На офіційній сторінці ТГ є інформація про рішення місцевої ради від 21.10.2021 № 488 та №489 “Про зміни у старостинських округах Варвинської селищної територіальної громади”.¹²⁰ У цьому рішенні йдеться про межі СО, але нічого не сказано про затвердження старост.

Отже, інформація ОДА 2022 є помилковою.

3. ЛИНОВИЦЬКА ТГ

У ТГ 3 СО, утворені 24.12.2021 одночасно з затвердженням старост без процедури ГО, як це передбачено частиною першою ст. 54¹ Закону.

Пояснення ОВА 2023 є наступними: “Відбулось скорочення округів (з 5-ти до 3-х), до існуючих округів приєднали села, старости залишились на місцях”.

Проте це не може вважатися законною підставою для непроведення ГО, відтак **вбачається недотримання вимог Закону в частині процедури затвердження старости місцевою радою.**

4. НОВОБІЛОУСЬКА ТГ

Пояснення ОВА 2023 є наступними: “Старост обрано без обговорення, за пропозицією сільського голови до прийняття Закону України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост”. Затверджено старост рішенням 1 сесії Новобілоуської сільської ради VIII скликання від 09.12.2020 № б/н, склад старостинських округів та старости не змінювалися з 2020 року”.

Проте в інформації ОДА 2022 зазначено, що всі СО створено 09.12.2021 року з одночасним затвердженням на посади старост. **Отже, інформація ОДА 2022 та ОВА 2023 не співпадає:**

СО	інфо 2022	інфо 2023	
	Дата створення СО/ затвердження старост	Дата створення СО	Дата створення СО/ затвердження старост
Довжицький СО № 1	09.12.2021	09.12.2020	10.12.2020
Кувечицький СО № 2	09.12.2021	09.12.2020	10.12.2020
Мохнатинський СО №3	09.12.2021	09.12.2020	10.12.2020
Редьківський СО №4	09.12.2021	09.12.2020	10.12.2020
Роїщенський СО №5	09.12.2021	09.12.2020	10.12.2020
Рудківський СО №6	09.12.2021	09.12.2020	10.12.2020
Старобілоуський СО №7	09.12.2021	09.12.2020	10.12.2020
Халявинський СО №8	09.12.2021	09.12.2020	10.12.2020
Хмільницький СО № 9	09.12.2021	09.12.2020	10.12.2020

¹²⁰ <https://varvynska-gromada.gov.ua/docs/988872/>

Оскільки на офіційному сайті місцевої ради відсутні рішення ради за цей період, перевірити достовірність даних немає можливості.

5. ІВАНІВСЬКА ТГ

Всього у громаді 4 СО, у 3 СО відбулися зміни після прийняття ЗУ № 1638-ІХ “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост”, у тому числі у двох тих, де на січень 2022 року було виявлено одночасне створення СО та затвердження старост (Анісівський, Краснянський СО - 21.10.2021).

Однак під час таких змін не проводились ГО. Пояснення в інформації ОВА 2023 наступні:

СО	Дата створення СО	Дата затвердження старости	Пояснення щодо не проведення ГО
Анісівський	01.01.2022	25.07.2022	“Старосту затверджено сесією сільської ради на період дії воєнного стану без обговорення, у зв’язку з воєнним станом, за пропозицією сільського голови. До введення воєнного стану кандидатури старост проходили процедуру громадського обговорення, протоколи громадських слухань та громадських обговорень додаються. Кадрові зміни під час дії воєнного стану відбувалися без громадського обговорення”
Краснянський	01.01.2022	07.06.2023	“Старосту затверджено сесією сільської ради до 31.12.2023 без обговорення у зв’язку з воєнним станом. До введення воєнного стану кандидатури старост проходили процедуру громадського обговорення, протоколи громадських слухань додаються. Кадрові зміни під час дії воєнного стану відбувалися без громадського обговорення”
Слобідський	31.03.2017	13.07.2023	“Старосту затверджено сесією сільської ради на період дії воєнного стану без обговорення, у зв’язку з воєнним станом, за пропозицією сільського голови”

Однак період дії воєнного стану не є підставою не проведення ГО у контексті частини першої статті 54¹ Закону.

Відповідно до статті 64 Конституції України в умовах дії режиму воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень (окрім передбачених статтями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 Конституції).

Отже, встановлення обмежень прав і свобод є дискрецією.

Згідно із частиною першою статті 19 Закону України “Про правовий режим воєнного стану” в умовах воєнного стану забороняються, серед іншого, проведення виборів Президента України, а також виборів до Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим і органів місцевого самоврядування; проведення всеукраїнських та місцевих референдумів; проведення страйків, масових зібрань та акцій. Отже, не всі форми безпосередньої локальної демократії є забороненими на час дії режиму воєнного стану, а лише вибори та референдуми, страйки, масові зібрання та акції.

Вочевидь, з міркувань безпеки громадян питання ГО в умовах воєнного стану потребує додаткового вивчення та регулювання.

У протоколах, наданих до аналізу є спільні для більшості ГО кандидатур старост проблеми:

СО	Вимоги до протоколу відповідно до ч. 1 ст. 54 ¹ Закону	дата (період) проведення громадського обговорення (ГО)	місце проведення ГО	кількість жителів відповідного СО	відомості про кандидатуру старости	кількість учасників ГО, які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням ПІБ, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України - для осіб, недавно прийнятих до громадянства України),	підпис таких учасників	примітки
	Чи дотримано вимоги Закону							
Анисівський	с.Анисів	так	так	так	так	ні	ні	Множинність протоколів не передбачена Законом
	с.Лукашівка	так	так	так	так	ні	ні	
	с.Піски	так	так	так	так	ні	ні	
	с.Підгірне	так	так	так	так	ні	ні	
Краснянський	с.Єньків	так	так	так	так	ні	ні	Підписантами протоколів є голова зборів та секретар, а не учасники ГО, які підтримали кандидатуру старости
	с.Красне	так	так	так	так	ні	ні	
	с.Скорінець	так	так	так	так	ні	ні	
	с.Золотинка	так	так	так	так	ні	ні	
	с.Ладинка	так	так	так	так	ні	ні	
	с.Друцьке	так	так	так	так	ні	ні	

Таким чином, **формальні вимоги до протоколу громадського обговорення не були дотримані.**

IV. ВИСНОВКИ

1. Для аналізу практики проведення громадських обговорень кандидатур на посади старост було відібрано 131 територіальну громаду у 18 областях України, де налічується 824 старостинських округи. За інформацією обласних державних адміністрацій, наданою Комітету в 2022 році, у цих територіальних громадах були одночасно утворені старостинські округи та затверджені старости у період після 01.08.2021 року (тобто після набуття чинності Законом України №1638-IX “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку інституту старост”).

2. Із **131 територіальної** громади лише у **66** громадах (**50,4 %**) відповідними місцевими радами затверджено порядок проведення громадського обговорення кандидатури старости.

3. За даними обласних військових адміністрацій, наданих Комітету в 2023 році, із **824** досліджуваних старостинських округів **громадські обговорення відбулись у 143** старостинських округах (**17,4 %**).

4. **480 (58,3 %)** старост було затверджено після **01.08.2021 року без проведення громадських обговорень**, що не відповідає вимогам частини першої статті 54-1 Закону.

5. **Найбільший відсоток (42,9 %)** із названих причин не проведення громадських обговорень – це **“перепризначення” старост населених пунктів на посади старост старостинських округів** при створенні таких округів.

6. У **41,8 %** досліджуваних територіальних громадах **неможливо встановити причини не проведення громадських обговорень** кандидатур на посади старост з огляду на відсутність пояснень щодо цього в інформації як обласних державних адміністрацій 2022 року, так і обласних військових адміністрацій 2023 року та/або відсутності на офіційних сайтах місцевих рад рішень про створення старостинських округів та/або затвердження старост на посади.

7. Одним із аргументів не проведення громадських обговорень кандидатур старост **названо режим воєнного стану. Однак період дії правового режиму воєнного стану не є підставою не проведення громадських обговорень** у контексті частини першої статті 54¹ Закону та Закону України “Про правовий режим воєнного стану”. Разом з тим, з міркувань безпеки громадян питання проведення громадських обговорень в умовах воєнного стану потребує додаткового вивчення та регулювання.

8. Є окремі випадки (**2,2 %**) ухвалення місцевою радою рішення про незастосування положень частини першої статті 54¹ Закону в частині проведення громадського обговорення. Вочевидь, такі рішення місцевої ради є сумнівними з точки зору їх правомірності.

9. Основною проблемою даного дослідження стало повсюдне неспівпадіння інформації, наданої обласними державними адміністраціями у 2022 року та обласними військовими адміністраціями у 2023 році, зокрема в частині дат створення старостинських округів та затвердження старост. Так, в інформації, наданій обласними державними адміністраціями у 2022 році, в усіх досліджуваних областях визнано факти одночасного створення старостинських округів та затвердження старост в один день. Натомість в інформації, наданій обласними військовими адміністраціями у 2023 році, дати затвердження старост масово змінено на більш ранні, а саме на дати, коли ці старости затверджувались у населених пунктах.

10. На практиці найчастіше застосовуваними стали такі форми громадських обговорень:

- опитування у вигляді збору підписів на підтримку кандидатури старости;
- громадські слухання;
- збори громадян.

11. Із **143 старостинських округів**, де за інформацією обласних військових адміністрацій 2023 року відбулись громадські обговорення, для аналізу надано лише **112 (78,3 %)** протоколів таких обговорень. При цьому аналіз протоколів свідчить про повсюдне недотримання вимог щодо їх оформлення.

Так, положеннями абзацу восьмого частини першої статті 54¹ Закону визначено перелік обов'язкових відомостей, які має містити протокол громадського обговорення: дата (період) і місце проведення громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю), кількість жителів відповідного старостинського округу, які є громадянами України і мають право голосу на виборах, відомості про кандидатуру старости, кількість учасників громадського обговорення (громадських слухань, зборів громадян, інших форм консультацій з громадськістю), які підтримали відповідну кандидатуру, із зазначенням прізвища, власного імені (усіх власних імен) та по батькові (за наявності), числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України – для осіб, недавно прийнятих до громадянства України), що засвідчується підписом таких учасників.

Основною проблемою оформлення 89,29 % протоколів громадських обговорень є те, що в них вказано лише відомості про кількість учасників обговорення, які підтримали відповідну кандидатуру, **без зазначення прізвища, власного імені та по батькові, числа, місяця і року народження, серії та номера паспорта громадянина України (тимчасового посвідчення громадянина України – для осіб, недавно прийнятих до громадянства України).**

Ще однією проблемою є **відсутність підписів таких учасників**: 110 протоколів громадських обговорень (89,29 %) підписано “головою зборів”, “секретарем”, “оргкомітетом”, “комісією” тощо. В поодиноких протоколах є згадка про те, що “підписні листи додаються” або “додається список учасників”.

У 54 (48,21 %) протоколах відсутні відомості про кандидатуру старости, а є лише дані прізвища, власного імені та по батькові такої кандидатури.

В 11 (9,8 %) протоколах відсутня кількість жителів відповідного старостинського округу.

У 2 (1,78 %) протоколах не вказано місце проведення громадського обговорення.

12. У цілому в досліджуваних старостинських округах було дотримано вимоги Закону щодо належного відсотку підтримки кандидатур на посади старост під час громадських обговорень, за винятком окремих випадків:

✓ У Дніпропетровській області у Покровській територіальній громаді, за даними обласної військової адміністрації 2023 року, кандидатура старости не отримала необхідної підтримки: *“враховуючи висновки протоколу громадських обговорень в 3-х населених пунктах Вишнівського старостинського округу, кандидатура .... не набрала відповідної підтримки голосів, а отже, вважається не погодженою з жителями відповідного старостинського округу та не винесена на затвердження селищною радою”* (111 голосів з 1250 жителів старостинського округу, а це 8,8%).

✓ У Сумській області в Андріяшівській територіальній громаді кандидатура .... на посаду старости отримала лише 11,7 % голосів на свою підтримку замість необхідних 20 %. Однак, **незважаючи на неотримання належної підтримки, 28.10.2021 року її було затверджено на посаду**, що є порушенням вимог Закону.

✓ У Житомирській області в Станишівській територіальній громаді на посаду старост **затверджено осіб, які отримали недостатню кількість голосів на підтримку їх кандидатур**: Зарічанський (9,8 %), Ліщинський (2,8 %), Луківський (3,7 %), Пісківський (9,8 %) старостинські округи.

13. Окрім того, залишається дискусійним питання доцільності існування в Законі різних підходів до визначення належної підтримки кандидатури старост. Насамперед, це стосується обрахунку: в одних випадках відсоток має рахуватись від загальної кількості жителів відповідного старостинського округу, які є громадянами України і мають право голосу на виборах, а в інших випадках законодавець пропонує рахувати відсоток від кількості голосів, не конкретизуючи: жителів чи виборців.

Суттєво ускладнює виконання таких вимог Закону проблематичність встановлення достовірних даних щодо кількості жителів старостинських округів, особливо в умовах дії правового режиму

воєнного стану: міграція населення, “закриті” реєстри. Окрім того, жоден існуючий реєстр наразі не має опції обліку жителів та виборців в межах території старостинського округу.

14. Подекуди надані обласними військовими адміністраціями у 2023 році дані щодо кількості населення старостинських округів суттєво відрізняються від тих, які були надані обласними державними адміністраціями у 2022 році, що потребує додаткового вивчення.

15. Не додають довіри до результатів громадських обговорень сумнівні дані окремих протоколів. Наприклад, у протоколі громадського обговорення Борщівської територіальної громади Тернопільської області зазначено, що “*кількість жителів СО 482 за даними ДРВ станом на 07.05.2023 року*”. Однак у період дії режиму воєнного стану Державний реєстр виборців є “закритим”, його дані не оновлюються та не оприлюднюються, офіційний веб-сайт неактивний.

16. 17 (15,2 %) протоколів оформлені не єдиним цілісним документом, а складаються з кількох окремих протоколів. Частина з них – це протоколи громадських обговорень по окремим населеним пунктам, що входять до складу старостинського округу. А частина – це протоколи, де зафіксовано різні етапи процесу громадського обговорення (наприклад, створення робочої групи, затвердження підписних листів, розгляд робочою групою результатів опитування тощо). Однак такого характеру “множинність” протоколів не передбачена Законом.

17. Під час даного дослідження виявлено проблему недостатньої відкритості та прозорості роботи місцевих рад. Так, суттєва частина рішень місцевих рад щодо утворення старостинських округів та затвердження на посади старост не розміщена на офіційних сайтах. А в тих випадках, коли такі рішення є, вони, здебільшого, не систематизовані, розміщені фрагментарно, їх пошук ускладнено.

V. РЕКОМЕНДАЦІЇ

За результатами аналізу РЕКОМЕНДОВАНО:

1. Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування:

1.1. Взяти до відома та рекомендувати Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури України, військовим адміністраціям, всеукраїнським асоціаціям місцевого самоврядування використовувати в роботі результати аналізу “Громадське обговорення як інструмент розвитку інституту старост. Регіональний вимір”.

1.2. Провести регіональні обговорення проблематики практики застосування форм громадського обговорення кандидатур старост та напрямків вдосконалення відповідного законодавства.

1.3. Беручи до уваги нагальність питання забезпечення відкритості та прозорості органів державної влади та органів місцевого самоврядування в процесі прийняття ними рішень, що стосуються інтересів територіальної громади, постійно інформувати керівництво Парламенту про необхідність забезпечення якнайшвидшого розгляду на пленарних засіданнях Верховної Ради України в період одинадцятої сесії проектів законів України:

- про внесення змін до Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” щодо вдосконалення правового регулювання інституту старост та його діяльності в умовах воєнного стану (реєстр. № 9518 від 24 липня 2023 року);

- про внесення змін до Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” щодо забезпечення прозорості місцевого самоврядування (реєстр. № 6401 від 07 грудня 2021 року);

- про публічні консультації (реєстр. № 4254 від 23 жовтня 2020 року).

1.4. У разі прийняття проекту Закону України про публічні консультації (реєстр. № 4254 від 23 жовтня 2020 року) в цілому як закону, забезпечити підготовку відповідних законодавчих змін щодо регулювання формату громадських обговорень кандидатур на посади старост.

2. Міністерству розвитку громад, територій та інфраструктури України:

2.1. Надати всеукраїнським асоціаціям органів місцевого самоврядування для подальшого поширення серед своїх членів інформаційно-методичну допомогу у застосуванні законодавства щодо громадського обговорення кандидатур старост.

2.2. Запровадити моніторинг стану виконання Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” в частині функціонування інституту старост із оприлюдненням його результатів на офіційному веб-сайті.

2.3. Створити та забезпечити ведення реєстру старостинських округів, в якому в режимі реального часу відображатимуться відомості про склад старостинського округу, дату його створення, дату затвердження старости, громадське обговорення кандидатур на посаду старости тощо.

3. Всеукраїнським асоціаціям органів місцевого самоврядування:

3.1. Сприяти органам місцевого самоврядування - членам асоціацій у розвитку інституту старост.

3.2. Надавати органам місцевого самоврядування інформаційну, консультативно-методичну та просвітницьку допомогу щодо проблематики громадського обговорення кандидатур на посади старост та його локального нормативного забезпечення.

3.3. Звертати увагу органів місцевого самоврядування на необхідності:

- неухильного дотримання вимог Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” під час проведення таких обговорень;

- затвердження порядку проведення громадського обговорення кандидатури старости (у разі відсутності такого);

- врахування вимог чинного законодавства щодо форм прямої демократії та особливостей регулювання їх організаційних засад при виборі форм громадського обговорення кандидатур старост.

3.4. У разі виявлення випадків недотримання органами місцевого самоврядування вимог частини першої статті 54¹ Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні” рекомендувати їм привести свої рішення у відповідність до положень цієї статті.

3.5. Сприяти поширенню серед своїх членів кращих практик громадського обговорення кандидатур на посади старост.